

ÁRSSKÝRSLA 2021

EFNISYFIRLIT

ÁRSSKÝRSLA

AFKOMA	5
COVID - 19.....	7
HERNAÐARÁTÖK Í ÚKRAÍNU	7
LÍFEYRIR	8
IÐGJÖLD	9
TRYGGINGAFRÆÐILEG STAÐA	10
ÞRÓUN Á VERÐBRÉFAMÖRKUÐUM	12
INNLEND HLUTABRÉF	12
INNLEND SKULDABRÉF.....	13
ERLEND VERÐBRÉF OG GENGI GJALDMIÐLA	14
EIGNASAFN OG ÁVÖXTUN	15
INNLENT SKULDABRÉFASAFN	15
INNLENT SKRÁÐ HLUTABRÉFASAFN	15
ERLEND VERÐBRÉF	16
HEILDAREIGNIR OG ÁVÖXTUN	16
FJÁRFESTINGARSTEFNA	17
LÁN TIL SJÓDFÉLAGA	20
SÉREIGNARSPARNADUR	22
STJÓRN OG STJÓRNARHÆTTIR SL	23
ÁHÆTTUSTÝRING	32
HLUTHAFASTEFNA	35
STEFNA UM ÁBYRGAR FJÁRFESTINGAR	38
SAMSKIPTA- OG SIÐAREGLUR	40
STJÓRN OG STARFSMENN	43
ENDURSKOÐUNARNEFND	44

ÁRSREIKNINGUR

ÁRITUN OG SKÝRSLA STJÓRNAR	46
ÁRITUN ÓHÁÐS ENDURSKOÐANDA	48
YFIRLIT UM BREYTINGU Á HREINNI EIGN TIL GREIÐSLU LÍFEYRIS	50
EFNAHAGSREIKNINGUR	51
SJÓÐSTREYMI	52
TRYGGINGAFRÆÐILEG STAÐA	53
SKÝRINGAR	54
KENNITÖLUR	81
SAMTRYGGINGARDEILD - SAMANDREGIÐ	81
SÉREIGNARDEILD - SAMANDREGIÐ	86
DEILDASKIPT YFIRLIT UM BREYTINGU Á HREINNI EIGN	89
DEILDASKIPTUR EFNAHAGSREIKNINGUR	90
DEILDASKIPT YFIRLIT UM SJÓÐSTREYMI	91
REPORT OF THE BOARD OF DIRECTORS	91
INDEPENDENT AUDITORS REPORT	92
STATEMENT OF CHANGES IN NET ASSETS	96
BALANCE SHEET	97
STATEMENT OF CASH FLOWS	98
FINANCIAL INDICATORS	99

AFKOMA

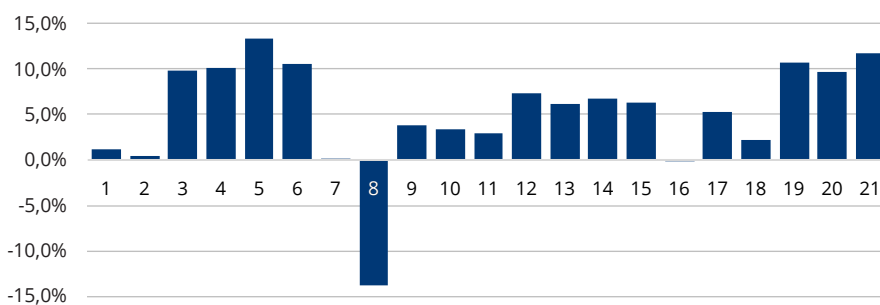
Ávöxtun samtryggingardeildar SL lífeyrissjóðs á árinu 2021 var 17,1% sem samsvarar 11,7% raunávöxtun. Raunávöxtun sjóðsins síðustu fimm ár er 7,9%, síðustu tíu ár 6,6% og síðustu tuttugu árin er raunávöxtunin 5,4%. Fjárfestingartekjur sjóðsins á árinu námu um 35,7 milljörðum króna. Í árslok var vægi erlendra verðbréfa um 42,7% af eignum sjóðsins og nam raunávöxtun þess eignasafns um 19,3%. Raunávöxtun innlendra skráðra hlutabréfa, sem veга um 9,6% af eignum, var 26,9%. Innlend skuldabréf skiluðu 3,1% raunávöxtun en þau eru um 45,8% eignasafnsins.

Langtímaraunávöxtun

Sjóðurinn er langtímafjárfestir sem gefur honum tækifæri til að horfa til langs tíma við val á fjárfestingarkostum. Reynslan hefur sýnt að yfir lengri tíma er þeim umbunað með hærri langtímaávöxtun sem eru tilbúnir að taka á sig verðsveiflur. Meðalraunávöxtun á árunum 2002 til og með 2021 er 5,4%. Tuttugu ára meðalraunávöxtun sjóðsins er því vel yfir því 3,5% ávöxtunarviðmiði umfram vísitölu neysluverðs sem miðað er við í tryggingafræðilegum uppgjörum lífeyrissjóða.

Raunávöxtun samtryggingardeildar

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Hrein raunávöxtun	-0,2%	5,3%	2,2%	10,7%	9,7%	11,7%
Fimm ára meðalávöxtun	5,3%	4,9%	4,1%	4,9%	5,5%	7,9%
Tíu ára meðalávöxtun	2,3%	2,8%	4,4%	5,1%	5,8%	6,6%
Tuttugu ára meðalávöxtun	4,6%	4,4%	4,2%	4,4%	4,8%	5,4%

Raunávöxtun Söfnunarleiðar I

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Hrein raunávöxtun	2,0%	2,2%	1,6%	1,8%	1,5%	0,5%
Fimm ára meðalávöxtun	1,9%	2,0%	2,0%	1,8%	1,8%	1,7%

Raunávöxtun Söfnunarleiðar II

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Hrein raunávöxtun	-0,6%	6,3%	2,8%	7,9%	5,1%	5,1%
Fimm ára meðalávöxtun	4,1%	4,3%	4,2%	5,3%	4,3%	5,4%

Raunávöxtun Söfnunarleiðar III

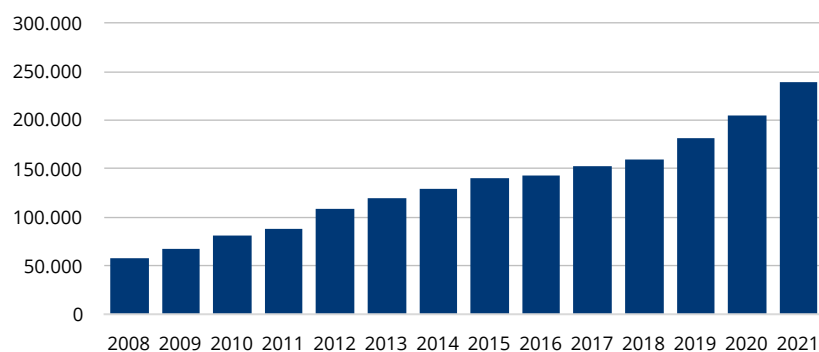
	2021
Hrein raunávöxtun	8,6%
Fimm ára meðalávöxtun	-

Ávöxtun á gangvirði

Sjóðurinn gerir samtryggingardeild sína upp þannig að óverðtryggð ríkisskuldabréf eru færð á gangvirði á meðan önnur skuldabréf eru gerð upp miðað við þá ávöxtunarkröfu sem þau eru keypt á. Öll önnur verðbréf, s.s. hlutabréf og sjóðir, eru gerð upp á gangvirði. Þetta leiðir til þess að ávöxtun ársins 2021 er 17,1% og hrein raunávöxtun er 11,7%. Ef öll skuldabréf í eigu sjóðsins væru færð á gangvirði hefði nafnávöxtun ársins 2021 orðið 16,5% eða 11,1% hrein raunávöxtun.

Allar eignir séreignardeildar sjóðsins eru metnar á gangvirði.

Þróun hreinnar eignar til greiðslu lífeyris

COVID-19

Vel var fylgst með þróun faraldursins á árinu og hagaði sjóðurinn rekstri sínum í samræmi við sóttvarnaaðgerðir hverju sinni. Móttaka sjóðsins var því lokuð hluta af árinu og voru sjóðfélagar hvattir til að nýta sér rafrænar samskiptaleiðir enda tók sjóðurinn í gagnið nýja heimasíðu á fyrri hluta árs 2020 þar sem rafrænar umsóknir með rafrænum undirskriftum nýttust einstaklega vel. Í samræmi við sóttvarnaaðgerðir vann hluti starfsfólks í fjarvinnu með hléum síðastliðin tvö ár og gekk það fyrirkomulag vel.

HERNAÐARÁTÖK Í ÚKRAÍNU

Hernaðaráttök í Úkraínu hófust þann 24. febrúar 2022 en þau ógna daglegu lífi um alla heimsbyggðina og geta þannig haft áhrif á eignasafn SL lífeyrissjóðs. Hlutabréfavísitalan S&P 500 lækkaði mest um 11,8% í upphafi átakanna en kom að miklu leyti til baka í lok mars 2022. Megináhrif stríðsins eru viðskiptahindranir sem mörg lönd hafa sett á Rússland og mörg alþjóðleg fyrirtæki hafa yfirgefið Rússland. Rússland flytur út mikið af mikilvægum hrávörum sem hefur gert það að verkum að verð á flestum hrávörum í heiminum eins og t.d. olíu hefur hækkað töluvert. Þetta hefur ýtt frekar undir þá miklu verðbólgu sem var farin að myndast víða um heiminn og er hún komin í um 6-8% víða í Evrópu og í Bandaríkjunum. Verðbólga í mars er komin í 6,8% á Íslandi. Í erlenda eignasafni SL er aðeins um 0,006% af eignum í rússneskum fyrirtækjum og því eru beinu áhrifin óveruleg á eignasafn SL en afleidd áhrif geta verið einhver. Viðbúid er að á meðan átökin standa yfir verði verðsveiflur á verðbréfamörkuðum víða um heim sem og hér á landi.

LÍFEYRIR

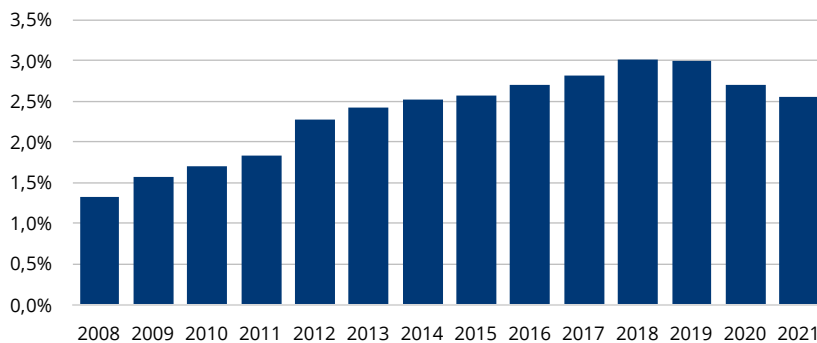
Með aðild að SL lífeyrissjóði ávinna sjóðfélagar sér rétt til ævilangs lífeyris við starfslok í hlutfalli við greiðslur þeirra í sjóðinn. Auk þess njóta þeir réttar til örorkulífeyris ef orkutap verður meira en 50%. Þá á maki rétt á makalífeyri við fráfall sjóðfélaga og börn hans, nítján ára og yngri, rétt á barnalífeyri við orkutap eða fráfall sjóðfélaga.

Þróun á fjölda lífeyrisþega og lífeyrisgreiðslna

Lífeyrisþegar voru 17.990 í árslok 2021 og fjölgaði þeim á árinu um 5,0%. Á liðnu ári hófu 1.728 sjóðfélagar töku eftirlaunalífeyris samanborið við 1.581 árið áður. Lífeyrisþegum hefur fjölgað jafnt og þétt á undanförunum árum. Í árslok 2021 voru lífeyrisþegar alls 17.990 samanborið við 4.352 í árslok 2007 og hefur fjöldinn því rúmlega fjórfaldast á fimmtán árum. Á þessu tímabili hefur lífeyrisþegum fjölgað að meðaltali um 10,1% á ári og lífeyrisgreiðslur hafa nær 10 faldast og hækkað um 6,6% á ári að jafnaði síðan 2007. Lífeyrisgreiðslur úr samtryggingardeild námu 6.077 milljónum króna og hækkuðu um 10,8% milli ára.

Hlutfall lífeyris af hreinni eign

Súluritið hér að neðan sýnir hversu stór hluti af eignum sjóðsins fer til greiðslu lífeyris á hverju ári og er því góður mælikvarði á stöðu sjóðsins og aldursamsetningu sjóðfélaga. Hlutfall lífeyris af hreinni eign var 2,5% í árslok 2021. Langt er í að fjölmennustu og réttindamestu sjóðfélagahóparnir fari á lífeyri. Samtals greiddi sjóðurinn 121,9% af iðgjöldum í lífeyri árið 2021 og eru lífeyrisgreiðslur að vaxa hægt og bítandi. Lífeyrir er verðtryggt og tekur breytingum í hverjum mánuði miðað við vísitölu neysluverðs til verðtryggingar. Myndin hér að neðan sýnir hlutfall lífeyris af meðaltali hreinnar eignar í ársbyrjun og árslok hvers árs.

Fjöldi lífeyrisþega

	2021	2020	Breyting %
Ellilífeyrir	14.410	13.739	4,9%
Örorkulífeyrir	2.213	2.004	10,4%
Makalífeyrir	1.313	1.336	-1,7%
Barnalífeyrir	54	51	5,0%
Samtals	17.990	17.131	5,0%

Skipting lífeyrisgreiðslna

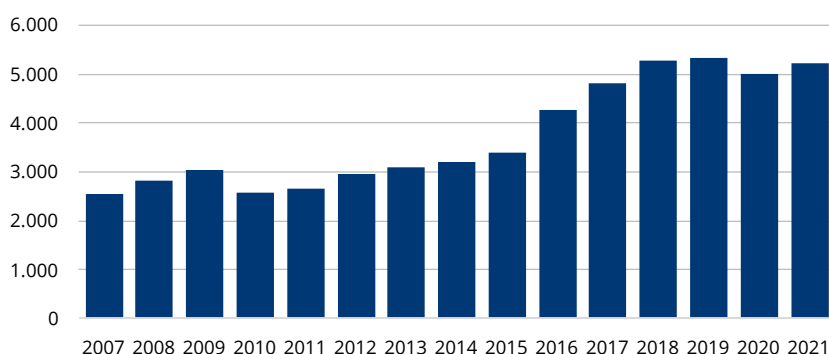
	(m.kr.)	2021	2020	2021	2020	Breyting %
Ellilífeyrir	80,1%	80,2%	4.867	4.398	10,7%	
Örorkulífeyrir	12,3%	11,7%	747	642	16,5%	
Makalífeyrir	7,3%	7,8%	444	428	3,7%	
Barnalífeyrir	0,3%	0,3%	18	16	10,8%	
Samtals			6.076	5.484	10,8%	

IÐGJÖLD

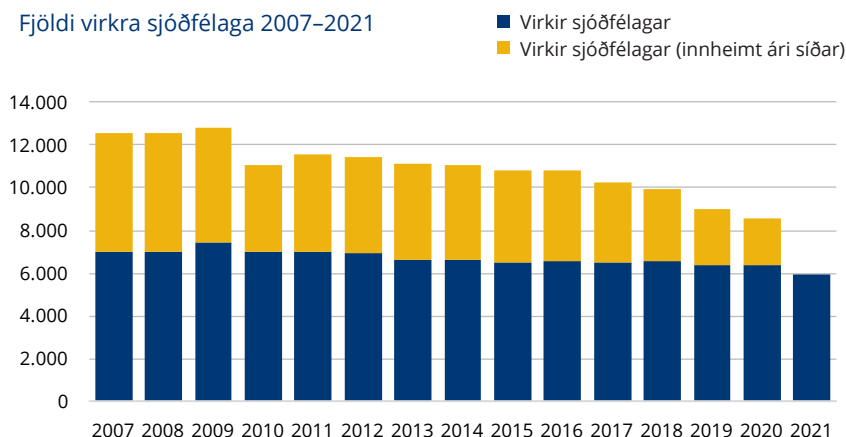
Lögbundið er að greiða 12% iðgjald til lífeyrissjóðs af öllum launum og reiknuðu endurgjaldi frá 16 til 70 ára aldurs. Skiptist hlutfallið þannig að launþegi greiðir 4% en launagreiðandi greiðir 8%. Margir greiða hins vegar hærra mótframlag eða 11,5%. Eins og neðangreind tafla sýnir varð nokkur vöxtur á iðgjöldum til sjóðsins til ársins 2019. Meginástæður voru aukinn fjöldi sem kaus að greiða til sjóðsins, hærri greiðslur hvers sjóðfélaga og hlutverk SL lífeyrissjóðs í samræmi við 6. gr. l. nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða þar sem kveðið er á um sérstakt innheimtuhlutverk sjóðsins. Árið 2020 drógust iðgjöld saman og lækkuðu frá fyrra ári einkum vegna minni umsvifa iðgjaldagreiðenda sökum Covid-19. Þau hins vegar hækkuðu lítillega milli árana 2020 og 2021.

Á árinu 2021 greiddu 12.369 einstaklingar iðgjöld til sjóðsins, alls um 4.967 m. kr. Þá greiddu 2.432 launagreiðendur iðgjöld fyrir starfsmenn sína á árinu. Virkir sjóðfélagar voru 5.923. Samtals hækkuðu iðgjöld um 1,5% frá fyrra ári. Fjöldi sjóðfélaga með réttindi hjá sjóðnum eru 146.729 einstaklingar.

Iðgjöld 2007–2021

Fjöldi virkra sjóðfélaga 2007–2021

TRYGGINGAFRÆÐILEG STAÐA

Tryggingafræðileg staða lífeyrissjóðsins er metin árlega af tryggingastærðfræðingi sjóðsins og eru niðurstöður úttektarinnar kynntar í ársskýrslu. Gerð er grein fyrir meginniðurstöðum hennar á yfirliti um tryggingafræðilega stöðu samtryggingardeildar í ársreikningi á bls. 53 og í skýringu 14 á bls. 71. Tryggingastærðfræðingur sjóðsins er Benedikt Jóhannesson hjá Talnakönnun hf. Hann er ráðinn af stjórn og hefur hlotið viðurkenningu Fjármálaeftirlitsins.

Hvað felst í tryggingafræðilegri úttekt?

Í tryggingafræðilegri úttekt er metið hvort jafnvægi sé milli heildareigna og heildarskuldbindinga sjóðsins. Þannig er annars vegar lagt mat á hreina eign sjóðsins til greiðslu lífeyris ásamt reiknuðu núvirði framtíðariðgjalda virkra sjóðfélaga og hins vegar núvirði væntanlegs lífeyris vegna þegar greiddra iðgjalda og áætlaðra framtíðariðgjalda virkra sjóðfélaga. Ef mismunur á þessum heildareignum og heildarskuldbindingum reynist meiri en 10% ber að gera nauðsynlegar breytingar á samþykktum sjóðsins. Sama gildir ef munurinn er umfram 5% í aðra hvora áttina fimm ár í röð. Við núvirðisútreikning væntanlegs lífeyris og framtíðariðgjalda er reglum samkvæmt notað 3,5% ávöxtunarviðmið umfram vísitölu neysluverðs. Ítarlegar reglur um tryggingafræðilega úttekt eru í lögum nr. 129/1997, m.a. 39. gr., reglugerð nr. 391/1998, samþykktum sjóðsins og leiðbeinandi reglum Félags íslenskra tryggingastærðfræðinga um framkvæmd tryggingafræðilegra athugana.

Staða sjóðsins

Tryggingafræðileg staða sjóðsins er nú þannig að heildareignir sjóðsins eru 2,5% umfram heildarskuldbindingar samanborið við 2,6% árið 2020. Er það nærri sama staða á tryggingafræðilegri stöðu og var í árslok 2020. Þetta gerist þrátt fyrir að stjórn sjóðsins hafi ákveðið að taka upp nýjar spár um lífslíkurlag sem auka skuldbindingar sjóðsins verulega. Tryggingafræðileg staða sjóðsins er sterk og til þess fallin að renna styrkum stöðum undir lífeyrisréttindi sjóðfélaga. Réttindin byggja á lögum og réttindaákvæðum samþykktu sjóðsins, núverandi eignasafni, framtíðariðgjöldum og væntri framtíðarávöxtun. Sjóðfélagar bera því áhættu af ávöxtun eigna sjóðsins. Sá lífeyrir sem þeir vænta getur orðið lægri eða hærri eftir því hvernig til tekst að ávaxta eignir sjóðsins til framtíðar. Þá hafa ýmsir lýðfræðilegir þættir áhrif á getu sjóðsins til að greiða lífeyri þar sem sjóðurinn er samtryggingarsjóður sem veitir rétt til ævilangs lífeyris, örorkulífeyris, makalífeyris og barnalífeyris. Þróun ævilengdar sjóðfélaga og tíðni örorku eru meðal helstu lýðfræðilegu áhættuþátta sem geta haft áhrif á fjárhæð mánaðarlegs lífeyris sjóðfélaga. Einnig hafa þættir eins og hjúskaparstaða og tíðni barneigna áhrif.

Hækkandi lífaldur

Þann 22. desember 2021 voru samþykktar af fjármálaráðherra nýjar dánar- og eftirlífendatöflur. Er um talsverða breytingu að ræða frá fyrri töflum. Fyrri töflur byggðu á reynslu fyrri ára en þær nýju byggja á því að horft er til framtíðar eða framtíðarspár um vænta þróun lífaldurs. Lífaldur beggja kynja hefur verið að lengjast á hverju ári. Þessi breyting skiptir mjög miklu máli. Áfallnar skuldbindingar hækka um 6,8% eða 12,5 milljarða króna og hækka heildarskuldbindingar um 8,2% eða 21,3 milljarða króna. Sé sjóðurinn reiknaður í samræmi við nýju lífslíkurnar þá er heildarstaðan jákvæð er nemur 2,5% sem er svipað og í fyrra og þá miðað við eldri reglur. Skiptir ávöxtun þessa árs þar afar miklu. Sé hins vegar eldri reglunum beitt við útreikning þessa árs er heildarstaðan jákvæð er nemur 10,4%. Það kallar á að stjórn sjóðsins grípi til ráðstafana þar sem staðan er umfram 10% sem er eitt af viðmiðun laga er

varða tryggingafræðilega úttekt. Sökum góðrar stöðu ákvað stjórn í mars 2022 að sjóðurinn myndi á árinu 2022 taka upp nýju lífslíkurar en lífeyrissjóðir hafa árin 2022 og 2023 til að taka þær upp. Þessu samhliða verða gerðar nokkrar breytingar á áunnum réttindum sjóðfélaga og lífeyrisþega í samþykktum. Helstu breytingar eru:

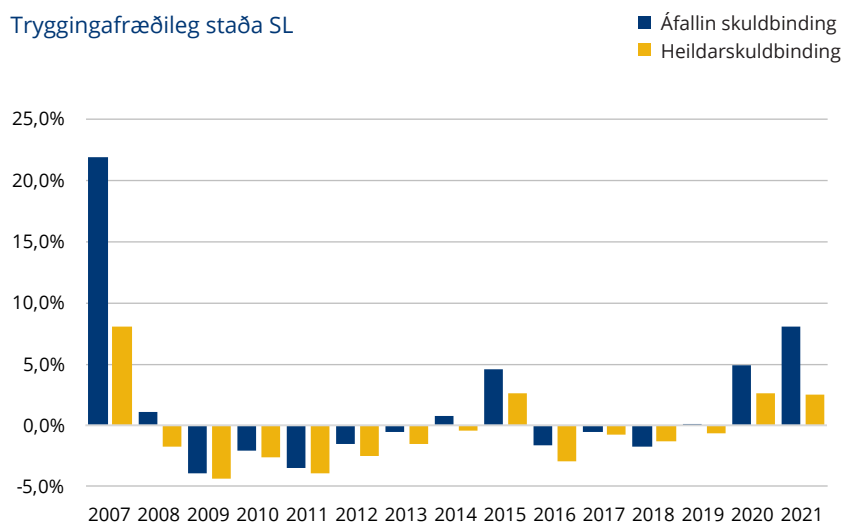
- a. Að auka áunninn rétt um 10% miðað við stöðu sjóðfélaga 31.12.2021. Breytingin tekur gildi 01.09.2022 eða um leið og samþykktir sjóðsins hafa verið staðfestar af fjármála- og efnahagsráðuneytinu.
- b. Að á sama tíma verða réttindi lækkuð í samræmi við tillögur tryggingastærðfræðinga til að veða upp á móti móti hækkunum vegna aukinna lífslíkna. Lækkunin yrði mest hjá yngstu sjóðfélögum en minnst hjá þeim elstu og lífeyrisþegum.
- c. Þetta þýðir að réttindi lífeyrisþega hækka. Eftirfarandi tafla sýnir breytingarnar:

Árgangur	Hækkun áunninna réttinda	Jöfnun vegna réttindabreytinga	Alls
Sjóðfélagar á lífeyri	10,0%	-4,0%	5,6%
1960	10,0%	-5,9%	3,5%
1970	10,0%	-8,5%	0,7%
1980	10,0%	-10,6%	-1,7%
1990	10,0%	-12,2%	-3,4%
2000	10,0%	-13,1%	-4,4%

- d. Að heimila sjóðfélögum að hefja töku ellilífeyris frá 60 ára aldri. Viðmiðunaráldur er sem fyrr 67 ára og réttindi þeirra sem taka lífeyri fyrir þann aldur lækka, en þeir sem taka lífeyri síðar hækka. Breytingin tekur gildi 01.09.2022 eða að aflokinni staðfestingu fjármála- og efnahagsráðuneytis.
- e. Að taka upp nýjar réttindatöflur frá 01.01.2023 í samræmi við tillögu tryggingastærðfræðinga.
- f. Að uppfæra tölur í samþykktum til verðlags í janúar 2022.

Við þetta hækka allar lífeyrisgreiðslur, nema barnalífeyrir um 5,6%. Er þá átt við elli-, örorku-, og makalífeyri.

Tryggingafræðileg staða SL

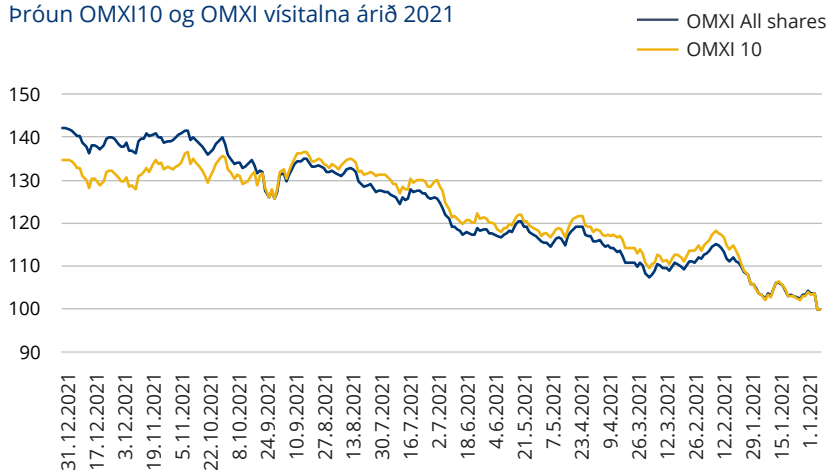

ÞRÓUN Á VERÐBRÉFAMÖRKUÐUM

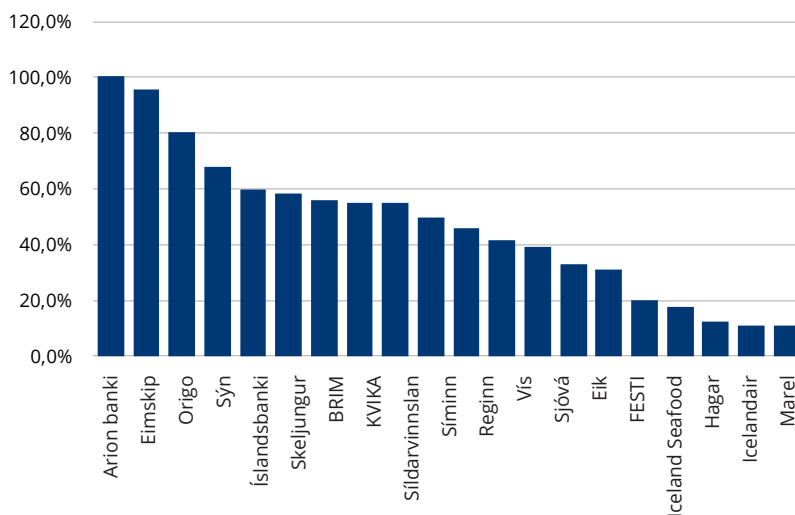
Innlend hlutabréf

Á árinu 2021 hækkaði OMXI10 hlutabréfavisitalan (Úrvalsvisitala Nasdaq Iceland) um 35% og OMXI vísitalan (öll hlutabréf í Nasdaq Iceland) um 42%. Ekkert félag lækkaði í verði á árinu 2021. Flest félög skiluðu góðum uppgjörom og eru horfur almennt metnar góðar og séð fyrir endann á COVID 19. Nokkur félög hækkuðu sérstaklega mikið á árinu þar sem þau náðu miklum bata í rekstri sínum en Arion banki hækkaði mest allra á árinu eða um 100%. Gengi hlutabréfa Íslandsbanka og Kviku hækkuðu einnig mikið á árinu. Bankarnir hafa allir náð góðum tókum á sínum rekstri og náð að lækka kostnað töluvert. Gengi hlutabréfa Eimskipa hækkaði töluvert á árinu og hefur félagið náð að bæta rekstur sinn verulega ásamt því að flutningsgjöld hafa hækkað mikið á heimsvísu. Útgerðarfélagin Brim og Síldarvinnslan hækkuðu talsvert á árinu þar sem m.a. loðnukvóti var aukinn og mun það skila þeim auknum tekjum á komandi ári. Fjarskiptafélagin Síminn og Sýn hækkuðu þar sem bæði félagin eru að selja innviði sína til erlendra aðila fyrir mun meira en þeir eru metnir í bókum félaganna. Það félag sem hækkaði minnst á árinu 2021 var Marel en Covid-19 hefur haft neikvæð áhrif á kostnað félagsins og mun gera það áfram á fyrri helmingi ársins 2022.

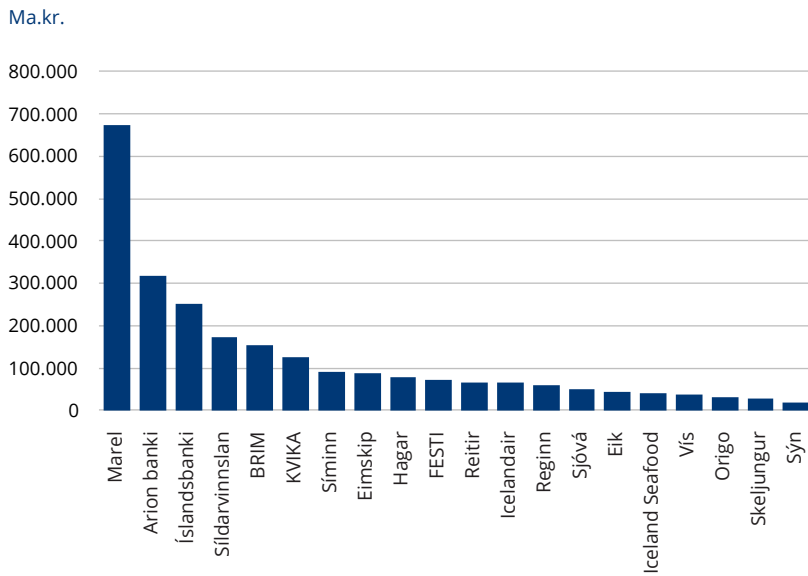
Þróun OMXI10 og OMXI vísitalna árið 2021

Verðbreyting hlutabréfa á Nasdaq Iceland árið 2021

Markaðsvirði hlutafélaga á Nasdaq Iceland í árslok 2021

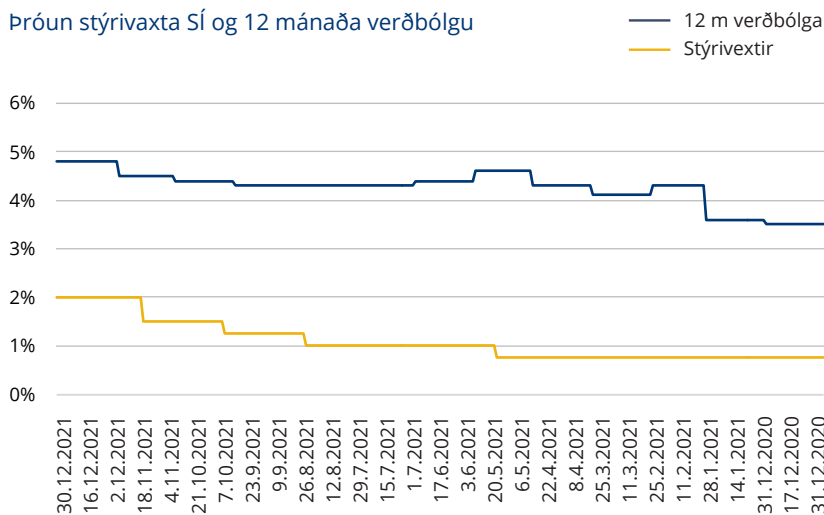

Samanlagt markaðsvirði allra skráðra félaga á markaði var 2.463 ma.kr. í árslok 2021 samanborið við 1.515 ma.kr. í árslok 2020.

Innlend skuldabréf

Verðbólga fór hækkandi á árinu 2021 og var 12 mánaða verðbólga 4,8% í lok ársins. Seðlabankinn hélt vöxtum óbreyttum fyrri hluta árs í 0,75% en hækkaði svo vexti fjórum sinnum á seinni hluta ársins og voru þeir því komnir í 2% í árslok. Óverðtryggð ávöxtunarkrafa ríkisskuldabréfa hefur farið hækkandi með hækkandi spám á verðbólgu. RIKB 31 byrjaði árið í 3,1% en var 4,1% í árslok. Verðtryggð krafa lækkaði á árinu. RIKS 33 byrjaði árið í 0,86% en endaði árið í 0,68%.

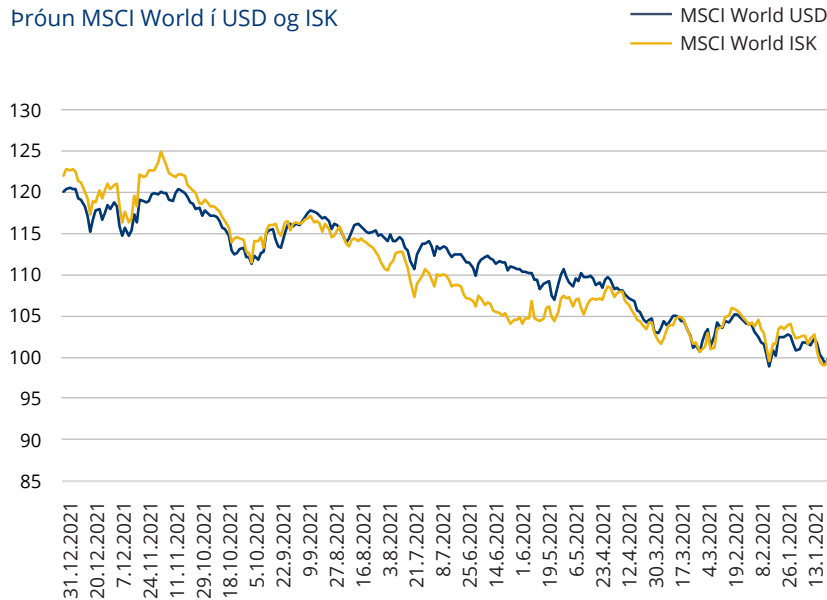
Þróun stýrivaxta SÍ og 12 mánaða verðbólgu

Erlend verðbréf og gengi gjaldmiðla

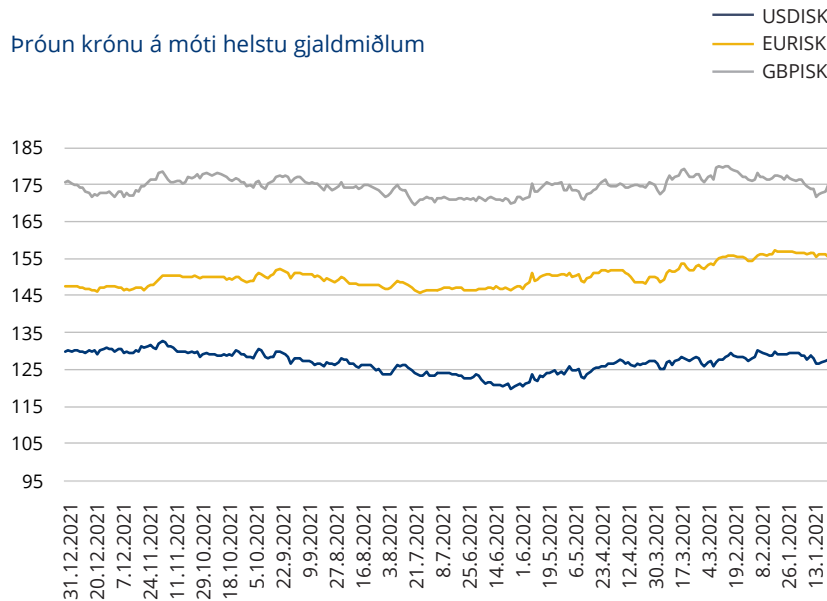
Ávöxtun á erlendum hlutabréfamörkuðum var góð á árinu 2021. MSCI World vísitalan hækkaði um 20% mæld í dollurum. Í krónum talið hækkaði hún um 22% þar sem krónan veiktist á móti dollar um 1,6% á árinu. Sjóðurinn hefur það í stefnu sinni að halda áfram að auka vægi erlendra verðbréfa í safni sjóðsins.

Þróun MSCI World í USD og ISK

Krónan veiktist um 1,6% á móti dollar (USD), styrktist um 5,4% á móti evru (EUR) og veiktist um 0,6% á móti sterlingspundi (GBP).

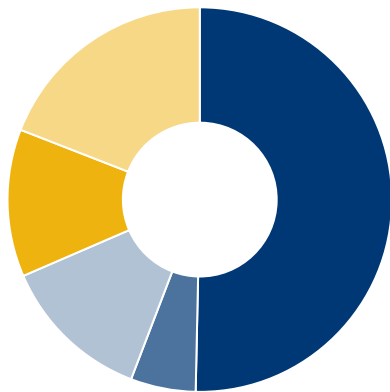
Þróun krónu á móti helstu gjaldmiðlum

EIGNASAFN OG ÁVÖXTUN

Innlent skuldabréfasafn

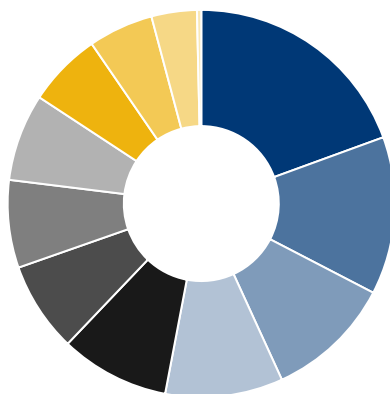
Innlent skuldabréfaeign SL nam um 102,5 ma.kr. í árslok 2021 eða um 43,1% af heildareignum sjóðsins. Stærsti hluti skuldabréfasafnsins er með beina eða óbeina ábyrgð ríkissjóðs eða um 50% af innlenda skuldabréfasafninu.

- 50% ■ Bein og óbein ábyrgð ríkissjóðs
- 6% ■ Bankar og fjármálafyrirtæki
- 13% ■ Bæjar- og sveitarfélög
- 12% ■ Fyrirtæki
- 19% ■ Sjóðfélagalán

Innlent skráð hlutabréfasafn

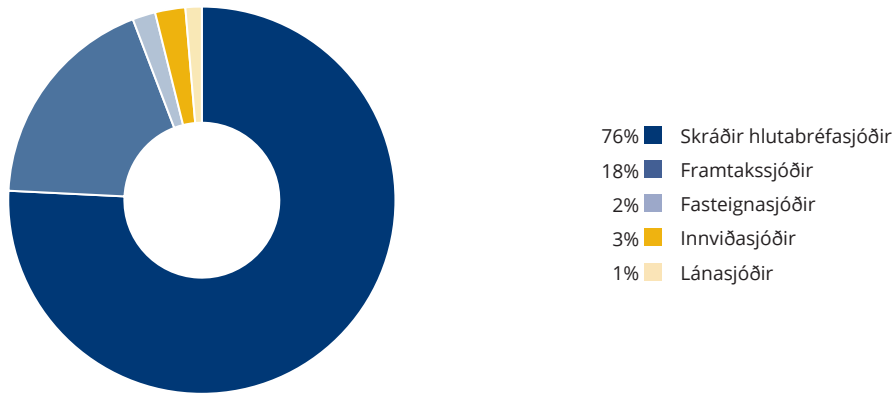
Hlutabréfaeign sjóðsins í innlendum skráðum bréfum nam 22,8 ma.kr. í árslok 2021 eða um 9,6% af heildareignum sjóðsins.

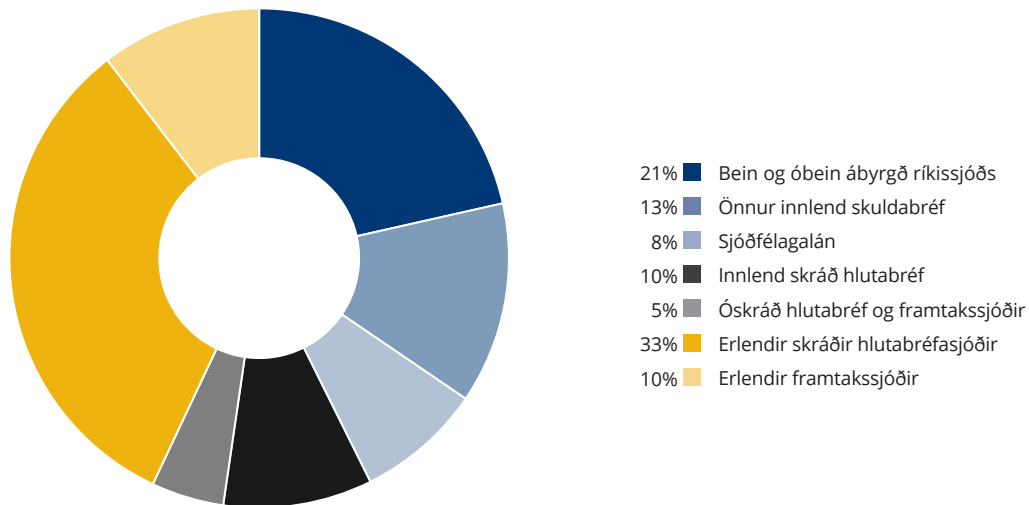
- 20% ■ Marel
- 13% ■ Síminn
- 11% ■ Brim
- 10% ■ Hagar
- 9% ■ Festi
- 8% ■ Reitir
- 7% ■ Arion banki
- 7% ■ Reginn
- 6% ■ Eimskip
- 5% ■ Íslandsbanki
- 4% ■ Icelandair
- 0% ■ Síldarvinnslan

Erlend verðbréf

Erlend verðbréfaeign sjóðsins nam 101,7 ma.kr. í árslok 2021 eða um 42,7% af heildareignum. Erlenda eignin skiptist þannig að 77,1 ma.kr. eru fjárfestir í verðbréfasjóðum sem fjárfesta í skráðum hlutabréfum og 24,6 ma.kr. eru fjárfestir í framtakssjóðum.

Heildareignir og ávöxtun

Nafnávöxtun samtryggingardeildar sjóðsins var 17,1% árið 2021 og hrein raunávöxtun var 11,7%. Markmið sjóðsins er að ná góðri langtímaávöxtun fyrir sína sjóðfélaga. Meðaltal hreinnar raunávöxtunar til 5 ára er 7,9%, meðaltal hreinnar raunávöxtunar til 10 ára er 6,6% og meðaltal hreinnar raunávöxtunar til 20 ára er 5,4%. Meðaltal hreinnar raunávöxtunar til 20 ára er með þeim betri hjá íslenskum lífeyrissjóðum og hefur SL aldrei þurft að skerða lífeyrisréttindi.

Eignir sjóðsins í samtryggingardeild námu 239,0 ma.kr. í árslok 2021 samanborið við 205,1 í árslok 2020. Af eignum SL eru 57% innlend verðbréf og 43% eru erlend verðbréf. Vægi verðbréfa með ríkisábyrgð hefur minnkað þar sem lítil útgáfa hefur verið síðustu ár.

FJÁRFESTINGARSTEFNA

Markmið um raunávöxtun lífeyrissjóða er 3,5%. Meðalávöxtunarviðmið til langs tíma er um 3,7% til að mæta kostnaði. Meginmarkmið sjóðsins er að fá sem hæstaávöxtun fjár sjóðfélaga að teknu tilliti til áhættu.

Fyrir hvert ár er sett fram fjárfestingarstefna sem lögð er fyrir stjórn sjóðsins til samþykktar. Í henni eru sett markmið um eignasamsetningu og hvernig haga skuli fjárfestingum á komandi ári. Í töflunni fyrir neðan má sjá fjárfestingarstefnu SL fyrir árið 2022 sem var gerð haustið 2021.

Varðandi erlend hlutabréfaviðskipti sjóðsins þá er horft til þess aðávöxtun sé að jafnaði hærri en heimsvísitala Morgan Stanley (MSCI World Index). Fyrir innlend hlutabréf er mælikvarðið OMXI10 sem er úrvalsvísitala Nasdaq Iceland.

Eignaflokkar	31.12.2021	Hlutfall	Stefna 2022	Vikmörk		Stefna til 3 ára
				Lágmark	Hámark	
Innlendar eignir						
Bein og óbein ábyrgð ríkissjóðs	50.822	21,3%	20,0%	15,0%	30,0%	19,0%
Skuldabréf:	50.133	21,1%	22,0%	12,0%	36,0%	21,5%
Bankar og fjármálafyrirtæki	5.527	2,3%	3,0%	1,0%	6,0%	3,0%
Bæjar- og sveitarfélög	12.812	5,4%	5,5%	3,0%	9,0%	5,0%
Fyrirtæki	12.523	5,3%	4,5%	2,0%	7,0%	4,5%
Sjóðfélagalán	19.271	8,1%	9,0%	6,0%	14,0%	9,0%
Önnur verðbréf	33.956	14,3%	15,0%	6,0%	28,0%	15,5%
Skráð hlutabréf	22.838	9,6%	9,0%	5,0%	13,0%	9,0%
Skammtímasjóðir	957	0,4%	0,0%	0,0%	3,0%	0,0%
Framtakssjóðir	912	0,4%	1,0%	0,0%	2,0%	1,5%
Lánasjóðir	1.632	0,7%	1,5%	0,0%	2,0%	1,5%
Fasteignasjóðir	907	0,4%	0,0%	0,0%	1,0%	0,0%
Nýsköpunarsjóðir	1.640	0,7%	1,0%	0,0%	2,0%	1,0%
Óskráð hlutabréf	5.071	2,1%	2,5%	1,0%	5,0%	2,5%
Innlán	795	0,3%	0,0%	0,0%	5,0%	0,0%
Innlendar eignir samtals	135.706	57,0%	57,0%	53,0%	76,0%	56,0%
Erlendar eignir						
Skráðir hlutabréfasjóðir	77.108	32,4%	32,0%	20,0%	35,0%	31,0%
Framtakssjóðir	18.743	7,9%	7,5%	4,0%	9,0%	8,0%
Fasteignasjóðir	1.944	0,8%	1,0%	0,0%	3,0%	1,5%
Innvíðasjóðir	2.571	1,1%	1,5%	0,0%	3,0%	2,0%
Lánasjóðir	1.386	0,6%	1,0%	0,0%	3,0%	1,5%
Skráð skuldabréf og skuldabréfasjóðir	0	0,0%	0,0%	0,0%	2,0%	0,0%
Innlán	619	0,3%	0,0%	0,0%	5,0%	0,0%
Erlendar eignir samtals	102.370	43,0%	43,0%	24,0%	47,0%	44,0%
Samtryggingardeild samtals	238.076	100,0%	100,0%			100,0%

SL LÍFEYRISSJÓÐUR VOTTAÐUR

Á árinu 2018 var starfsemi SL lífeyrissjóðs vottuð samkvæmt staðlinum ISO 27001 og svo ISO 9001. Annars vegar snýr vottunin að upplýsingatækni og öryggi en hins vegar að gæðastarfi og rekstrarhandbók. Vottunin byggir á margra ára uppbyggingu innra verklags sjóðsins og rekstrarhandbókar. Gildir hún til næstu þriggja ára með árlegri viðhaldsvottun þar sem starfsemi sjóðsins er tekin út.

SL lífeyrissjóður enskt starfsheiti

Starfsheiti sjóðsins á ensku er The General Pension Fund og einnig SL Pension Fund.

LÁN TIL SJÓDFÉLAGA

Nokkur samdráttur var á veittum fasteignalánum til sjóðfélaga á milli árunna 2020 og 2021 auk þess sem talsvert var um uppgreiðslur lána. Þetta varð til þess að heildarfjárhæð sjóðfélagalána lækkar um 2,1 ma.kr. milli ára.

Sjóðfélagar í árslok 2021 voru 146.729 og fjölgaði um 1.421 milli ára. Til þessa hóps teljast allir þeir sem einhvern tímann hafa greitt til sjóðsins og eiga rétt á að sækja um sjóðfélagalán hafi þeir greitt annað hvort 6 af síðustu 12 mánuðum til sjóðsins eða hafa greitt í samtals 12 mánuði til sjóðsins. Virkir sjóðfélagar eru þeir sem greiða í hverjum mánuði til sjóðsins og voru þeir 5.923 árið 2021.

Lífeyrissjóðurinn býður sjóðfélögum verðtryggð lán með tvenns konar vaxtakjörum, föstum vöxtum og breytilegum vöxtum. Upplýsingar um vaxtakjör í boði á hverjum tíma má finna á heimasíðu sjóðsins, www.sl.is, en í árslok 2021 voru föstu verðtryggðu vextirnir 3,55% og breytilegu verðtryggðu vextirnir 1,74%.

Sjóðurinn hóf að veita óverðtryggð sjóðfélagalán í október 2015 og eru vaxtakjörin veitt til tveggja ára í senn. Í árslok 2021 voru óverðtryggðir vextir 4,79%.

Sjóðfélögum voru lánaðar alls 3.097 m.kr. á árinu 2021 samanborið við 6.022 m.kr. á árinu 2020. Afgreidd voru 126 sjóðfélagalán árið 2021 samanborið við 282 árið áður.

Afgreidd lán til sjóðfélaga	2021	2020	Breyting
Fjárhæð	3.097	6.022	-2.924
Fjöldi lána	126	282	-156
Meðalfjárhæð	24,6	21,4	3,2

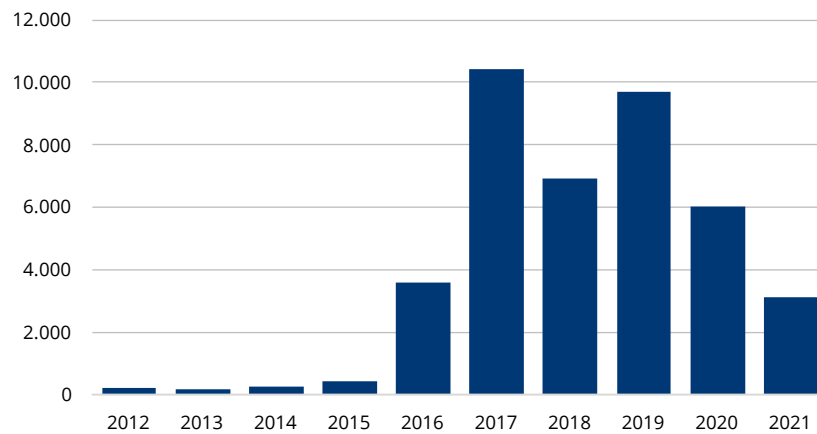
Staða sjóðfélagalána í árslok	2021	2020	Breyting
Fjárhæð	19.271	21.338	-2.067
Fjöldi lána	1.123	1.287	-164
Meðalfjárhæð	17,2	16,6	0,6
Hlutfall af heildareignum	8,1%	10,5%	-2,4%

Vanskil sjóðfélagalána	2021	2020	Breyting
Fjárhæð vanskila	2,20	1,30	0,9
Hlutfall vanskila af heildarlánnum	0,0%	0,0%	0,0%

Tegund sjóðfélagalána	Verðtryggð lán Fastir vextir	Verðtryggð lán Breytilegir vextir	Óverðtryggð lán
Fjárhæð	1.661	13.041	4.569
Fjöldi lána	130	599	394
Meðalfjárhæð	12,8	21,8	11,6

Allar fjárhæðir eru í m.kr.

Veitt sjóðfélagalán

SÉREIGNARSPARNAÐUR

Sjóðfélögum standa til boða tvær ávöxtunarleiðir fyrir séreignarsparnað:

Söfnunarleið I

Þetta er ávöxtunarleið þar sem sparnaður er ávaxtaður á hefðbundnum innlánsreikningum í banka sem bera hæstu innlánsvexti á hverjum tíma ásamt fjárfestingum í tryggum skuldabréfum til skamms tíma. Leiðin hentar einkum rétthöfum sem eru að nálgast lífeyristökualdur og þeim sem vilja taka litla áhættu.

Hrein ávöxtun Söfnunarleiðar I á árinu 2021 var 5,4% sem svarar til 0,5% raunávöxtunar.

Söfnunarleið II

Sparnaður í Söfnunarleið II er ávaxtaður í dreifðu safni innlendra og erlendra verðbréfa.

Þar sem sveiflur í ávöxtun geta verið talsverðar er aðaláherslan á góða langtímaávöxtun og því hentar þessi ávöxtunarleið best þeim sem eru að byggja upp lífeyrissparnað til meðallangs tíma.

Fjárfestingarstefna Söfnunarleiðar II gerir ráð fyrir að meginhluti eigna sé í skuldabréfum.

Hrein ávöxtun Söfnunarleiðar II á árinu 2021 var 10,2% sem svarar til 5,1% raunávöxtunar.

Söfnunarleið III

Sparnaður í Söfnunarleið III er ávaxtaður í dreifðu safni verðbréfa, þar sem heimildir til fjárfestinga í erlendum verðbréfum er meiri en í öðrum leiðum. Markmið Söfnunarleiðar III er þannig að skila hærri raunávöxtun að jafnaði en aðrar leiðir, þó vænta megi meiri sveiflna í ávöxtun. Söfnunarleið III hófst á árinu 2021 og hentar fyrst og fremst þeim sem eru að ávaxta séreignarsparnað sinn til lengri tíma og hafa tímann fyrir sér til að jafna út sveiflurnar og eiga von á að uppskera góða ávöxtun til lengri tíma séð.

Hrein ávöxtun Söfnunarleiðar III á árinu 2021 var 13,8% sem svarar til 8,6% raunávöxtunar.

Sjóðfélagar geta með umsókn til sjóðsins skipt um þá ávöxtunarleið sem greitt er til og/eða flutt uppsafnaðan sparnað milli leiða.

Lífeyrisgreiðslur

Á árinu 2021 greiddu 764 einstaklingar iðgjöld til séreignardeildar sjóðsins, alls um 295 m.kr. Þá greiddu 357 launagreiðendur iðgjöld til séreignar fyrir starfsmenn sína á árinu. Virkir sjóðfélagar voru 593. Samtals hækkuðu iðgjöld um 29,0% frá fyrra ári.

Séreignarsparnaður hjá SL

Séreignardeild	2021	2020	Breyting
Iðgjöld	287	295	-3%
Lífeyrisgreiðslur	69	107	-36%
Inneign í árslok	3.681	3.268	13%
Fjöldi með inneignir	7.633	7.486	2%

Allar fjárhæðir eru í m.kr.

STJÓRN OG STJÓRNARHÆTTIR SL LÍFEYRISSJÓÐS

Grundvöllur sjóðsins og hlutverk

Söfnunarsjóður lífeyrisréttinda starfar á grundvelli starfsleyfis fjármálaráðherra, í samræmi við lög nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, með síðari breytingum, lög um sjóðinn nr. 155/1998 og samþykktir hans. Starfsheiti sjóðsins er SL lífeyrissjóður.

Hlutverk sjóðsins er að tryggja sjóðfélögum, eftirlifandi mökum þeirra og börnum lífeyri eftir þeim reglum sem fram koma í lögum og samþykktum. Í samþykktum kemur m.a. fram að sjóðurinn leggi sérstaka áherslu á eftirlaunaréttindi og áskilji sér heimild til að verja þau réttindi umfram önnur við endurskoðun á réttindaákvæðum samþykka sjóðsins. Sjóðurinn er langtímafjárfestir sem ávaxtar fjármuni sjóðfélaga með það að markmiði að ná sem bestri ávöxtun að teknu tilliti til áhættu. Stjórn sjóðsins leggur áherslu á að þróa hluthafastefnu hans með þeim hætti að hún styðji, eftir því sem því verður við komið, við góða stjórnarhætti í þeim félögum sem sjóðurinn fer með eignarhlut í.

Umboðsskylda

Stjórnarmenn og starfsmenn skulu taka ákvarðanir í samræmi við gildandi lög og reglur og sannfæringu sína með þeim hætti að hagsmuna sjóðfélaga sé sem best gætt og að ákvarðanir styðji við tilgang og starfsemi sjóðsins. Stjórnarmenn og starfsmenn mega ekki gera neinar þær ráðstafanir sem bersýnilega eru til þess fallnar að afla ákveðnum sjóðfélögum, félögum eða öðrum ótilhlýðilegra hagsmuna umfram aðra eða á kostnað sjóðsins. Stjórnarmaður er ekki bundinn af fyrirmælum þeirra sem tilnefna hann til setu í stjórn sjóðsins.

Stjórnarhættir og stjórnarháttayfirlýsing SL

Sjóðurinn leggur áherslu á góða stjórnarhætti við stefnumótun og daglega stjórnun sjóðsins. Með stjórnarháttayfirlýsingunni er sjóðfélögum, iðgjaldagreiðendum, opinberum aðilum, starfsmönnum og öðrum haghöfum veittar upplýsingar um stjórnarhætti lífeyrissjóðsins. Yfirlýsingunni er jafnframt ætlað að styðja við góða stjórnarhætti hjá sjóðnum og styðja þannig við traustan rekstur. Stjórnarháttayfirlýsing SL fyrir árið 2021 byggir á þeim lögum og reglum sem í gildi eru á þeim tíma sem ársreikningur sjóðsins er staðfestur af stjórn og framkvæmdastjóra. Í því sambandi er sérstaklega litið til þeirra ákvæða laga nr. 129/1997 sem lúta að stjórnarháttum lífeyrissjóða, ákvæðum samþykka sjóðsins, reglum FME þar um, m.a. reglum nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða, sem og 5. útgáfu Leiðbeininga um stjórnarhætti fyrirtækja, útgefnum af Viðskiptaráði Íslands, Nasdaq Iceland og Samtökum atvinnulífsins.

Lög, reglur og leiðbeiningar sem einkum varða stjórnarhætti SL

Lög frá Alþingi

- Lög nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða.
- Lög nr. 155/1998 um Söfnunarsjóð lífeyrisréttinda.
- Lög nr. 87/1998 um opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi.

Reglur og leiðbeiningar FME

- Reglur FME nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða.
- Reglugerð um eftirlitskerfi með áhættu lífeyrissjóða nr. 590/2017.
- Reglur FME nr. 577/2012 um endurskoðunardeildir og sjálfstætt starfandi eftirlitsaðila.
- Leiðbeinandi tilmæli FME nr. 3/2011 um aðgerðir gegn peningabætti og fjármögnun hryðjuverka.
- Leiðbeinandi tilmæli FME nr. 3/2010 um mat á hæfi lykilstarfsmanna.
- Leiðbeinandi tilmæli FME nr. 1/2019 um áhættu við rekstur upplýsingakerfa eftirlitsskyldra aðila.

Innri reglur SL

- Samþykktir SL lífeyrissjóðs.
- Samskipta- og siðareglur SL, dags. 15. mars 2022.
- Hluthafastefna SL, dags. 18. janúar 2022.
- Starfsreglur stjórnar og framkvæmdastjóra, dags. 18. janúar 2022.
- Reglur um upplýsingagjöf framkvæmdastjóra til stjórnar og til opinberra aðila sbr. 29. gr. laga nr. 129/1997, dags. 16. janúar 2017.
- Starfsreglur endurskoðunarnefndar, dags. 29. mars 2022.
- Verklagsreglur SL um viðskipti stjórnarmanna og starfsmanna lífeyrissjóðsins með fjármálagerninga, dags. 27. nóvember 2012. Yfirfarnar 2016 án athugasemda. Er uppfærð stefna í vinnslu.
- Verklagsreglur um hæfi lykilstarfsmanna, dags. 17. nóvember 2021.
- Rekstrarhandbók SL.

Ábyrgar fjárfestingar

Markmið SL lífeyrissjóðs er að hámarka langtímaávöxtun eignasafna sjóðsins að teknu tilliti til áhættu með hagsmunum sjóðfélaga að leiðarljósi. Með ábyrgum fjárfestingum er átt við að horft sé til umhverfislegra þátta, félagslegra þátta og stjórnarháttanna við mat, ákvörðun og eftirfylgni með fjárfestingum (UFS) sjóðsins.

Gildi SL

Slagorð sjóðsins eru traustur sjóður, trygg framtíð og lífeyrissjóðurinn fyrir þig. Jafnframt notar sjóðurinn slagorð eins og veldu sterkan lífeyrissjóð. Sjóðurinn leggur áherslu á að upplýsa sjóðfélaga um hag þeirra gagnvart sjóðnum, veita ætíð réttar upplýsingar og virða í samskiptum við sjóðfélaga meginreglur stjórnsýslulaga.

Siða- og samskiptareglur

Stjórn lífeyrissjóðsins hefur sett siða- og samskiptareglur fyrir starfsmenn og stjórnarmenn sjóðsins. Reglunum er ætlað að styðja við vönduð vinnubrögð, draga úr hættu á hagsmunaárekstrum og auka öryggi við meðferð fjármuna sjóðsins. Í reglunum er m.a. fjallað um góða starfshætti, hagsmunaárekstra, meðferð trúnaðarupplýsinga og reglur um gjafir, boðsferðir og starfstengdar ferðir.

Hluthafastefna

Það er markmið stjórnar SL að stefnan styðji við góða stjórnarhætti félaga og þróun þeirra. Í hluthafastefnu SL eru kynntar áherslur stjórnar sjóðsins varðandi viðmið um stjórnarhætti í þeim félögum sem sjóðurinn á eignarhlut í. Hluthafastefnan felur í sér þau viðmið sem SL leggur áherslu á við meðferð eignarhalds í hlutafélögum sem eru skráð á hlutabréfamarkaði og sjóðurinn fer með eignarhlut í. Stefna þessi gildir einnig eftir því sem við á fyrir óskráð félög sem SL hefur fjárfest í. Eðli málsins samkvæmt er stefnunni fyrst og fremst beint til félaga sem skráð eru á Íslandi. Þó gilda grundvallarviðmið hennar einnig fyrir félög sem sjóðurinn er hluthafi í og skráð eru erlendis.

Starfsmannastefna

Liður í samfélagslegri ábyrgð SL er áhersla á að sjóðurinn sé góður og eftirsóknarverður vinnustaður. Í starfsmannastefnu sjóðsins er lögð áhersla á gott starfsumhverfi, virka upplýsingagjöf til starfsmanna, þjálfun og endurmenntun starfsmanna, virðingu og umburðarlyndi í samskiptum, jafnrétti og jafnvægi vinnu og einkalífs.

Starfskjarastefna

Starfskjarastefna SL lífeyrissjóðs var samþykkt af stjórn í janúar 2022 og er henni ætlað að styðja við hagkvæman rekstur og markmið sjóðsins um ábyrga starfshætti og vönduð vinnubrögð. Stefnunni er jafnframt ætlað að tryggja sem best langtímahagsmuni og viðmið lífeyrisréttinda sjóðfélaga. Stefnan byggir á lögum nr. 155/1998, lögum nr. 129/1997 og samþykktum sjóðsins. Sjóðurinn leggur áherslu á að ávallt starfi hjá honum mjög hæft starfsfólk sem skilur og leggur sig fram um að vinna að markmiðum sjóðsins. Til að tryggja sem best að starfsemi sjóðsins sé ávallt framúrskarandi er lögð áhersla á að stjórnarhættir, launakjör og starfsaðstaða séu og verði samkeppnishæf. Í því samhengi skal horft til ábyrgðar, stærðar og umfangs sjóðsins. Þannig vill sjóðurinn vera eftirsóttur vinnustaður þó að hann verði ekki leiðandi í launaþróun á sínu sviði.

Stjórnskipulag SL

Stjórn

Stjórn sjóðsins skipa sjö menn skipaðir til fjögurra ára í senn og tveir til vara, sbr. 3. gr. laga nr. 155/1998. Formaður er skipaður með beinum hætti en stjórn sjóðsins skal koma saman í upphafi skipunartíma síns og velja sér varaformann og skipta með sér verkum að öðru leyti eftir því sem þurfa þykir.

Stjórn fer með æðsta vald og yfirstjórn í málefnum sjóðsins og skal sjá um að skipulag sjóðsins og starfsemi séu jafnan í góðu horfi og í samræmi við lög og reglur sem gilda um sjóðinn.

Stjórn skal sjá um að nægilegt eftirlit sé haft með reikningshaldi og meðferð fjármuna sjóðsins. Í þessu sambandi skal stjórnin kveða á um skipulag sjóðsins, hvernig innra eftirliti skuli háttað svo og bókhaldi og reikningsskilum.

Stjórn skal móta eftirlitskerfi sem gerir sjóðnum kleift að greina, vakta, meta og stýra áhættu í starfsemi sjóðsins. Stjórn skal ráða forstöðumann endurskoðunardeildar eða semja við sjálfstætt starfandi eftirlitsaðila um framkvæmd innra eftirlits hjá sjóðnum.

Stjórnin ræður framkvæmdastjóra, ákveður laun hans og önnur starfskjör, gengur frá starfslýsingu hans, setur honum erindisbréf og veitir honum lausn frá störfum. Gerður skal skriflegur ráðningarsamningur við framkvæmdastjóra. Stjórn getur falið formanni og varaformanni stjórnar að annast samninga við framkvæmdastjóra um laun og önnur starfskjör.

Stjórn tekur ákvarðanir í öllum málum sem telja verður óvenjuleg eða mikilsháttar. Stjórn getur þó

veitt framkvæmdastjóra heimild til afgreiðslu slíkra mála. Til óvenjulegra mála telst málarekstur gegn sjóðnum, breytingar á skilmálum eða formi þeirra fjárfestinga sem sjóðurinn hefur fjárfest í, ráðstöfun fjárfestinga sjóðsins sem ekki er í samræmi við skilmála (á þó ekki við um sjóðfélagalán), breytingar á skipuriti, breytingar á fjölda lykilstarfsmanna, starfslok lykilstarfsmanna, breytingar á húsnæði sjóðsins, alvarlegar athugasemdir innri endurskoðenda eða eftirlitsaðila og hvað annað sem telst til röskunar á hefðbundnum rekstri sjóðsins eins og hann er skilgreindur í lögum eða samþykktum hans. Til mikilsháttar mála telst ráðstöfun óskráðra eigna og mál sem varða háar fjárhæðir í samanburði við stærð sjóðsins. Í fjárfestingarstefnu er tilgreint nánar um heimildir hverju sinni. Öll skjöl sem varða meiriháttar ákvarðanir, svo sem samningar er teljast óvenjulegir eða meiriháttar eða hafa greinilega verulega þýðingu fyrir starfsemi sjóðsins, skulu vera undirrituð af framkvæmdastjóra sjóðsins að fengnu samþykki stjórnar, nema stjórn sjóðsins ákveði annað. Stjórnin skal fjalla um allar meiriháttar ákvarðanir varðandi stefnumótun sjóðsins og starfsemi hans. Stjórnin skal móta fjárfestingarstefnu sjóðsins. Stjórnin sér um ráðstöfun á fjármagni sjóðsins og er henni skylt að ávaxta það með hliðsjón af þeim kjörum sem best eru boðin á hverjum tíma, að teknu tilliti til áhættu og með hliðsjón af langtímaskuldbindingum sjóðsins. Stjórnin skal sjá til þess að skipting á eignasafni sjóðsins sé í samræmi við gildandi lög og fjárfestingarstefnu sjóðsins hverju sinni. Stjórnin ákveður hver skuli vera fulltrúi sjóðsins í stjórn stofnunar eða atvinnufyrirtækis, nema lög kveði á um annað.

Stjórn sjóðsins er ábyrg fyrir því að ársreikningur sé saminn fyrir sjóðinn og undirritar endurskoðaðan ársreikning. Í skýrslu stjórnar fyrir ársfund skal koma fram yfirlit um starfsemi sjóðsins á árinu svo og upplýsingar um atriði sem mikilvæg eru við mat á fjárhagsstöðu sjóðsins.

Stjórnin skal árlega láta framkvæma tryggingafræðilega athugun á fjárhag sjóðsins og meta framtíðarstöðu hans. Leiði tryggingafræðileg athugun í ljós að meira en 10% munur sé á milli eignarliða og lífeyrisskuldbindinga er stjórninni skylt að gera tillögur um nauðsynlegar breytingar á samþykktum sjóðsins. Sama gildir ef munur samkvæmt athugunum á milli eignarliða og lífeyrisskuldbindinga hefur haldist meiri en 5% samfellt í fimm ár. Stjórn sjóðsins skipar endurskoðunarnefnd sem hefur m.a. eftirlit með reikningshaldi, áhættustýringu og gerð ársreiknings sjóðsins í samræmi við ákvæði IX. kafla laga nr. 3/2006 um ársreikninga.

Stjórn skal setja reglur um upplýsingagjöf framkvæmdastjóra til stjórnar um rekstur, iðgjöld, réttindaávinning og ráðstöfun eigna sjóðsins, sbr. 3. mgr. 29. gr. laga nr. 129/1997.

Stjórn skal setja verklagsreglur um verðbréfavíðskipti lífeyrissjóðsins, stjórnar hans og starfsmanna, sbr. 3. mgr. 29. gr. laga nr. 129/1997.

Að öðru leyti er hlutverk stjórnarinnar í samræmi við 29. gr. laga nr. 129/1997.

Stjórnarmaður er eingöngu bundinn af sannfæringu sinni, en ekki fyrirmælum þeirra sem hafa kosið hann. Að öðru leyti felst ábyrgð einstakra stjórnarmanna einkum í eftirfarandi:

- a) Að hafa skilning á hlutverki stjórnar, hlutverki sínu og ábyrgð, ásamt því að hafa þekkingu á þeim lögum og reglum sem gilda um starfsemi sjóðsins.
- b) Að hafa skilning á markmiðum og verkefnum sjóðsins svo og því hvernig þeir eiga að haga störfum sínum í stjórninni til að stuðla að því að þessi markmið náist.
- c) Að óska eftir og kynna sér öll þau gögn og upplýsingar sem þeir telja sig þurfa til að hafa fullan skilning á starfsemi og rekstri sjóðsins og til að taka upplýstar ákvarðanir.
- d) Að sjá til þess að til staðar sé innra eftirlit og að ákvörðunum stjórnar sé framfylgt.
- e) Að fullvissa sig um að þess sé jafnan gætt að lögum, reglum og reglugerðum sé fylgt í rekstrinum.
- f) Að stuðla að góðum starfsanda innan stjórnarinnar.
- g) Að hafa nægan tíma til að sinna starfi sínu af heilindum.

Formaður stjórnar er málsvari stjórnar og kemur fram fyrir hennar hönd varðandi málefni sjóðsins nema stjórnin ákveði annað. Formaður stjórnar kemur fram fyrir hönd stjórnar gagnvart framkvæmdastjóra. Formaður stjórnar stýrir stjórnarfundum. Að öðru leyti skal formaður stjórnar í störfum sínum einkum:

- a) Stuðla að því að verklag stjórnar sé í samræmi við lög, reglur og góða stjórnarhætti og að stjórn séu búnaðar sem bestar starfsaðstæður.
- b) Halda stjórnarmönnum upplýstum um málefni sjóðsins og stuðla að virkni stjórnar í allri umræðu og ákvarðanatöku.
- c) Sjá til þess að nýir stjórnarmenn fái nauðsynlegar upplýsingar og leiðsögn í starfsháttum stjórnar og málefnum sjóðsins.
- d) Sjá til þess að stjórnin uppfæri með reglubundnum hætti þekkingu sína á sjóðnum og rekstri hans ásamt því að tryggja að stjórnin fái almennt í störfum sínum nákvæmar og skýrar upplýsingar og gögn til að hún geti sinnt starfi sínu.
- e) Eiga frumkvæði að gerð og endurskoðun starfsreglna stjórnarinnar.
- f) Útbúa dagskrá stjórnarfunda í samstarfi við framkvæmdastjóra sjóðsins og sjá um boðun þeirra og stjórnun.
- g) Sjá til þess að nægur tími sé gefinn til umræðna og ákvarðanatöku á stjórnarfundum, sérstaklega hvað varðar stærri og flóknari mál.
- h) Fylgjast með framvindu ákvarðana stjórnarinnar innan sjóðsins og staðfesta innleiðingu þeirra gagnvart stjórn.
- i) Sjá til þess að stjórnin meti árlega störf sín og undirnefnda.

Stjórnarfundir skulu að jafnaði haldnir einu sinni í mánuði. Stjórnarfundir skulu haldnir á skrifstofu sjóðsins. Í sérstökum tilvikum má halda fundi annars staðar telji formaður efni fundarins eða aðrar aðstæður gefa tilefni til. Í upphafi hvers árs skal leggja fyrir tillögu að fundardögum og skipulagi stjórnarfunda. Í lok hvers stjórnarfundar skal næsti reglulegi stjórnarfundur ákveðinn. Stjórnarformanni ber að kalla saman stjórnarfund ef einhver stjórnarmanna eða framkvæmdastjóri krefst þess.

Til stjórnarfundar skal boða með minnst sjö daga fyrirvara. Stjórnarformaður getur þó ákveðið annan frest telji hann það óhjákvæmilegt vegna sérstakra aðstæðna. Fundarboð skal vera skriflegt og skal í því greina frá dagskrá. Fundarboð má senda stjórnarmönnum með rafrænum hætti eða með símbréfi. Stjórnarmaður sem ekki kemst á boðaðan stjórnarfund skal tilkynna það tímanlega til framkvæmdastjóra sem sér um að boða varamann. Leggja skal fram á hverjum stjórnarfundum upplýsingar um helstu þætti í starfsemi sjóðsins frá síðasta stjórnarfundum. Ávallt skal leggja fram skýrslu um kaup og sölu verðbréfa. Sérstökum trúnaðargögnum sem stjórnarmenn fá í hendur til umfjöllunar á stjórnarfundum skal skilað í lok fundarins nema stjórnarformaður ákveði annað. Fundargögn skulu vera aðgengileg stjórnarmönnum tímanlega fyrir stjórnarfundum og á milli þeirra, og skulu allir stjórnarmenn fá sömu upplýsingar. Miðað skal við að fundargögn stjórnarfundar séu aðgengileg stjórnarmönnum eigi síðar en þremur dögum fyrir fundinn. Stjórnarmenn skulu snúa sér til stjórnarformanns eða framkvæmdastjóra með óskir um að sett verði á dagskrá stjórnarfunda einstök mál. Óski stjórnarmaður eftir frestun afgreiðslu máls til næsta fundar skal orðið við slíkri beiðni enda bjóði brýnir hagsmunir sjóðsins ekki annað. Stjórnarmenn skulu hafa aðgang að óháðri sérfræðiráðgjöf á kostnað sjóðsins telji þeir nauðsyn á slíku til að taka sjálfstæðar og upplýstar ákvarðanir.

Stjórn er ákvörðunarþæg þegar meirihluti stjórnar sækir fund enda hafi fundurinn verið boðaður í samræmi við þessar starfsreglur. Mikilvæga ákvörðun má þó ekki taka án þess að allir stjórnarmenn hafi haft tæk á því að fjalla um málið sé þess kostur. Einfaldur meirihluti ræður úrslitum á stjórnarfundum í öllum málum. Á stjórnarmönnum hvílir þagnarskylda um málefni sjóðsins, starfsmanna, sjóðfélaga, lífeyrisþega og önnur atriði sem þeir fá vitneskju um í starfi sínu sem stjórnarmenn og leynt skulu fara samkvæmt lögum, eðli máls eða ákvörðun stjórnarinnar. Stjórnarmaður er ábyrgur fyrir því að gögn sem

hann hefur tekið við og fara skulu leynt komist ekki í hendur annarra aðila. Þagnarskylda helst þó að stjórnarmaður láti af starfi.

Nýir stjórnarmenn skulu fá nauðsynlegar upplýsingar og leiðsögn í starfsháttum stjórnar og málefnum sjóðsins. Nýir stjórnarmenn skulu fá afhentar samþykktir sjóðsins og starfsreglur stjórnar og hafa fullan aðgang að sömu gögnum og aðrir stjórnarmenn. Jafnframt geta nýir stjórnarmenn óskað eftir kynningarfundum með framkvæmdastjóra og stjórnarformanni.

Stjórnarmenn skulu kynna sér og vera bundnir af ákvæðum laga, samþykktum sjóðsins, almennum reglum verðbréfamarkaðarins og sérstökum reglum sjóðsins um meðferð trúnaðarupplýsinga og innherjaviðskipti.

Um ábyrgð, vald og störf stjórnar sjóðsins fer að öðru leyti er greinir í starfsreglum þessum samkvæmt lögum um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, nr. 129/1997, lögum nr. 155/1998 um Söfnunarsjóð lífeyrisréttinda, samþykktum sjóðsins og öðrum almennum lögum og reglum sem við eiga á starfssviði sjóðsins, s.s. stjórnarsýslulögum.

Stjórn skal setja sér samskipta- og siðareglur sem eru endurskoðaðar árlega.

Einungis stjórn sjóðsins getur gert breytingar á starfsreglum þessum. Til breytinga á reglunum þarf samþykki einfalds meirihluta stjórnar.

Stjórn skal taka starfsreglurnar til upprifjunar og endurskoðunar árlega eða að lágmarki í upphafi hvers fjögurra ára starfstímabils stjórnarinnar.

Framkvæmdastjóri

Framkvæmdastjóri annast daglegan rekstur sjóðsins í samræmi við mótaða stefnu og ákvarðanir stjórnar og ræður starfsmenn sjóðsins.

Ráðstafanir sem eru óvenjulegar eða mikilsháttar getur framkvæmdastjóri aðeins gert samkvæmt heimild frá stjórn sjóðsins. Framkvæmdastjóri kemur fram út á við fyrir hönd sjóðsins í samræmi við hefðir og eðli máls. Framkvæmdastjóri lífeyrissjóðsins skal fara með atkvæði sjóðsins á hluthafafundum í félögum sem sjóðurinn á eignarhlut í, nema stjórn sjóðsins ákveði annað. Framkvæmdastjóri skal sjá til þess að stjórn fái reglulega nákvæmar upplýsingar um starfsemi og rekstur sjóðsins. Þá skal framkvæmdastjóri veita stjórn og endurskoðendum allar þær upplýsingar um hag sjóðsins sem þeir óska eftir. Upplýsingar framkvæmdastjóra til stjórnar skulu vera á því formi og af þeim gæðum sem stjórn ákveður.

Hæfi

Um almennt hæfi stjórnarmanna og framkvæmdastjóra gilda ákvæði 31. gr. laga nr. 129/1997.

Sérstakt hæfi til meðferðar einstakra mála fer eftir II. kafla stjórnarsýslulaga, sbr. 8. mgr. 31. gr. laga nr. 129/1997. Stjórnarmenn eða framkvæmdastjóri mega ekki taka þátt í meðferð mála sem varða sjóðinn og þá persónulega. Skylt er stjórnarmanni og framkvæmdastjóra að upplýsa um slík atvik.

Stjórnarmenn skulu á stjórnarfundum í upphafi starfsárs gera grein fyrir störfum, tengslum og hagsmunum sem gætu valdið vanhæfi við umfjöllun, afgreiðslu og ákvarðanatöku í einstökum málum á því formi sem stjórnin ákveður. Sama gildir um nýja stjórnarmenn sem taka sæti í stjórn á miðju kjörtímabili.

Stjórnarmaður skal tilkynna stjórninni fyrirfram ef aðstæður eru fyrir hendi í máli sem valda vanhæfi eða gætu gefið tilefni til efasemda um hæfi hans. Stjórnin tekur í kjölfarið ákvörðun um hvort viðkomandi stjórnarmaður teljist vanhæfur og skuli víkja sæti það sem eftir er fundar. Stjórnarmaðurinn sem efasemdir um hæfi varðar tekur ekki þátt í umræðu eða ákvörðun um viðkomandi mál. Vanhæfur stjórnarmaður á

ekki að fá aðgang að gögnum er tengjast viðkomandi máli. Bóka skal í fundargerð að stjórnarmaður hafi vikið sæti og að hann hafi ekki fengið aðgang að gögnum málsins.

Stjórnarmenn mega ekki gera neinar þær ráðstafanir sem bersýnilega eru til þess fallnar að afla ákveðnum sjóðfélögum, fyrirtækjum eða öðrum ótilhlýðilegra hagsmuna umfram aðra aðila eða á kostnað sjóðsins.

Ársfundur

Fyrir lok júní hvert ár skal stjórn lífeyrissjóðsins boða til ársfundar sjóðsins. Allir sjóðfélagar eiga rétt til fundarsetu á ársfundinum með umræðu- og tillögurétti. Tillögum skal vísað til stjórnar til meðhöndlunar.

Ársfund skal boða með tryggilegum hætti, að lágmarki með auglýsingu í dagblöðum sjö virkum dögum fyrir ársfund. Á ársfundi skal gerð grein fyrir skýrslu stjórnar, ársreikningum, tryggingafræðilegum úttektum, fjárfestingarstefnu og tillögum stjórnar til breytinga á samþykktum sjóðsins. Þrátt fyrir ákvæði 30. gr. laga nr. 129/1997 er stjórn sjóðsins heimilt að gera breytingar á samþykktum sjóðsins sem beinlínis leiða af lögum eða reglugerðum.

Endurskoðun

Reikningar sjóðsins eru endurskoðaðir og áritaðir af löggiltum endurskoðanda. Innri endurskoðun sjóðsins er í höndum sjálfstætt starfandi endurskoðanda. Endurskoðun sjóðsins og innri endurskoðun eru í höndum aðskilinna endurskoðunarfyrirtækja. Endurskoðunarnefnd SL gerir tillögu til stjórnar um val á endurskoðanda sjóðsins (ytri endurskoðanda) og innri endurskoðanda.

Tryggingastærðfræðingur

Tryggingafræðileg athugun er framkvæmd árlega í samræmi við 39. gr. laga nr. 129/1997 og reglugerð 391/1998. Athuginin er framkvæmd af löggiltum tryggingastærðfræðingi samkvæmt samningi við sjóðinn. Með athugininni er lagt mat á áfallnar skuldbindingar sjóðsins og væntar framtíðarskuldbindingar annars vegar og núverandi eignasafn og vænt iðgjöld og ávöxtun hins vegar.

Endurskoðunarnefnd

Stjórn skipar þriggja manna endurskoðunarnefnd. Hlutverk nefndarinnar skal vera í samræmi við ákvæði IX. kafla laga nr. 3/2006 um ársreikninga. Nefndin skal setja sér starfsreglur sem stjórn skal samþykkja.

Nefndarmenn skulu vera óháðir endurskoðendum sjóðsins. Meirihluti nefndarinnar skal jafnframt vera óháður sjóðnum og daglegum stjórnendum hans. Formaður nefndarinnar skal hvorki vera stjórnarformaður né starfsmaður sjóðsins. Framkvæmdastjóri og aðrir daglegir stjórnendur skulu ekki eiga sæti í endurskoðunarnefnd.

Endurskoðunarnefnd skal upplýsa stjórn um störf sín í samræmi við það sem starfsreglur og erindisbréf nefndarinnar kveða á um og þegar stjórnin óskar sérstaklega eftir því.

Áhættustýring og innra eftirlit

Áhættustýring

Stjórn lífeyrissjóðsins hefur mótað og skilgreint áhættustefnu fyrir sjóðinn sem er yfirfarin og uppfærð árlega. Stefnan grundvallast á lagafyrirmælum, leiðbeinandi tilmælum FME og stefnumótun sjóðsins. Áhættustefnan er hluti af innra skipulagi sjóðsins og inniheldur sundurliðaða greiningu áhættuþátta og mat stjórnenda á mikilvægi hvers áhættuþátta í rekstri sjóðsins. Í áhættustefnunni eru sett fram viðmið fyrir hverja skilgreinda áhættu sem lýsa því hvað stjórnendur meta sem ásættanlega áhættu og hvernig eftirliti er háttað til sannprófunar á hlítingu viðmiðanna. Eftirlitið felur í sér framkvæmd tímasettra eftirlitsaðgerða sem hver og ein hefur tilgreindan umsjónaraðila.

Sviðsstjóri áhættustýringar er ábyrgðarmaður við framkvæmd áhættustefnu og áhættustýringar og heyrir hann beint undir framkvæmdastjóra. Til að tryggja honum aukið sjálfstæði í starfi og milliliðalausan aðgang stjórnar að upplýsingum er áhættustjóra heimilt að gefa skýrslur um áhættustýringu, og aðrar upplýsingar sem varða áhættustýringu, beint og milliliðalaust til stjórnar og endurskoðunarnefndar. Í áhættustefnunni er fjallað um einstaka áhættuþætti, þeir skilgreindir og gerð er grein fyrir hvernig þeir eru metnir, mældir og vikmörk einstakra áhættuþátta eru tilgreind. Nánari upplýsingar um áhættustýringu er að finna í ársskýrslu og í skýringum í ársreikningi.

Innra eftirlit

Innra eftirlit sjóðsins nær yfir sérhverja aðgerð af hálfu stjórnar, stjórnenda og starfsmanna til að stýra áhættu, þar sem því verður við komið, og auka líkur á að settum markmiðum verði náð við rekstur sjóðsins. Stjórnendur annast skipulagningu og framkvæmd innra eftirlits en að framkvæmd þess koma í raun allir starfsmenn sjóðsins með einum eða öðrum hætti. Skipulag innra eftirlits tekur mið af reglum FME nr. 577/2012 um endurskoðunardeildir og sjálfstætt starfandi eftirlitsaðila lífeyrissjóða og er innra eftirlit sjóðsins yfirfarið árlega af þeim sem annast innri endurskoðun hjá sjóðnum.

Innra eftirlit sjóðsins byggir m.a. á skýrsluskilum, reglulegri upplýsingagjöf, skráðum verkferlum og starfslýsingum, reglum um aðgreiningu starfa, skipulegum aðgangsstýringum og skilvirkri áhættustefnu og áhættueftirliti. Áhættustefna og áhættustýring sjóðsins er veigamikill þáttur í innra eftirliti. Helstu verkþættir í starfsemi sjóðsins byggja á skriflegum ferlum og starfslýsingum starfsmanna sem auka áreiðanleika og stuðla að fylgni við lög og reglur. Verkferlar og starfslýsingar eru yfirfarnar reglulega. Aðskilnaði starfa og aðgangsstýringum innan sjóðsins er ætlað að draga úr villu- og sviksemisáhættu. Margþætt skýrsluskil, afstemmingar og upplýsingagjöf til opinberra aðila, stjórnar sjóðsins og einstakra stjórnenda veita aðhald í rekstri. Hvað upplýsingakerfi sjóðsins varðar er í gildi öryggisstefna sjóðsins sem nær til meðferðar og varðveislu gagna. Henni er ætlað að tryggja örugga meðferð og varðveislu upplýsinga sem þýðingu hafa fyrir starfsemi sjóðsins. Eftirlitsaðgerðir og sjálfvirk vöktun miða að því að lágmarka áhrif rekstraratvika á upplýsingakerfi. Neyðaráætlun sjóðsins er ætlað að taka á alvarlegri rekstraratvikum með endurheimt upplýsingakerfa. Þá hefur sjóðurinn sett sér reglur um uppljóstrun vegna mögulegra svika eða misferlis starfsmanna.

Skipan stjórnar og stjórnarmenn

Árangursmat stjórnar

Stjórnin leggur mat á störf sín, stærð, samsetningu, verklag og starfshætti árlega og leitar leiða til að bæta úr verklagi í samræmi við niðurstöður matsins.

Árlega leggur stjórnin mat á störf framkvæmdastjóra og rekstur sjóðsins í heild. Stjórnarformaður upplýsir svo framkvæmdastjóra um niðurstöðu mats á frammistöðu hans og leggur á ráðin um hvernig bæta megi úr veikleikum. Árlega yfirfer stjórnin og metur þróun sjóðsins og hvort hún sé í samræmi við markmið sjóðsins. Stjórn getur notið utanaðkomandi sérfræðiaðstoðar við árangursmat eftir því sem hún metur nauðsynlegt hverju sinni og var það síðast gert í febrúar 2021 með aðstoð KPMG.

Fundargerðir og fundargerðabók

Formaður stjórnar skal sjá um að haldin sé gerðabók um það sem gerist á stjórnarfundum og um ákvarðanir stjórnar. Fundargerðir skulu sendar út eigi síðar en viku eftir stjórnarfundi til allra stjórnarmanna og þeirra varamanna sem setið hafa viðkomandi fund.

Í fundargerðabók skal skrá eftirfarandi:

- a) Hvar og hvenær fundurinn er haldinn.
- b) Hverjir sitja fundinn, hver stýrir honum og hver ritar fundargerð.
- c) Hvort og þá hvenær utanaðkomandi aðilar koma inn á fundi og hvenær þeir fara út af fundinum.
- d) Dagskrátriði, stutta lýsingu á dagskrárliðum og gögnum fundarins.
- e) Ákvarðanir sem teknar eru og atkvæðagreiðslur, ef til þeirra kemur.
- f) Upphaf og lok fundartíma.
- g) Hvenær næsti stjórnarfundur verður haldinn.

Stjórnarmaður eða framkvæmdastjóri sem ekki er sammála ákvörðun stjórnar á rétt á að fá sérálit sitt skráð í gerðabókina.

Í upphafi stjórnarfundar skal fundargerð næsta stjórnarfundar á undan borin upp til samþykktar.

Fundargerðir skulu undirritaðar af stjórnarmönnum. Fundargerðir sem færðar hafa verið inn í fundargerðabók teljast full sönnun þess sem gerst hefur á stjórnarfundum.

Stjórnarstarfið skal almennt fara fram á stjórnarfundum. Komi til samskipta milli stjórnarmanna og/ eða milli stjórnarmanna og stjórnenda sjóðsins um málefni er varða ákvarðanir stjórnar eða forsendur ákvarðana stjórnar skal upplýst um þau við upphaf næsta stjórnarfundar og færð til bókar.

Milli funda getur stjórn tekið ákvörðun með rafrænum samskiptum sín á milli, s.s. með tölvupósti. Slík ákvörðun sem tekin er með tölvupósti eða öðrum sannanlegum rafrænum hætti er jafn gild og hún hefði verið tekin á formlegum stjórnarfundi. Færa skal slíka ákvörðun til bókar í fundargerð á næsta formlega stjórnarfundi.

ÁHÆTTUSTÝRING

Markmið sjóðsins með áhættustýringu er að setja mælanleg viðmið um áhættutöku, að hafa eftirlit með því að áhættan sé innan settra viðmiða og bregðast við ef hún fer út fyrir þau. Þessi mælanlegu viðmið eru því grundvöllur áhættustýringarinnar og eru þau sett fram bæði í áhættustefnu og fjárfestingarstefnu sjóðsins.

Í lögum um starfsemi lífeyrissjóða eru skilgreindar heimildir sjóðsins til fjárfestinga og hámark fjárfestinga í einstökum eignaflokkum. Fjárfestingarstefna sjóðsins verður alltaf að lágmarki að vera innan þessara marka laganna en svo er það stjórnenda sjóðsins að setja frekari skorður á fjárfestingar sem miða að því að finna ásættanlegt jafnvægi milli ávöxtunar og áhættu. Fjárfestingarstefnan er yfirfarin árlega og ný útgáfa gefin út fyrir hvert rekstrarár.

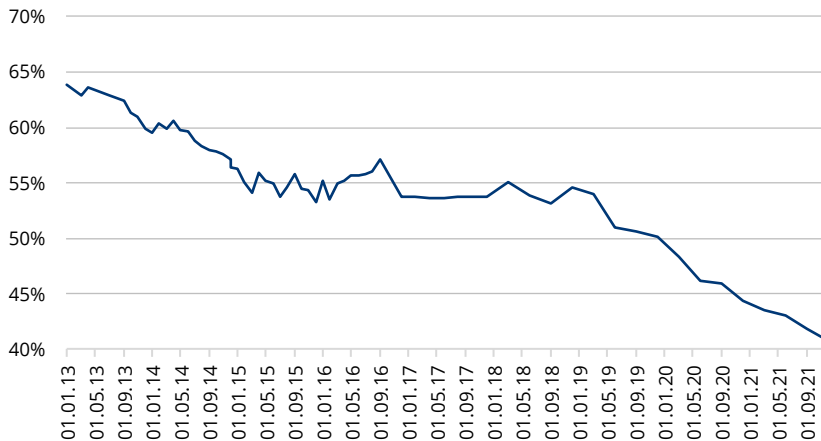
Hér á eftir verður fjallað lauslega um helstu tegundir áhættu sem sjóðurinn stendur frammi fyrir í daglegri starfsemi sinni.

Mótaðilaáhætta er hættan á fjárhagslegu tapi sjóðsins ef mótaðili eða viðskiptamaður í fjármálagerningi getur ekki staðið við umsamdar skuldbindingar sínar. Helsta mótaðilaáhætta sjóðsins verður til við kaup á verðbréfum og með veitingu veðlána. Stærsta einstaka mótaðilaáhætta sjóðsins er á ríkissjóð Íslands en 24,3% af eignum sjóðsins eru skuldabréf með ríkisábyrgð. Ef horft er fram hjá ríkissjóði þá hefur sjóðurinn sett sér þá stefnu að enginn mótaðili vegi meira en 5% af hreinni eign sjóðsins. Sjóðurinn gengur þar lengra en lagaramminn um fjárfestingar lífeyrissjóða segir til um. Eftirlit með mótaðilaáhættu er í stöðugri þróun hjá sjóðnum en undir hana falla m.a. útlánaáhætta, samþjöppunaráhætta, landsáhætta og afhendingar-/uppgjörsáhætta.

Lausafjáraáhætta er hættan á að sjóðurinn geti ekki staðið við skuldbindingar sínar þegar þær gjaldfalla. Lífeyrissjóðurinn fylgist með lausafjárstöðu sinni með greiningu á gjalddögum fjáreigna til að geta staðið við skuldbindingar sínar á réttum tíma. Sjóðurinn þarf alltaf að eiga nægjanlegt laust fé til að geta mætt bæði fyrirsjáanlegum og ófyrirséðum greiðsluskuldbindingum. Greiddur lífeyrir sem hlutfall af inngreiddum iðgjöldum nemur nú 111,7%. Sjóðurinn hefur ávallt inni á lausum reikningi tvöfalda þá upphæð sem þarf að greiða út í lífeyri um hver mánaðamót. Gerðar eru greiningar til langs tíma þar sem innflæði er borið saman við útlæði til að tryggja að ávallt sé nóg laust fé til greiðslu lífeyris.

Verðtryggingarhlutfall eigna sjóðsins er í 44,4% en skuldbindingar sjóðsins eru að fullu verðtryggðar. Þetta þýðir að sjóðurinn ber verðbólguáhættu sem nemur mismuni á verðtryggingarhlutfalli eigna og skuldbindinga. Verðbólguáskot myndi því auka áfallnar skuldbindingar og þar með lækka tryggingafræðilega stöðu. Hægt er að minnka þessa áhættu með því að auka verðtryggingarhlutfall eignasafns.

Þróun verðtryggingarhlutfalls

Sjóðurinn ber áhættu af breytingum á væntum lífaldri sjóðfélaga svo og breytingu á örorkulíkum. Lífslíkur hafa hækkað jafnt og þétt á undanförunum árum, jafnframt hafa örorkulíkur aukist. Þetta hefur þýtt hækkun á skuldbindingum sjóðsins. Tölur yfir lífslíkur frá Hagstofunni bera með sér að það virðist vera að hægja á hækkun lífaldurs svo áhættan af hækkun lífaldurs fer því minnkandi að mati sjóðsins. Það er ljóst að með áframhaldandi hækkun lífaldurs þarf að hækka eftirlaunaaldur og/eða hækka greiðslur í lífeyrissjóði til þess að tekjurýrnun fólks á ellilífeyri verði ekki meiri en lög gera ráð fyrir eða 56% af meðaltekjum.

Markaðsáhætta er hættan á að breytingar í markaðsverði vaxta, gengi hlutabréfa og erlendra gjaldmiðla hafi áhrif á afkomu sjóðsins og virði fjárfestinga hans. Markmið með stýringu markaðsáhættu er að stýra og takmarka áhættu við skilgreind mörk, jafnframt því sem ávöxtun sjóðsins miðað við áhættu er háþyrskild. Markaðsáhætta er m.a. stýrt með takmörkunum í fjárfestingarstefnu, fjárfestingarheimildum og áhættuviðmiðum.

Vaxtaáhætta er hættan á að breytingar á vöxtum og lögum vaxtaferils leiði til lækkunar á virði skuldabréfa. Næmi skuldabréfaverðs fyrir breytingum á markaðsvöxtum er jafnan mælt í meðaltíma skuldabréfs. Í því samhengi lækkar skuldabréf með langan meðaltíma meira í verði þegar markaðsvextir hækka heldur en skuldabréf með styttri meðaltíma.

Því er ljóst að ef vextir hækka getur sjóðurinn þurft að innleysa gengistap við sölu á skuldabréfum sem keypt voru á lægri vöxtum. Eins getur lækkandi vaxtaumhverfi leitt til lægri ávöxtunarkröfu við kaup nýrra skuldabréfa þegar núverandi skuldabréf eru á gjalddaga og þegar fjárfest er fyrir innflæði (endurfjárfestingaráhætta).

Um áramótin 2015/2016 tóku gildi nýjar reglur Fjármálaeftirlitsins, nr. 335/2015, um ársreikninga lífeyrissjóða. Samkvæmt þeim skal almennt meta fjármálagerninga á gangvirði þeirra. Hins vegar er heimilt að miða verðmat skuldabréfs við kaupávöxtunarkröfu ef það er markmið sjóðsins að halda skuldabréfi til gjalddaga. Sjóðurinn hefur mótað sér þá stefnu um matsaðferð skuldabréfa að óverðtryggð skuldabréf með ábyrgð ríkisins eru metin á gangvirði/markaðsávöxtunarkröfu frá og með 31.12.2016 en öll önnur skuldabréf eru metin á kaupávöxtunarkröfu. Við þessar breytingar verður sjóðurinn örlítið næmari fyrir vaxtabreytingum en áður þegar skuldabréf sjóðsins voru alfarið gerð upp á kaupávöxtunarkröfu. Breytingin nær til um 1,9 ma.kr. ríkistryggðra óverðtryggðra skuldabréfa sem er um 0,97% af hreinni eign sjóðsins um áramótin.

Gjaldmiðlaáhætta er hættan á að styrking krónunnar gagnvart erlendum gjaldmiðlum rýri verðmæti erlendra eigna sjóðsins, mælt í íslenskum krónum, en erlendar eignir eru nú 39% af eignasafni sjóðsins. Sjóðurinn hafði fyrir tilkomu gjaldeyrishafta stýrt gjaldeyrisáhættunni á virkan hátt. Í dag er búið að afnema höftin og því aftur orðið mögulegt að stýra þessari áhættu með afleiðusamningum. Að eiga erlendar eignir er góð vörn gegn gengislækkun krónu og því mikilvægur hluti af áhættuvörnum sjóðsins.

Rekstraráhætta er sú áhætta að sjóðurinn verði fyrir tjóni sem stafar af ófullnægjandi eða gölluðum innri verkferlum, mistökum og aðgerðum eða aðgerðaleyzi starfsmanna, ófullnægjandi upplýsingakerfum eða vegna ytri atburða í rekstrarumhverfi sjóðsins. Við daglegan rekstur lífeyrissjóðsins eru ótal áhættuþættir sem geta haft áhrif á starfsemi hans og leitt til tjóns fyrir sjóðfélaga. Til að draga úr slíkri rekstraráhættu er unnið eftir verkferlum, vinnureglum og starfslýsingum og eftirlit haft með að þeim sé fylgt, ásamt öðrum reglum sem settar hafa verið fram um starfsemi sjóðsins í sérstakri rekstrarhandbók. Stjórn sjóðsins hefur sett sér samskipta- og starfsreglur og sjóðurinn hefur sett sér siðareglur sem gilda fyrir stjórn og starfsmenn. Í áhættustefnu sjóðsins er skilgreint hvernig eftirliti með rekstraráhættu er háttað. Innri endurskoðandi sjóðsins fylgist með innra eftirliti sjóðsins auk þess sem endurskoðunarnefnd hefur tilsjón með fyrirkomulagi og virkni eftirlitsins.

HLUTHAFASTEFNA

SL lífeyrissjóður hefur það að markmiði að hámarka lífeyrisgreiðslur til sjóðfélaga sinna og tryggja þeim bestu lífeyrisréttindi sem kostur er á með ávöxtun iðgjalda og eigna, áhættustýringu og hagkvæmum rekstri. SL lífeyrissjóður er langtímafjárfestir sem ávaxtar lífeyrissparnað sjóðfélaga sinna í samræmi við fjárfestingarstefnu sjóðsins.

Stefna sjóðsins sem eiganda er að standa vörð um hagsmuni sjóðfélaga sjóðsins til lengri og skemmri tíma. SL lífeyrissjóður gerir kröfu til ávöxtunar af öllum fjárfestingum sínum. SL gerir jafnframt kröfu til þess að félög, sem sjóðurinn fjárfestir í, sýni ábyrgð gagnvart félagslegum þáttum, umhverfislegum þáttum og að starfað sé í samræmi við viðurkenndar leiðbeiningar um stjórnarhætti fyrirtækja. SL hefur sett sér stefnu um ábyrgar fjárfestingar, en með ábyrgum fjárfestingum er átt við að lítið sé til framangreindra þátta við mat, ákvörðun og eftirfylgni fjárfestinga. Við mat á starfsháttum félaga horfir sjóðurinn m.a. til aðstæðna á markaði, laga og almennt viðurkenndra reglna og gilda.

Samfélagsábyrgð félaga

SL lífeyrissjóður væntir þess að skráð félög í eigu sjóðsins vinni ötulllega að umbótum á sviði umhverfislegra og félagslegra þátta ásamt stjórnarháttum. Í þessu samhengi leggur SL áherslu á að félög sinni upplýsingagjöf til fjárfesta og almennings af kostgæfni. Þá telur SL æskilegt að stjórnir skráðra félaga í eigu sjóðsins setji sér reglur um siðferði og samfélagslega ábyrgð. Hluthafastefna sjóðsins tekur að öðru leyti mið af reglum hans um ábyrgar fjárfestingar hverju sinni sem m.a. er birt í fjárfestingarstefnu sjóðsins.

Tilnefningar í stjórnir félaga og launakjör stjórnarmanna

Hluthafastefna sjóðsins ákvarðar hvernig sjóðurinn beitir sér sem hluthafi í þeim hlutafélögum sem hann á eignarhlut í. Ef sjóðurinn á verulegan eignarhlut, sem telst vera 5% eða hærri eignarhlutur í félagi, ef eignarhluturinn nemur jafnframt að minnsta kosti 0,5% af heildareignum lífeyrissjóðsins, ráðstafar valnefnd sjóðsins atkvæðisrétti hans í kjöri stjórnarmanna viðkomandi félaga. Framkvæmdastjóri, forstöðumaður eignastýringar, stjórnarformaður og varaformaður stjórnar SL mynda valnefnd sjóðsins.

SL lífeyrissjóður styður að komið sé á fót tilnefningarnefndum hjá skráðum félögum í eigu sjóðsins í samræmi við leiðbeiningar um stjórnarhætti fyrirtækja, t.a.m. útgefnar af Viðskiptaráði Íslands, Kauphöll Íslands (Nasdaq Iceland) og Samtökum atvinnulífsins. Sjóðurinn leggur áherslu á að hluthafafundur taki um það ákvörðun og að fulltrúar í tilnefningarnefnd séu kosnir með beinni kosningu á hluthafafundi, nema þegar hluthafafundur samþykkir það fyrirkomulag að stjórn skipi einn stjórnarmann í nefndina. Í þeim tilfellum þar sem að eignarhlutur sjóðsins í félögum er óverulegur eða undir áðurnefndum viðmiðum er horft til tillagna tilnefningarnefnda félaga og rökstuðnings þeirra. SL lífeyrissjóður telur það almennt óheppilegt að einstaklingar í tilnefningarnefndum gegni einnig á sama tíma stjórnarsetu í viðkomandi félagi. Í þeim tilfellum sem ákveðið er að fara ekki eftir tillögum tilnefningarnefnda félaga er það valnefnd sjóðsins sem tekur ákvörðun um hvernig sjóðurinn beitir sínum atkvæðum í stjórnarkjörum skráðra félaga.

Hvorki stjórnarmenn né starfsmenn sjóðsins sitja í stjórnnum fyrirtækja í umboði sjóðsins. Stjórnarmönnum og framkvæmdastjóra er jafnframt óheimilt að sitja í stjórnnum fyrirtækja sem sjóðurinn fjárfestir í. Þetta gildir þó ekki um fyrirtæki sem stofnuð eru til að sinna sérstökum þáttum í starfsemi sjóðsins. Jafnframt við sérstakar aðstæður svo hægt sé að fylgja eftir hagsmunum sjóðsins með fullnægjandi hætti er starfsmönnum heimilt með ákvörðun framkvæmdastjóra að sitja í stjórnnum eða ráðum í eignarhaldsfélögum og eða sérhæfðum sjóðum sem lífeyrissjóðurinn á hlut í.

Val á stjórnarmönnum sem sjóðurinn tilnefnir eða styður til stjórnarsetu, byggir á faglegu ferli þar sem bakgrunnur, fagleg þekking, reynsla, færni og hæfi er kannað. Sérstaklega þarf að huga að samsetningu stjórnna með hliðsjón af fjölbreyttri þekkingu og reynslu svo og kynjahlutföllum, og að ekki séu árekstrar milli hagsmuna félagsins og annarra hagsmuna sem stjórnarmenn gæta. Stjórnarmenn skulu leggja megináherslu á að viðkomandi félag skili viðunandi arðsemi svo fjárfesting sjóðsins bæti hag sjóðfélaga til skemmri og lengri tíma.

Við mat á því hverjar séu eðlilegar launagreiðslur fyrir stjórnarsetu í félagi skal litið til umfangs og ábyrgðar starfsins, sem og þess tíma sem stjórnarmenn þurfa að inna af hendi til að geta rækt skyldur sínar við félagið. Telji valnefnd að tillögur fyrir aðalfund um stjórnarlaun séu mjög frábrugðnar því sem hæfilegt er, með hliðsjón af framangreindum matsþáttum, skal valnefnd koma þeim sjónarmiðum á framfæri. Skal það gert annað hvort við viðkomandi stjórn fyrir aðalfund eða með formlegum hætti, svo sem með bókun eða breytingatillögum á aðalfundi.

Fulltrúar sjóðsins í stjórnnum félaga skulu standa vörð um hagsmuni félagsins sbr. hlutafélagalög til með því að fylgja bestu viðmiðum um stjórnarhætti fyrirtækja, árangursmælingum, eftirliti og virkri beitingu lagalegra úrræða. Stjórnir hafa eftirlit með því að rekstur félaga fylgi almennum og góðum viðskiptavenjum, gæta þess að samþykktir séu virtar og bestu stöðlum um stjórnarhætti fylgt.

Framkvæmdastjóri SL fer með umboð, þ.á.m. atkvæðisrétt á aðalfundum fyrir hönd sjóðsins. Ef framkvæmdastjóri getur ekki mætt á viðkomandi aðalfund fer forstöðumaður eignastýringar með umboð sjóðsins.

Starfskjör helstu stjórnenda

SL lífeyrissjóður telur að við ákvörðun um starfskjör stjórnenda og lykilstarfsmanna eigi að gæta hófs og m.a. að líta til stærðar og umfangs félagsins svo og þeirra starfskjara sem ætla má að bjóðist almennt á þeim markaði sem félagið starfar á.

SL lífeyrissjóður gerir kröfu um að starfskjarastefna uppfylli kröfur hlutafélagalaga og taki mið af viðurkenndum leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja eins og við á.

SL lífeyrissjóður telur að við ákvörðun starfskjara ætti m.a. að taka mið af eftirfarandi:

- a. Að þau stuðli að langtímahagsmunum hluthafa.
- b. Að þau hafi skýran rekstrarlegan tilgang.
- c. Að þau megi ekki hvetja til óhóflegrar áhættutöku.

Ef um kaupaukagreiðslur eða kaupréttarsamninga er að ræða, skulu hluthafar upplýstir um forsendur og rök fyrir slíkum greiðslum. Upplýsingar um umgjörð þeirra ættu að vera aðgengilegar og fyrirsjáanlegar gagnvart hluthöfum. SL lífeyrissjóður telur almennt vera æskilegt að greinarmunur sé gerður á grunnlaunum og árangurstengdum launum í ársreikningi félagsins sem sjóðurinn á eignarhlut í.

Samkeppnisleg sjónarmið

Til að tryggja sjálfstæði félaganna, og hindra mögulega hagsmunaárekstra vegna fjárfestinga sjóðsins í félögum á sama markaði, hefur sjóðurinn engin áhrif á stefnumótun þeirra umfram það sem á sér stað á opnum hluthafafundum. Sjóðurinn leggur áherslu á að hafa samkeppnissjónarmið til hliðsjónar við mótun eigin fjárfestingar- og hluthafastefnu. Sjóðurinn vill árétta mikilvægi þess að fyrirtæki á samkeppnismarkaði séu sjálfstæð, stundi virka samkeppni sín í milli og sýni ábyrgð gagnvart lögum og reglum er snúa að samkeppni og umhverfi. Sjóðurinn vill leggja að stjórnnum félaga þar sem hann á hagsmuna að gæta að fylgja þessum sjónarmiðum. Sjóðnum er ljóst að eignarhald sama aðila á umtalsverðum hlutum í fleiri fyrirtækjum eða samstæðum fyrirtækja á sama markaði kallar á sérstaka aðgæslu af hálfu sjóðsins.

Upplýsingagjöf félaga

SL lífeyrissjóður leggur áherslu á að skráð félög í eigu sjóðsins veiti skýrar og greinargóðar upplýsingar til hluthafa um hagi félagsins, hvort sem er á vef viðkomandi félags, á hluthafafundum eða með öðrum hætti.

STEFNA UM ÁBYRGAR FJÁRFESTINGAR

Markmið SL lífeyrissjóðs er að hámarka langtímaávöxtun eignasafna sjóðsins að teknu tilliti til áhættu með hagsmuni sjóðfélaga að leiðarljósi. Með ábyrgum fjárfestingum er átt við að horft sé til umhverfislegra þátta, félagslegra þátta og stjórnarháttanna við mat, ákvörðun og eftirfylgni með fjárfestingum (UFS) sjóðsins.

Siðferðileg viðmið í fjárfestingum

SL lífeyrissjóður vill reyna að tryggja og sjá framþróun á sviði umhverfisþátta, á sviði félagslegra þátta og á sviði stjórnarháttanna (UFS) í sínum fjárfestingum. Sjóðurinn er langtímafjárfestir sem leitast við að ná góðri ávöxtun á fjárfestingum sínum, að teknu tilliti til áhættu, en vill jafnframt vera ábyrgur fjárfestir. Áhersla á UFS í fjárfestingum á, að mati sjóðsins, að stuðla að sjálfbærni fyrirtækja og betri langtímaávöxtun.

Sjóðurinn beitir sér fyrir því að:

- Veita aðhald með því að fá reglulega upplýsingar um stöðu UFS þátta, einkum skráðra innlendra hlutafélaga og erlendra verðbréfa- og fjárfestingarsjóða í eigu SL lífeyrissjóðs.
- Bregðast við frábrigðum á uppbyggilegan og gagnrýninn hátt.
- Leggja áherslu á að þeir aðilar og fyrirtæki sem stýra fjármunum fyrir sjóðinn eða hann fjárfestir í hafi sett sér stefnu varðandi UFS þætti sem sé fylgt.

SL lífeyrissjóður nær þessu fram með eftirfarandi áherslum:

Sjóðurinn hvetur til greinargóðrar upplýsingagjafar félaga sem skráð eru á opinberum innlendum verðbréfamarkaði og fjárfest er í, og að þau:

- Hafi umhverfis- og samfélagsstefnu sem er aðgengileg hluthöfum og almenningi.
- Gefi út árlega UFS skýrslu, sem getur verið hluti af ársskýrslu, byggða á leiðbeiningum Nasdaq eða sambærilegu, og er yfirfarin af hlutlausum fagaðila.
- Vinni árlega að umbótum þannig að mælikvarðar í UFS skýrslu sýni umbætur á milli ára.
- Skoði möguleika þess að taka upp viðeigandi umhverfis- og samfélagsstaðla, svo sem ISO 14001 og BREEAM.
- Fylgi leiðbeiningum Viðskiptaráðs um stjórnarhætti eða öðrum viðeigandi leiðbeiningum, er við eiga.

Sjóðurinn gerir eftirfarandi kröfur til upplýsingagjafar frá erlendum sjóðum sem fjárfest er í:

- Að sjóðurinn fái reglulega upplýsingar um stöðu UFS þátta í verðbréfa- og fjárfestingarsjóðum sem sjóðurinn fjárfestir í.
- Að sjóðurinn hafi ávallt aðgang að stefnu þessara sjóða um UFS þætti.
- Að sjóðurinn fái fyrirætlanir sjóðanna horft til framtíðar um frekari úrbætur varðandi UFS þætti eftir því sem SL lífeyrissjóður óskar.

Sjóðurinn gerir eftirtaldir kröfur til innlendra verðbréfa- og fjárfestingarsjóða (á við fjárfestingar sem sjóðurinn ákveður frá 01.01.2021):

- Að þeir eða rekstraraðilar þeirra hafi sett sér stefnu varðandi UFS þætti.
- Að SL lífeyrissjóður hafi ávallt aðgang að stefnu þessara sjóða/aðila um UFS þætti.
- Að sjóðirnir eða rekstraraðilar þeirra leiti leiða til frekari úrbóta og SL lífeyrissjóður hafi aðgang að þeim eftir því sem hann óskar.

Sjóðurinn leggur sérstaka áherslu á að fjárfesta í innlendum grænum skuldabréfum, sem viðurkennd eru af Nasdaq Iceland sem slík, sé ávöxtun þeirra sambærileg eða betri að teknu tilliti til áhættu umfram önnur sambærileg skuldabréf.

Viðbragð og eftirlit sjóðsins felst í:

- Sjóðurinn rýnir gögn og greinir m.t.t. stöðu mála hvað varðar UFS hjá þeim aðilum sem sjóðurinn er með fjárfestingar hjá eða er með í skoðun að fjárfesta.
- Tengist fyrirtæki í eignasafni sjóðsins skráð á opinberum innlendum markaði broti á sviði UFS málefna er það markmið sjóðsins að beita sér sem eigandi þannig að látið verði af viðkomandi broti.
- Sjóðurinn mun fara fram á að gripið sé til viðeigandi ráðstafana í því skyni að tryggja að ekki komi til sambærilegra atvika aftur. Á þetta einnig við um innlenda sem erlenda verðbréfa- og fjárfestingarsjóði.
- Ef slíkar aðgerðir bera ekki fullnægjandi árangur mun sjóðurinn taka til skoðunar, með hagsmuni sjóðfélaga að leiðarljósi, sölu viðkomandi eignarhlutar í heild eða að hluta.
- Starfað er eftir skilgreindu viðbragðsferli einkum er snýr að útskýrðum eða endurteknum frábrigðum í UFS þáttum í þeim fjárfestingum sem sjóðurinn hefur fjárfest í, byggt á stefnu viðkomandi fyrirtækis eða sjóðs.

SL lífeyrissjóður leitast við að taka virkan þátt í vinnuhópum og kynningarfundum um ábyrgar fjárfestingar, svo sem með þátttöku í IcelandSIF sem sjóðurinn er stofnaðili að og auk þess horfir sjóðurinn til UN PRI viðmiðunarreglnanna.

SL lífeyrissjóður hefur jafnframt ákveðið að taka þátt í CIC samtökunum (Climate Investment Coalition) sem er alþjóðlegt samstarf milli einka- og opinbera geirans með það að leiðarljósi að auka grænar fjárfestingar. Gert er ráð fyrir því að hlutfall grænna fjárfestinga í safni sjóðsins verði a.m.k. 7,5% í lok árs 2030.

SAMSKIPTA- OG SIÐAREGLUR

Sjóðurinn hefur sett sér samskipta- og siðareglur sem m.a. varða það hvernig sjóðurinn spornar við spillingu og mútumálum. Ennfremur hefur sjóðurinn sett sér stefnu um það hvernig tekið er á peningaþvættis- og sviksemisáhættu innan sjóðsins.

Almenn atriði

Reglur þessar gilda fyrir starfsmenn sjóðsins sem og stjórnarmenn. Með stjórnarmönnum er átt bæði við aðal- og varastjórnarmenn. Starfsemi sjóðsins byggir á lögum nr. 155/1998 um SL lífeyrissjóð (starfsheiti Söfnunarsjóðs lífeyrisréttinda), lögum nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða og samþykktum sem um sjóðinn gilda. Jafnframt hefur sjóðurinn sett ýmsar reglur s.s. starfsreglur stjórnar, verklagsreglur um verðbréfavíðskipti, upplýsingagjöf, starfsreglur framkvæmdastjóra, áhættustefnu, stefnu um meðferð persónuupplýsinga, reglur um peningaþvætti o.fl. Um sjóðinn er víðtækt eftirlit s.s. eftirlit innri endurskoðanda og ytri endurskoðanda, endurskoðunarnefnd, sem og víðtækt eftirlit frá Fjármálaeftirliti og Seðlabanka Íslands. Er meðfylgjandi reglum á engan hátt ætlað að koma í staðinn fyrir eða breyta fyrirbyggjandi reglum, heldur er þeim ætlað að undirstrika tiltekin grunngildi í störfum og starfsháttum stjórnar og starfsmanna sjóðsins. Markmið reglanna er að stuðla að góðum starfsháttum og samskiptum.

Ábyrgð

Stjórn og starfsmenn sjóðsins gera sér ljósa þá ábyrgð sem fylgir því að hafa umsjón og eftirlit með þeim fjármunum sem eru í eigu sjóðfélaga. Í ábyrgðinni felst m.a. að fara í hvívetna eftir þeim lögum og reglum er gilda, að hagsmunir sjóðfélaga séu í fyrirrúmi og að fjárfestingar sjóðsins byggja á góðu viðskiptasiðferði.

Þagnarskylda og meðferð trúnaðarupplýsinga

Á stjórn og starfsmönnum hvílir þagnarskylda um málefni sjóðsins, s.s. málefni sjóðfélaga, lífeyrisþega og önnur atriði sem þeir fá vitneskju um í starfi sínu sem stjórnar- eða starfsmenn sjóðsins og leynt skulu fara samkvæmt lögum eða eðli máls. Stjórn og starfsmenn eru ábyrgir fyrir því að gögn sem þeir taka við og fara skulu leynt komist ekki í hendur annarra. Þagnarskylda helst þótt látið sé af starfi.

Góðir starfshættir

Stjórn og starfsmenn skulu leggja rækt við starf sitt og stunda það af kostgæfni. Öll störf og aðrar athafnir skulu miða að því að vera lífeyrissjóðnum, sjóðfélögum og öðrum sem sjóðurinn veitir þjónustu til framdráttar. Stjórn og starfsmenn skulu ávallt gæta þess utan vinnutíma að aðhafast ekkert það sem getur vakið efa um hæfni þeirra til að sinna störfum fyrir sjóðinn eða skaðað ímynd hans. Stjórn og starfsmenn skulu í störfum sínum fyrir sjóðinn umgangast hann af háttvísi og af virðingu, sem og að leggja sig fram um góð samskipti sín á milli. Engin áreitni af nokkru tagi er liðin hvort sem það er á vinnustað eða utan hans. Sama á við um hvers konar ofbeldi eða einelti. Forðast ber hvers konar hagsmunaárekstra milli starfa stjórnarmanna og starfsmanna fyrir sjóðinn og annarra athafna eða tengsla við utanaðkomandi aðila. Stjórn eða starfsmenn mega ekki taka þátt í meðferð mála sem varða sjóðinn og þá persónulega. Skylt er stjórnar- eða starfsmanni að upplýsa um slík atvik.

Hagnýting trúnaðarupplýsinga

Stjórn eða starfsmönnum er óheimilt að nýta sér trúnaðarupplýsingar, beint eða óbeint, til öflunar eða ráðstöfunar verðbréfa sjálfum sér eða öðrum til hagsbóta. Sjóðurinn leggur áherslu á að eiga góð

samskipti við, þá aðila sem hann á samskipti við hvort sem um er að ræða iðgjaldagreiðendur, sjóðfélaga, þjónustuaðila á fjármálamarkaði eða útgefendur verðbréfa. Sjóðurinn leggur áherslu á að ávöxtun fjármuna sjóðsins taki mið af þeim kjörum sem best eru boðin á hverjum tíma. Næst það m.a. með góðum samskiptum við aðila á verðbréfamarkaði. Þau samskipti þurfa að vera í samræmi við almennar grunnreglur er tryggja gott viðskiptasiðferði og hagsmunum sjóðfélaga. Lögð er áhersla á að allar kynningar sem tekið er þátt í og önnur samskipti séu hlutlæg, nákvæm, sönn og í samræmi við lög og almennt siðferði. Í gildi eru verklagsreglur um verðbréfavíðskipti sem stjórn og starfsmönnum ber að fara eftir.

Ferðalög

Eðlilegt er að stjórn og starfsmenn sjóðsins sækji kynningar- og fræðslufundi um fjárfestingar eða lífeyrismál sem skipulagðar eru af þjónustuaðilum bæði innanlands og utan og eru til þess fallnir að afla sjóðnum upplýsinga um viðskiptatækifæri, auka þekkingu og bæta valkosti í eignastýringu eða annað er skiptir sjóðinn máli. Efni fundanna verður að vera stutt gögnum sem eru til reiðu á fundunum. Skal gögnunum haldið til haga í minnst eitt ár. Vettvangur funda á ekki að krefjast ferðalaga umfram það sem nauðsynlegt getur talist. Sjóðurinn skal að jafnaði bera kostnað vegna ferða og gistingar. Þjóði skipuleggjendur upp á útivistar- eða skemmtiatriði, svo sem íþróttar- eða menningarviðburði, í tengslum við slíka fundi skulu þeir viðburðir vera almennt viðeigandi og ganga sem minnst á hefðbundinn vinnutíma.

Störf utan sjóðsins

Starfsmenn mega ekki reka atvinnustarfsemi samhliða störfum sínum fyrir sjóðinn eða taka að sér launað starf utan sjóðsins nema með leyfi framkvæmdastjóra. Starfsmönnum er þó heimil þátttaka í stjórn fyrirtækja eða sjóða sem sjóðurinn hefur fjárfest í að fengnu leyfi framkvæmdastjóra og eftir atvikum stjórnar. Framkvæmdastjóra er óheimilt að taka þátt í atvinnurekstri nema að fengnu leyfi stjórnar. Almenn þátttaka í félagsmálum og/eða stjórnámálum er heimil. Þó skal leita samþykkis framkvæmdastjóra áður en starfsmenn taka að sér ábyrgðarmikil störf á því sviði. Alltaf skal vera tryggt að slík störf trufli ekki störf viðkomandi fyrir sjóðinn né hafi áhrif á orðspor hans eða skapi hættu á hagsmunaárekstrum. Framkvæmdastjóri skal af sama tilefni hafa samráð við formann stjórnar.

Gjafir og boð

Stjórn og starfsmönnum er óheimilt að þiggja gjafir, boð eða önnur fríðindi af þjónustuaðilum sjóðsins. Með þjónustuaðilum er átt við alla aðila sem með einhverjum hætti eru í samskiptum eða viðskiptum við sjóðinn. Undanþegnar eru jólagjafir og aðrar tækifærisgjafir sem eru að fjárhagslegu verðmæti innan marka og teljast ekki til hlunninda í skilningi skattalaga, teljast algeng í slíkum tilvikum eða þegar um er að ræða persónuleg tengsl sem ekki verða rakin til viðskipta við sjóðinn. Það sama á við um boð á menningar- eða íþróttaviðburði, og gætt er hófs í umgjörð og viðurgjörningi. Heimilt er að þiggja almennar veitingar í tengslum við samskipti við samstarfs- eða þjónustuaðila.

Annað

Stjórn úrskurðar um hvort brot á samskipta- og siðareglum hafi átt sér stað meðal starfsmanna, en lögmaður sjóðsins úrskurðar um mál er varða stjórnarmenn.

Brot á þessum reglum getur varðað áminningu eða uppsögn.

STJÓRN OG STARFSMENN

Stjórn SL lífeyrissjóðs er skipuð af fjármálaráðherra. Fjöldi stjórnarmanna er sjö og eru varamenn tveir. Stjórnin er skipuð til fjögurra ára í senn. Fjórir stjórnarmenn eru skipaðir eftir tilnefningu stjórnar Landsamtaka lífeyrissjóða, þrír eru skipaðir af fjármálaráðherra án tilnefningar og er einn þeirra formaður stjórnar sjóðsins.

Þann 20. apríl 2021 var Tómas Bynjólffsson skipaður af fjármálaráðherra stjórnarformaður SL til og með 30.06.2024.

Stjórn frá 1. júlí 2020 til næstu fjögurra ára:

Aðalmenn:

Tómas Bynjólffsson stjórnarformaður
Aðalbjörg Lúthersdóttir
Einar Sveinbjörnsson
Reynir Þorsteinsson
Svana Helen Björnsdóttir varaformaður
Þorvaldur Ingi Jónsson
Þórunn H. Sveinbjörnsdóttir

Varamenn:

Steinunn Sigvaldadóttir
Helga Einarsdóttir

Aðsetur sjóðsins er í Borgartúni 29 og er fjöldi starfsmanna 17 í árslok 2021 og þar af eru fjórir í hlutastarfi. Tveir starfsmenn eru í fæðingarorlofi í árslok 2021.

Starfsfólk:

Andri Már Jónsson
Arna Laufey Steinarsdóttir
Guðmundur S. Steindórsson
Hafdís Guðfinnsdóttir
Helga B. Sigurðardóttir
Inga Birna Bjarnadóttir
Jóhanna Björnsdóttir
Jón Otti Jónsson
Jóna Kristín Sigurðardóttir
Magnús B. Jónsson
Rannveig Þórarinsdóttir
Sigurbjörn Sigurbjörnsson
Sigurlaug J. Waage
Svanhildur Lýðsdóttir
Thelma Hansen
Úlfur Þór Andrason
Þorbjörg Kristinsdóttir

Starfssvið:

Eignastýringarsvið
Lífeyris- og sjóðfélagasvið
Sviðsstjóri áhættustýringarsviðs
Lífeyris- og sjóðfélagasvið
Bókhald eigna og fjárfestinga
Lífeyris- og sjóðfélagasvið
Bókhald og móttaka
Sviðsstjóri eignastýringarsviðs
Bókhald
Sviðsstjóri innheimtu- og ráðgjafasviðs
Sviðsstjóri bókhaldssviðs
Framkvæmdastjóri
Lífeyris- og sjóðfélagasviðs
Innheimtu- og ráðgjafasvið
Bókhald eigna og fjárfestinga
Innheimtu- og ráðgjafasvið
Sviðsstjóri lífeyris- og sjóðfélagasviðs

ENDURSKOÐUNARNEFND

Stjórn SL lífeyrissjóðs skipar þriggja manna endurskoðunarnefnd sem starfar í umboði stjórnar og á ábyrgð hennar. Að minnsta kosti einn nefndarmanna skal vera óháður sjóðnum og starfsfólki hans. Nefndin hefur eftirlit með reikningshaldi, áhættustýringu og gerð ársreiknings sjóðsins í samræmi við ákvæði laga um ársreikninga. Endurskoðunarnefnd hefur starfað hjá SL lífeyrissjóði frá árinu 2009.

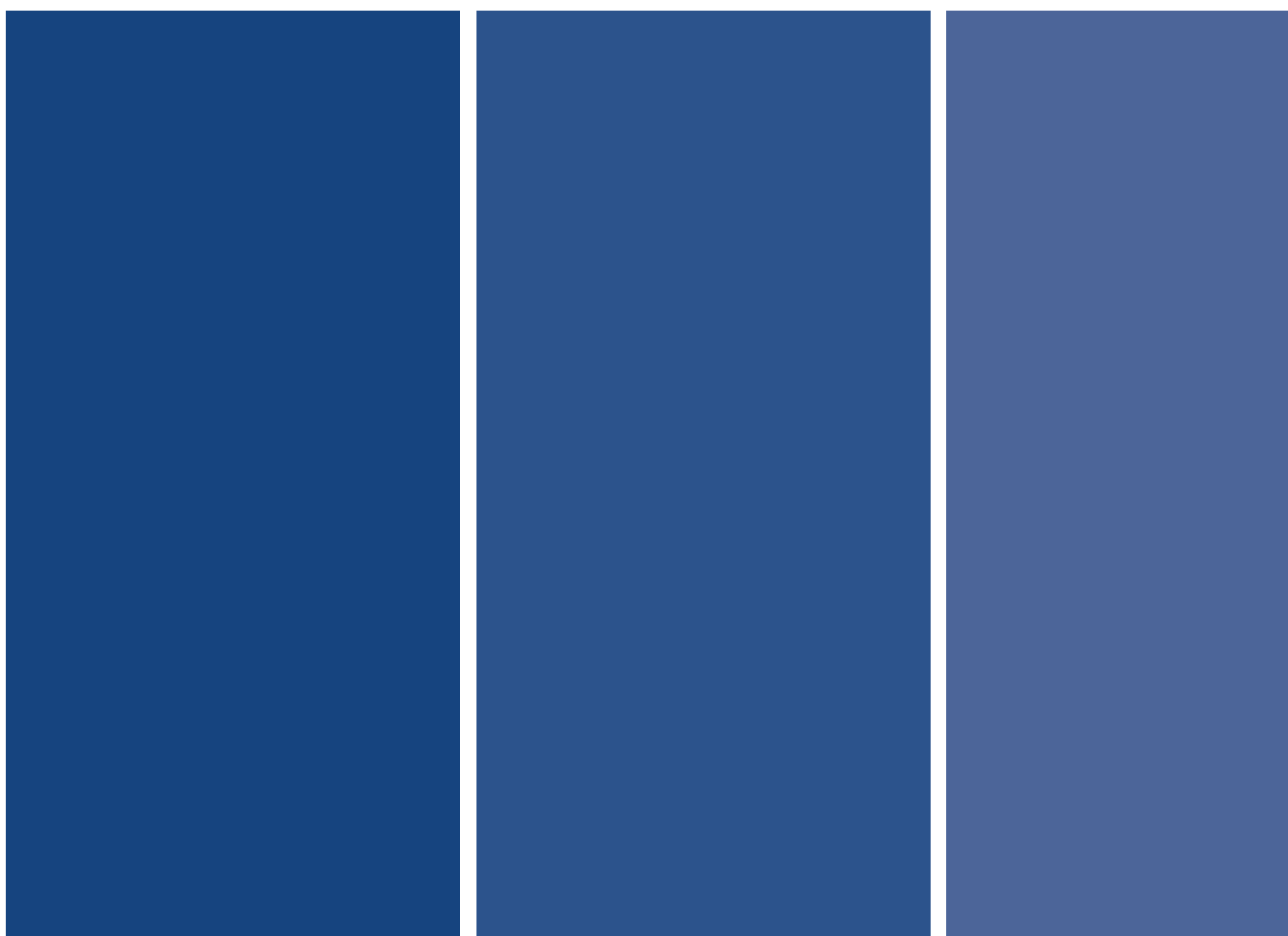
Meginhlutverk endurskoðunarnefndar er:

- Að leggja mat á virkni innra eftirlits, eftirlitsumhverfi lífeyrissjóðsins og fyrirkomulag áhættustýringar.
- Að greina virkni innri endurskoðunar, hafa eftirlit með framkvæmd endurskoðunar og gera tillögu um val á ytri- og innri endurskoðanda ásamt mati á óhæði endurskoðanda.
- Að meta virkni áhættustefnu, áhættustýringarstefnu, áhættuvilja og áhættustýringu.
- Að tryggja fylgni við gildandi lög, samþykktir og reglur.

Endurskoðunarnefndina skipa: Sveinn Arason, löggiltur endurskoðandi og formaður nefndarinnar, Þórunn H. Sveinbjörnsdóttir stjórnarmaður hjá SL og Aðalbjörg Lúthersdóttir stjórnarmaður hjá SL. Á árinu hélt nefndin tíu fundi.

ÁRSREIKNINGUR 2021

Áritun og skýrsla stjórnar

Hlutverk lífeyrissjóðsins

Sjóðurinn hefur verið starfandi í 48 ár en hann hóf starfsemi 26. september 1974. SL lífeyrissjóður er ætlaður öllum launþegum og sjálfstætt starfandi einstaklingum sem eiga ekki kjarasamningsbundna aðild að öðrum lífeyrissjóðum. Hann getur því verið góður kostur fyrir þá aðila sem þurfa að velja sér lífeyrissjóð. Sjóðurinn byggir á samtryggingu og séreign. Hann er sjálfstæður lífeyrissjóður sem ekki starfar í tengslum við stéttarfélag.

Sjóðurinn gerir ársreikning sinn í samræmi við lög um áreikninga nr. 3/2006 og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða nr. 335/2015. Reglurnar fela í sér ákveðna aðferð við framsetningu, reikningshaldslegt mat eigna og skýringar í ársreikningi. Ársreikningurinn er gerður eftir sömu reikningskilaaðferðum og árið áður.

Ávöxtun samtryggingardeildar

Starfsemi sjóðsins er í tveimur deildum, samtryggingardeild og séreignardeild. Hrein eign samtryggingardeildar nam 238.979 m.kr. í árslok og jókst um 16,5% eða 33.881 m.kr. milli ára. Hrein nafnávöxtun ársins 2021 var 17,1% samanborið við 13,5% árið áður. Hrein raunávöxtun var 11,7% samanborið við 9,7% árið á undan. Fimm ára meðaltalsraunávöxtun nam 7,9%, meðaltalsraunávöxtun sl. 10 ára nam 6,6% og sl. 20 ára 5,4%.

Fjöldi lífeyrisþega og lífeyrisgreiðslur

Lífeyrisgreiðslur samtryggingardeildar námu 6.076 m.kr. og jukust um 10,8%. Fjöldi lífeyrisþega í árslok var 17.990 en þeir voru 17.131 árið áður og fjölgaði um 5,0%. Alls fóru 80,1% af lífeyrisgreiðslum sjóðsins til þess að greiða ellilífeyri eða 4.866 m.kr.

Fjöldi sjóðfélaga, launagreiðenda og iðgjöld

Til samtryggingardeildar greiddu alls 2.432 fyrirtæki sem er aukning er nemur 3,7% frá fyrra ári. Heildariðgjöld sem greidd voru fyrir 12.369 einstaklinga námu 4.916 m.kr. Er það hækkun um 1,5% milli ára. Sjóðfélagar sem eiga réttindi hjá sjóðnum voru í árslok 2021 alls 146.729.

Tryggingafræðileg staða

Tryggingafræðileg staða samtryggingardeildar er þannig að eignir eru 2,5% hærrí en heildarskuldbindingar í árslok 2021. Er staða sjóðsins nær óbreytt en hún er vel innan allra marka hvað varðar lög og reglur. Byggt er á nýjum lífslíkum er tóku gildi í lok ársins 2021.

Séreignardeild

Hrein eign séreignardeildar nam 3.681 m.kr. og hækkar um 413 m.kr. Samtals voru greiddar út 68,5 m.kr. í lífeyri árið 2021. Séreignardeild sjóðsins skiptist í Söfnunarleið I sem fjárfestir í innlánnum og stuttum tryggjum skuldabréfum og nam hrein nafnávöxtun leiðarinnar 5,4% og hrein raunávöxtun leiðarinnar 0,5%. Söfnunarleið II er blandað verðbréfasafn og nam hrein nafnávöxtun leiðarinnar 10,2% og hrein raunávöxtun leiðarinnar 5,1%. Loks er það Söfnunarleið III sem er ný leið og byggir á áhættusamari stefnu er skilaði hreinni 13,8% nafnávöxtun og 8,6% hreinni raunávöxtun.

Áritun og skýrsla stjórnar

Stjórnarhættir

Sjóðurinn leggur áherslu á góða stjórnarhætti og horfir aukinheldur til meginreglna stjórnarsýslulaga. Stjórnarmenn og starfsmenn eiga að taka ákvarðanir í samræmi við sannfæringu sína, gildandi lög og reglur með hagsmuni sjóðfélaga að leiðarljósi þó þannig að sem best sé gætt að því að ákvörðunin styðji við tilgang og starfsemi sjóðsins. Með stjórnaryfirlýsingunni veitir sjóðurinn sjóðfélögum, iðgjaldagreiðendum, eftirlitsaðilum, starfsmönnum og öðrum haghöfum upplýsingar um stjórnarhætti sjóðsins. Yfirlýsingunni er jafnframt ætlað að styðja við góða stjórnarhætti hjá sjóðnum og stuðla þannig að traustum rekstri. Yfirlýsingin byggir á þeim lögum og reglum sem gilda á þeim tíma sem ársreikningurinn er samþykktur af stjórn og framkvæmdastjóra. Einkum er horft til laga nr. 129/1997, laga nr. 155/1998, ákvæða samþykka sjóðsins, reglna FME nr. 335/2015 um ársreikninga og almennra leiðbeinandi tilmæla um stjórnarhætti sem gefin eru út af Viðskiptaráði, Kauphöll Íslands og Samtökum atvinnulífsins. Er yfirlýsingin hluti af ársskýrslu þessari og kemur þar fram í heild sinni. Í ársskýrslunni er einnig fjallað nánar um þróun sjóðsins, innra eftirlit og áhættustýringu hans sem og aðrar upplýsingar sem skal greina frá skv. 66. gr. laga um ársreikninga.

Atburðir eftir lok reikningsársins 2021

Frá lokum reikningsárs og fram að áritunardegi urðu atburðir sem hafa haft áhrif á eignasafn sjóðsins á árinu 2022. Er átt við innrás Rússa í Úkraínu. Innrásin hefur haft áhrif á hrávöruverð s.s. olíu og virði hlutabréfa á heimsvísu. Hafa pólitísk áhrif og áhætta aukist verulega sem getur haft ófyrirsjáanleg áhrif á efnahagslíf Vesturlanda. T.a.m. eru líkur á aukinni verðbólgu og minni hagvexti sem ef rétt reynist mun lækka virði eigna eins og hlutabréfa. Kemur þetta í kjölfar Covid-19 veirunnar og afleiðingum hennar á hagkerfi heimsins. SL lífeyrissjóður er langtímafjárfestir og sem slíkur getur hann auðveldlega setið af sér sveiflur í eignaverði.

Stjórn sjóðsins ákvað á fundi sínum dagsettum 15.03.2022 að taka upp nýjar lífslíkur við útreikning á tryggingafræðilegri stöðu. Góð tryggingafræðileg staða í árslok 2021 gerir sjóðnum kleift að útteila réttindum til sjóðfélaga til mótvægis.

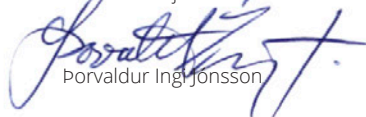
Það er álit stjórnar SL lífeyrissjóðs að allar upplýsingar komi fram í ársreikningnum, sem nauðsynlegar eru til að glöggva sig á stöðu hans í árslok, rekstrarárangri ársins og fjárhagsþróun. Stjórn og framkvæmdastjóri staðfesta hér með ársreikninginn fyrir tímabilið 1. janúar til 31. desember 2021 með undirritun sinni.

Reykjavík, 25. apríl 2022

Tómas Brynjólfsson, formaður

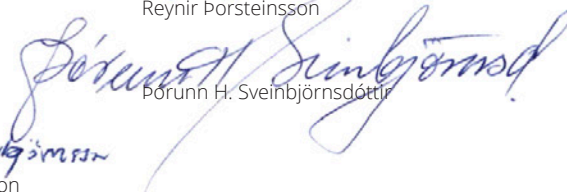

Svana Helen Björnsdóttir, varaformaður

Einar Sveinbjörnsson

Þorvaldur Ingi Jónsson

Aðalbjörg Luthersdóttir

Reynir Þorsteinsson

Þórunn H. Sveinbjörnsdóttir

Sigurbjörn Sigurbjörnsson
framkvæmdastjóri

Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og sjóðfélaga í SL lífeyrissjóði

Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning SL lífeyrissjóðs fyrir árið 2021. Ársreikningurinn hefur að geyma yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris, efnahagsreikning þann 31. desember 2021, yfirlit um sjóðstreymi, yfirlit um tryggingafræðilega stöðu, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu lífeyrissjóðsins á árinu 2021, efnahag hans 31. desember 2021 og breytingu á handbæru fé á árinu 2021, í samræmi við lög um ársreikninga nr. 3/2006 og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða nr. 335/2015.

Álit okkar á ársreikningnum er í samræmi við innihald endurskoðunarskýrslu sem við höfum afhent endurskoðunarnefnd sjóðsins í samræmi við 11. gr. reglugerðar Evrópusambandsins nr. 537/2014.

Grundvöllur fyrir álit

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt þeim stöðlum er nánar lýst í kaflanum um ábyrgð endurskoðenda á endurskoðun ársreikningsins. Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Óhæði

Við erum óháð SL lífeyrissjóði í samræmi við alþjóðlegar siðareglur fyrir endurskoðendur (IESBA Code) og viðeigandi settar siðareglur á Íslandi og höfum uppfyllt önnur ákvæði þeirra.

Eftir okkar bestu vitund, þá höfum við ekki veitt lífeyrissjóðnum neina óheimila þjónustu sem endurskoðendur lífeyrissjóðsins samanber lista yfir óheimila þjónustu sem tilgreind er í grein 5(1) í reglugerð Evrópusambandsins nr. 537/2014.

Ráðning endurskoðanda

Upphaflegt ráðningarsamband milli okkar og SL lífeyrissjóðs um endurskoðun ársreiknings sjóðsins var undirritað þann 12. nóvember 2013 fyrir árið 2013 og höfum við endurskoðað ársreikning lífeyrissjóðsins á hverju ári síðan.

Lykilatriði endurskoðunarinnar

Lykilatriði endurskoðunarinnar eru þau atriði, sem að okkar faglega mati, hafa mesta þýðingu fyrir endurskoðun okkar á ársreikningi sjóðsins fyrir árið 2021. Þessi atriði voru yfirfarin við endurskoðun á ársreikningnum og höfð til hliðsjónar við ákvörðun á viðeigandi álit á hann. Í áritun okkar látum við ekki í ljós sérstakt álit á hverju þeirra fyrir sig.

Við höfum uppfyllt skyldur okkar eins og þær eru tilgreindar í kaflanum „ábyrgð endurskoðenda á endurskoðun ársreikningsins“ hér að neðan, sem og í tengslum við lykilatriði í endurskoðun. Endurskoðunin fól í sér hönnun og framkvæmd á endurskoðunaraðgerðum til að bregðast við mati okkar á verulegri áhættu í ársreikningnum. Niðurstaða endurskoðunaraðgerða okkar, þar á meðal þær aðgerðir sem útlistaðar eru hér að neðan, mynda grunn okkar að áritun á ársreikning sjóðsins.

Áritun óháðs endurskoðanda

Lykilatriði endurskoðunarinnar

Viðbrögð endurskoðanda

Mat á óskráðum fjárfestingum

Verðmæti óskráðra fjárfestinga nam 32.714 m.kr. eða um 13,5% af heildareignum þann 31. desember 2021 (22.750 m.kr. þann 31. desember 2020). Þessar eignir eru flokkaðar í gangvirðisþrepi 3 í skýringum í ársreikningi.

Á meðal ofangreindra fjárfestinga eru óskráð hlutabréf, hlutdeildarskírteini og framtakssjóðir (sjóðir um sameiginlega fjárfestingu). Verðmæti þessara fjárfestinga er háð mati stjórnenda, þeim forsendum sem eru notaðar og vali á útreikningsaðferð eða líkani og getur haft veruleg áhrif á niðurstöðu matsins.

Lykilatriði sem kröfðust mats voru:

- Mat á ávöxtunarkröfu óskráðra hlutabréfa
- Mat á framtíðargreiðsluflæði

Vegna þess hve matskenndur liðurinn er og vegna stærðar í efnahagsreikningi sjóðsins, teljum við mat á óskráðum fjárfestingum vera lykilatriði við endurskoðun okkar.

Lögð var áhersla á m.a. eftirfarandi aðgerðir til að bregðast við þessu lykilatriði:

- Ferli við fjárfestingar og mat var yfirfarið.
- Fyrir áhættumiðað úrtak var lagt mat á aðferðafræði og forsendur óskráðra hlutabréfa, hlutdeildarskírteina og framtakssjóða og kallað var eftir stuðningsgögnum að baki verðmati.
- Farið var yfir flokkun óskráðra fjárfestinga í þrepaskiptingu gangvirðis.

Til viðbótar voru viðeigandi skýringar í ársreikningnum rýndar. Sjá nánar í skýringum 2.1, 9 og 16.

Mat á lífeyrisskuldbindingu

Lífeyrisskuldbinding sjóðsins nam 294.193 m.kr. þann 31. desember 2021 (257.022 m.kr. þann 31. desember 2012). Tryggingafræðileg staða þann 31. desember 2021 nam 2,5% þar sem skuldbindingar voru umfram eignir í árslok (4,2% í árslok 2020). Lífeyrisskuldbindingin er reiknuð út af trygginga-stærðfræðingi sem er óháður sjóðnum.

Lykilatriði sem kröfðust mats voru:

- Mat á sértækum lífslíkum
- Mat á sértækum örorkulíkum
- Sértækir útreikningar

Vegna þess hve flóknir útreikningarnir eru og vegna stærðar og mikilvægi fyrir sjóðinn, teljum við mat á lífeyrisskuldbindingu vera lykilatriði við endurskoðun okkar.

Lögð var áhersla á m.a. eftirfarandi aðgerðir til að bregðast við þessu lykilatriði:

- Mátum óhæði og hæfni tryggingastærðfræðings.
- Ferli við útreikninga var yfirfarið.
- Framkvæmdar voru greiningar á sértækum lífs- og örorkulíkum sem notaðar eru við útreikning við staðlaðar lífs- og örorkulíkur gefnar út af Félagi íslenskra tryggingastærðfræðinga.
- Framkvæmdar voru aðgerðir með úrtökum til að sannreyna inntaksgögn og útreikninga.
- Framkvæmdar voru greiningaraðgerðir á þróun lífeyrisskuldbindingar, forsendum og niðurstöðum.
- Yfirfarnar voru næmnigreiningar með því að skoða áhrif breytinga á lykilorðforsendum í líkaninu.

Til viðbótar voru viðeigandi skýringar í ársreikningnum rýndar. Sjá nánar yfirlit um tryggingafræðilega stöðu ásamt skýringum 2.1, 14 og 17.3.

Áritun óháðs endurskoðanda

Aðrar upplýsingar í ársskýrslu SL lífeyrissjóðs fyrir árið 2021

Aðrar upplýsingar eru upplýsingar sem er að finna í ársskýrslu SL lífeyrissjóðs fyrir árið 2021 aðrar en ársreikningurinn og áritun okkar á hann. Stjórn og stjórnendur eru ábyrg fyrir þessum öðrum upplýsingum.

Álit okkar á ársreikningnum nær ekki til þessara annarra upplýsinga og við látum ekki í ljós álit af nokkru tagi á þeim upplýsingum.

Í tengslum við endurskoðun okkar á ársreikningnum ber okkur að lesa yfir þessar upplýsingar og íhuga hvort þessar aðrar upplýsingar stangast verulega á við ársreikninginn eða aðra vitneskju sem við höfum aflað við endurskoðunina eða virðist á einhvern annan hátt vera verulega rangfært. Ef, á grundvelli þessa, við komumst að þeirri niðurstöðu að það séu verulegar rangfærslur í þessum öðrum upplýsingum, ber okkur að upplýsa um það. Við höfum ekkert að upplýsa í þessu sambandi.

Ábyrgð stjórnar og framkvæmdastjóra á ársreikningnum

Stjórn og framkvæmdastjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða. Stjórn og framkvæmdastjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er varðandi gerð og framsetningu ársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins ber stjórn og framkvæmdastjóra að meta rekstrarhæfi sjóðsins og eftir því sem við á, skýra frá þeim atriðum sem varða rekstrarhæfið og notkun forsendunnar um áframhaldandi rekstrarhæfi, nema ætlunin sé að leysa upp sjóðinn eða hætta starfsemi hans, eða ef enginn annar raunhæfur valkostur er í stöðunni.

Stjórn og endurskoðunarnefnd skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðenda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka og að gefa út áritun sem felur í sér álit okkar. Nægjanleg vissu er mikil vissu, en ekki trygging þess að endurskoðun framkvæmd í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni uppgötva allar verulegar skekkjur séu þær til staðar. Skekkjur geta orðið vegna mistaka eða sviksemi og eru álitnar verulegar ef þær, einar og sér eða samanlagðar, gætu haft áhrif á fjárhagslega ákvarðanatöku notenda ársreikningsins.

Við endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla byggjum við á faglegri dómgreind og beitung ávallt faglegri tortryggni. Við framkvæmum einnig eftirfarandi:

- * Við greinum og metum hættur á verulegum skekkjum í ársreikningnum, hvort sem er vegna mistaka eða sviksemi, hönnum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeim hættum og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, skjalafals, misvísandi framsetningu ársreiknings, að einhverju sé viljandi sleppt eða að farið sé framhjá innri eftirlitsaðgerðum.
- * Við öflum skilnings á innra eftirliti, sem snertir endurskoðunina, í þeim tilgangi að hanna viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki í þeim tilgangi að veita álit á virkni innra eftirlits sjóðsins.
- * Við metum hvort reikningsskilaaðferðir sem notaðar eru, og tengdar skýringar, séu viðeigandi og hvort reikningshaldslegt mat stjórnenda sé raunhæft.
- * Við ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um rekstrarhæfi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasemdum um rekstrarhæfi. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum ársreikningsins í áritun okkar. Ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi þurfum

Áritun óháðs endurskoðanda

við að víkja frá fyrirvaralausri áritun okkar. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni valdið óvissu um rekstrarhæfi sjóðsins.

- * Við metum í heild sinni hvort framsetning og uppbygging ársreikningsins, þ.m.t. innihald og skýringar, gefi lögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum.

Við upplýsum stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem koma upp í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti sem fram koma við endurskoðunina, eftir því sem við á.

Við höfum einnig lýst því yfir við stjórn og endurskoðunarnefnd að við höfum uppfyllt skyldur siðareglna um óhæði og upplýsum um öll tengsl eða önnur atriði sem raunhæft er að ætla að gætu mögulega haft áhrif á óhæði okkar og eftir því sem við á, til hvaða varúðarráðstafana við höfum gripið til að tryggja óhæði okkar.

Af þeim atriðum sem við höfum upplýst stjórn og endurskoðunarnefnd um, lögðum við mat á hvaða atriði höfðu mesta þýðingu í endurskoðuninni á yfirstandandi ári og eru það lykilatriði endurskoðunarinnar. Við lýsum þessum atriðum í áritun okkar nema lög og reglur leyfi ekki að upplýst sé um slík atriði eða í einstaka tilfellum þegar endurskoðandinn metur að ekki skuli upplýsa um viðkomandi atriði þar sem neikvæðar afleiðingar af slíkri upplýsingagjöf eru taldar veita þyngra en hagsmunir almennings af upplýsingunum.

Skýrsla um innihald skýrslu stjórnar

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104. gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu stjórnar sem fylgir ársreikningi þessum eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Reykjavík, 25. apríl 2022

Margrét Pétursdóttir
löggiltur endurskoðandi

Ernst & Young ehf.
Borgartúni 30, 105 Reykjavík

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris 2021

Allar fjárhæðir í þús. kr.

	Skýr.	2021	2020
Iðgjöld			
Iðgjöld sjóðfélaga		1.537.100	1.506.579
Iðgjöld launagreiðenda		3.716.892	3.657.025
Réttindaflutningur og endurgreiðslur		(108.039)	(101.633)
		<u>5.145.953</u>	<u>5.061.971</u>
Sérstök aukaframlög	3	68.886	68.000
		<u>5.214.839</u>	<u>5.129.971</u>
Lífeyrir			
Heildarfjárhæð lífeyris	4	6.145.038	5.591.455
Framlag til starfsendurhæfingarsjóðs		32.866	29.982
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris		6.780	5.211
		<u>6.184.684</u>	<u>5.626.648</u>
Hreinar fjárfestingartekjur			
Hreinar tekjur af eignarhl. í félögum og sjóðum	5	27.662.616	18.242.856
Hreinar tekjur af skuldabréfum	5.2	7.977.254	6.930.867
Vaxtatekjur af bundnum innstæðum		35.078	33.494
Vaxtatekjur af handbæru fé		21.513	7.355
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum		62.174	65.873
Ýmsar fjárfestingartekjur		0	1.865
Niðurfærsla verðbréfa	5.2	52	(174.514)
Fjárfestingargjöld	6	(21.424)	(24.389)
		<u>35.737.263</u>	<u>25.083.407</u>
Rekstrarkostnaður			
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	7	473.260	429.095
		<u>473.260</u>	<u>429.095</u>
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris		34.294.158	24.157.635
Hrein eign frá fyrra ári		<u>208.365.452</u>	<u>184.207.817</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok		<u>242.659.610</u>	<u>208.365.452</u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2021

Allar fjárhæðir í þús. kr.

Eignir

	Skýr.	2021	2020
Fjárfestingar			
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	8,9,11	134.648.071	104.176.977
Skuldabréf	8,10,11	104.879.004	101.437.205
Bundnar bankainnstæður		710.615	676.925
		<u>240.237.690</u>	<u>206.291.107</u>

Kröfur

Kröfur á launagreiðendur		821.598	860.965
Aðrar kröfur		18.670	16.299
		<u>840.268</u>	<u>877.264</u>

Ýmsar eignir

Óefnislegar eignir		0	0
Varanlegir rekstrarfjármunir	12	172.012	173.694
Aðrar eignir		3.718	0
		<u>175.730</u>	<u>173.694</u>

Handbært fé		<u>1.468.247</u>	<u>1.078.376</u>
-------------------	--	------------------	------------------

Eignir samtals

	<u>242.721.935</u>	<u>208.420.441</u>
--	--------------------	--------------------

Skuldir

Aðrar skuldir		<u>62.325</u>	<u>54.989</u>
---------------------	--	---------------	---------------

Skuldir samtals

	<u>62.325</u>	<u>54.989</u>
--	---------------	---------------

Samtals hrein eign til greiðslu lífeyris

	<u>242.659.610</u>	<u>208.365.452</u>
--	--------------------	--------------------

Skuldbindingar utan efnahags

15

Kennitölur

18

Sjóðstreymi árið 2021

Allar fjárhæðir í þús. kr.

	2021	2020
Inngreiðslur		
Iðgjöld	5.263.464	5.234.382
Innb. vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum	62.235	73.223
Aðrar inngreiðslur	32.376	36.103
	<u>5.358.075</u>	<u>5.343.708</u>
Útgreiðslur		
Lífeyrir	6.188.165	5.626.649
Rekstrarkostnaður	459.194	388.107
Fjárfesting í rekstrarfjármunum	10.870	21.563
Aðrar útgreiðslur	0	24.084
	<u>6.658.229</u>	<u>6.060.403</u>
Ráðstöfunarfé til fjárfestinga	<u>(1.300.154)</u>	<u>(716.695)</u>
Kaup á verðbréfum og önnur fjárfesting		
Innb. tekjur af eignarhl. í félögum og sjóðum	402.310	149.013
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum	(15.261.741)	(16.443.302)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum	12.045.785	8.987.551
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa	17.830.739	18.557.325
Keypt skuldabréf	(16.103.934)	(11.349.373)
Seld skuldabréf	2.888.951	746.063
Ný bundin innlán	(100.674)	(14.856)
	<u>1.701.436</u>	<u>632.421</u>
Hækkun (lækkun) á handbæru fé	401.282	(84.274)
Gengismunur af handbæru fé	(11.411)	5.931
Handbært fé í byrjun árs	1.078.376	1.156.719
Handbært fé í lok árs	<u>1.468.247</u>	<u>1.078.376</u>

Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu samtryggingardeildar 31. desember 2021

Allar fjárhæðir í þús. kr.

Eignir:	Skýr. 14	2021		
		Áfallin skuldbinding	Framtíðar- skuldbinding	Heildar- skuldbinding
Hrein eign til greiðslu lífeyris		238.978.848	0	238.978.848
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(3.771.126)	0	(3.771.126)
Núvirði framtíðariðgjalda		0	66.225.182	66.225.182
Eignir samtals		235.207.722	66.225.182	301.432.904
Skuldbindingar:				
Ellilífeyrir		186.253.686	64.950.163	251.203.849
Örorkulífeyrir		10.214.685	4.828.260	15.042.945
Makalífeyrir		14.921.687	2.017.187	16.938.874
Barnalífeyrir		80.226	509.801	590.027
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		6.294.045	4.123.122	10.417.167
Skuldbindingar samtals		217.764.329	76.428.533	294.192.862
Eignir umfram skuldbindingar		17.443.393	(10.203.351)	7.240.042
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok		8,0%	-13,4%	2,5%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun		7,0%	-3,7%	4,2%
2020				
Eignir:				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		205.097.527	0	205.097.527
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(2.551.548)	0	(2.551.548)
Núvirði framtíðariðgjalda		0	65.262.178	65.262.178
Eignir samtals		202.545.979	65.262.178	267.808.157
Skuldbindingar:				
Ellilífeyrir		158.873.111	55.843.761	214.716.872
Örorkulífeyrir		9.399.744	4.828.570	14.228.314
Makalífeyrir		15.280.323	2.651.112	17.931.435
Barnalífeyrir		76.459	471.631	548.090
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		5.635.891	3.960.976	9.596.867
Skuldbindingar samtals		189.265.528	67.756.050	257.021.578
Eignir umfram skuldbindingar		13.280.451	(2.493.872)	10.786.579
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok		7,0%	-3,7%	4,2%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun		0,1%	-2,8%	-0,7%

Úttektin byggir á nýjum spám um lífslíkur sem birtar voru í lok árs og staðfestar af ráðherra. Er árið 2020 byggt á sömu forsendum. Forsendur eru því aðrar en í útreikningum í ársreikningi eins og birtir voru í síðasta ársreikningi miðað við árslok 2020.

Skýringar

Allar fjárhæðir í þús. kr.

1. Hlutverk og starfsleyfi

Hlutverk sjóðsins er að tryggja sjóðfélögum, eftirlifandi mökum þeirra og börnum lífeyri samkvæmt ákvæðum laga og samþykka sjóðsins. Lífeyrissjóðurinn leggur sérstaka áherslu á ellilífeyrstryggingar og áskilur sér heimild til að verja þau réttindi umfram önnur.

SL lífeyrissjóður er með aðsetur að Borgartúni 29, 105 Reykjavík. Sjóðurinn, kennitala 450181-0489, er ætlaður öllum launþegum og sjálfstætt starfandi einstaklingum sem eiga ekki kjarasamningsbundna aðild að öðrum lífeyrissjóðum. Sjóðurinn byggir á samtryggingu og séreign. Hann er sjálfstæður lífeyrissjóður sem starfar ekki í tengslum við stéttarfélög. Um sjóðinn gilda lög nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða ásamt lögum um Sófnunarsjóð lífeyrisréttinda nr. 155/1998 og skipar fjármálaráðherra stjórn sjóðsins.

2. Yfirlit um helstu reikningsskilaaðferðir

2.1 Grundvöllur reikningsskila

Sjóðurinn gerir ársreikning sinn í samræmi við lög um áreikninga nr. 3/2006 og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða (nr. 335/2015). Reglurnar fela í sér ákveðna aðferð við framsetningu, reikningshaldslegt mat eigna og skýringar í ársreikningi. Fjárhæðir ársreiknings eru í íslenskum krónum sem er bæði starfrækslu- og framsetningargjaldmiðill sjóðsins. Fjárhæðir eru birtar í þúsundum króna nema þar sem annað er tekið fram.

Við gerð ársreiknings ber stjórnendum sjóðsins að meta ýmsa liði ársreikningsins. Matsaðferðirnar byggja á góðri reikningsskilavenju. Endanleg niðurstaða sem verður við innlausn eða sölu þeirra liða sem metnir voru getur orðið önnur en niðurstaða mats stjórnenda. Stjórnendur hafa gefið sér forsendur um og lagt reikningshaldslegt mat á eftirfarandi liði sem hafa veruleg áhrif á ársreikning sjóðsins:

- a) Gangvirði óskráðra eignarhluta í félögum og sjóðum, sjá skýringu 9.
- b) Tryggingafræðileg staða, sjá skýringu 14.

2.2 Iðgjöld

Iðgjöld eru tekjufærð eftir skilagreinum sem hafa borist sjóðnum. Ógreidd iðgjöld í árslok eru eignfærð sem kröfur á launagreiðendur í efnahagsreikningi. Mat þeirra byggist á reynslu liðinna ára og einnig er stuðst við gögn sem fyrir liggja um skil eftir lok reikningsársins. Afskriftir iðgjalda eru færðar til lækkunar á iðgjaldatekjum. Framlag ríkisins til jöfnunar á örorkubyrði er hluti af tryggingagjaldi vegna launa og rennur til lækkunar og jöfnunar á örorkubyrði milli lífeyrissjóða.

2.3 Lífeyrir

Undir lífeyri falla lífeyrisgreiðslur sjóðsins, þ.e. ellilífeyrir, makalífeyrir, örorkulífeyrir og barnalífeyrir. Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris er kostnaður við örorkumat.

2.4 Hreinar fjárfestingartekjur

Undir þennan lið færast allar fjárfestingartekjur sjóðsins að frádregnum öllum fjárfestingargjöldum.

2.4a Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum

Undir þennan lið falla tekjur af fjárfestingum sjóðsins í hlutabréfum og hlutdeildarskírteinum, að frádregnum gjöldum vegna slíkra fjárfestinga. Til tekna í þessum lið falla arðgreiðslur, söluhagnaður og breytingar á gangvirði til hækkunar. Til gjalda í þessum lið fellur sölutap, breytingar á gangvirði til lækkunar svo og hliðstæð gjöld.

2.4b Hreinar tekjur af skuldabréfum

Undir þennan lið falla hreinar tekjur af skuldabréfum, þ.e. vaxtatekjur, verðbætur og lántökuþóknanir, gengisbreytingar skuldabréfa sem metin eru á gangvirði ásamt hagnaði og tapi af sölu skuldabréfa. Undir þennan lið fellur einnig varúðarniðurfærsla vegna tapshættu sem kann að vera til staðar á uppgjörstæði.

Skýringar

Allar fjárhæðir í þús. kr.

2.4c Vaxtatekjur af bundnum innstæðum

Í þennan flokk falla vaxtatekjur af bundnum innstæðum til lengri tíma en þriggja mánaða.

2.4d Aðrar fjárfestingartekjur

Undir liðinn aðrar fjárfestingartekjur falla tekjur af öðrum eignum lífeyrissjóðsins, t.a.m. af fullnustueignum og handbæru fé.

2.4e Fjárfestingargjöld

Hér undir eru öll fjárfestingargjöld og þóknarir fjármálafyrirtækja og sjóða um sameiginlega fjárfestingu vegna umsýslu á fjárfestingum ásamt því að innihalda fjárfestingargjöld sem ekki falla undir aðra liði hér að ofan. Nánar er gerð grein fyrir þessum kostnaði í skýringu 6.

2.5 Rekstrarkostnaður

Undir rekstrarkostnað fellur allur kostnaður vegna reksturs sjóðsins. Frá kostnaði er dreginn endurgreiddur kostnaður sem lífeyrissjóðurinn fær vegna innheimtu iðgjalda.

2.6 Fjárfestingar

Fjárfestingar sjóðsins skiptast í eignarhluti í félögum og sjóðum, skuldabréf og bundnar bankainnstæður í samræmi við flokkun stjórnenda.

2.6a Eignarhlutir í félögum og sjóðum

Eignarhlutir í félögum og sjóðum eru hlutabréf og hlutdeildarskírteini sem eru færð á gangvirði í árslok.

2.6b Skuldabréf

Í þennan flokk eru færð öll útlán til sjóðfélaga ásamt öðrum skuldabréfum, hvort sem þau eru metin á gangvirði eða afskrifuðu kostnaðarverði. Skuldabréf og útlán sem ekki eru metin á gangvirði eru færð með áföllnum vöxtum, verðbótum og gengismun í árslok. Verðbætur eru reiknaðar miðað við viðeigandi vísitölu næsta mánaðar eftir lok reikningsárs. Í skýringu 10 má sjá nánari skiptingu á skuldabréfum eftir reikningshaldslegri flokkun.

Útlán til sjóðfélaga og skuldabréf sem haldið er til gjalddaga eru færð niður í efnahagsreikningi vegna óvissu um innheimtu. Hér er ekki um endanlega afskrift að ræða heldur er myndaður afskriftareikningur til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast. Við niðurfærsluna hefur verið tekið tillit til tapsáhættu gagnvart einstökum kröfum og kröfunum í heild.

2.6c Bundnar bankainnstæður

Í þennan flokk falla allar bankainnstæður sem eru bundnar lengur en til þriggja mánaða.

2.7 Kröfur

Ógreidd iðgjöld í árslok eru eignfærð sem kröfur á launagreiðendur í efnahagsreikningi. Mat þeirra byggist á reynslu liðinna ára og í árslok er metin tapsáhætta á þeim. Ekki er um endanlega afskrift að ræða heldur er myndaður afskriftareikningur til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast.

2.8 Varanlegir rekstrarfjármunir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Sjá skýringu 12. Fasteign sjóðsins afskrifast um 1% en aðrar eignir um 10–30%.

Afskriftir eru reiknaðar sem fastur árlegur hundradshluti af kostnaðarverði. Afskriftir reiknast hlutfallslega miðað við eignarhaldstíma innan ársins.

Skýringar

Allar fjárhæðir í þús. kr.

2.9 Handbært fé

Undir handbært fé falla sjóðir og innstæður hjá bönkum og sparisjóðum sem ekki falla undir bundnar innstæður.

2.10 Erlendir gjaldmiðlar

Eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru umreiknaðar í íslenskar krónur á gengi í lok ársins. Stuðst er við opinbert gengi sem Seðlabanki Íslands auglýsir, svokallað miðgengi. Rekstrartekjur og gjöld í erlendum gjaldmiðlum eru umreiknuð á gengi viðskiptadags.

3. Sérstök aukaframlög

	2021	2020
Fjárframlag ríkisins til jöfnunar á örorkubyrði samanber VI kafli l.113/1990 og reglugerð þar af lútandi	68.886	68.000

4. Heildarfjárhæð lífeyris

	2021	2020
Lífeyrisgreiðslur sundurliðast þannig:		
Ellilífeyrir	4.866.477	4.397.310
Örorkulífeyrir	442.382	640.596
Makalífeyrir	748.066	428.865
Barnalífeyrir	19.563	17.661
Lífeyrisgreiðslur úr séreignardeild	68.550	107.023
Samtals	<u>6.145.038</u>	<u>5.591.455</u>
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris sundurliðast þannig:		
Kostnaður vegna örorkumats	6.780	5.211
Samtals	<u>6.780</u>	<u>5.211</u>

Skýringar

Allar fjárhæðir í þús. kr.

5. Hreinar fjárfestingartekjur

5.1 Hreinar tekjur af eignarhlutum í stærstu félögum og sjóðum

Hreinar tekjur af eignarhlutum í stærstu innlendum félögum og sjóðum sundurliðast þannig:

	Bókfært verð 31.12.2021	Arður	Gangvirðis- breyting	Hreinar tekjur samtals 2021	Hreinar tekjur samtals 2020
Icelandair Group hf.	869.877	0	100.866	100.866	5.806
Reitir hf.	1.723.612	16.278	315.294	331.572	63.455
Framtakssjóður Íslands slhf.	0	21.770	10.728	32.498	277.397
Marel hf.	4.456.745	42.895	450.104	492.999	1.089.302
Reginn hf.	1.672.210	0	523.346	523.346	55.643
Hagar hf.	2.251.575	41.745	245.076	286.821	532.805
Síminn hf.	3.018.904	16.852	914.609	931.461	756.574
Brim hf.	2.419.497	37.223	865.435	902.658	340.912
Blávarmi slhf.	1.750.430	23.497	458.644	482.141	(541.735)
Hvatning slhf.	843.513	0	289.308	289.308	(102.563)
Íslandsbanki hf.	1.241.592	0	398.504	398.504	0
Arion banki hf.	1.678.346	0	103.689	103.689	0
Heimavellir hf.	0	0	0	0	77.732
Festi hf.	2.093.343	27.808	494.283	522.091	399.112
Skeljungur hf.	0	0	0	0	2.465
Jarðvarmi slhf.	2.425.720	184.145	243.018	427.163	633.971
Eimskip hf.	1.413.371	8.158	724.439	732.597	226.243
Samtals	27.858.735	420.371	6.137.343	6.557.714	3.817.119

Hreinar tekjur af stærstu eignarhlutum í erlendum félögum og sjóðum sundurliðast þannig:

	Bókfært verð 31.12.2021	Áhrif gjaldmiðils	Gangvirðis- breyting	Hreinar tekjur samtals 2021	Hreinar tekjur samtals 2020
Vanguard Global Index Fund	10.698.807	213.537	1.902.327	2.115.864	1.997.026
Vanguard ESG Devel. W. All Cap Eq. Index F.	3.682.910	74.323	563.156	637.479	97.769
Morgan St. AEA Global Cons. Port.....	6.930.340	142.922	1.055.364	1.198.286	1.274.370
State Street World Equity Fund	7.560.705	150.860	1.260.892	1.411.752	924.283
MFS Global Fund	6.098.260	124.284	987.207	1.111.491	883.473
MFS Low Volatility Equity Fund	0	57.508	236.327	293.835	223.691
Wellington Global Research Equity	5.564.280	113.490	827.677	941.167	927.417
Capital Group New Persp. Fund	8.741.596	180.634	1.315.869	1.496.503	1.994.869
Blackrock Gobal Index Fund	9.926.777	-344.086	2.340.635	1.996.549	1.381.698
Morgan St. Global Opp. Fund.....	8.210.860	197.882	72.089	269.971	3.090.049
LGT Sustainable Equity Fund Global	5.507.354	118.992	619.877	738.869	735.392
Seilen World Growth Fund	4.312.737	133.900	824.481	958.381	0
Aðrir erlendir sjóðir	875.878	11.812	197.240	209.052	95.268
Samtals	78.110.504	1.176.058	12.203.141	13.379.199	13.625.305

Samtals hreinar tekjur af eignarhlutum í stærstu félögum og sjóðum 19.936.913 17.442.424

Skýringar

Allar fjárhæðir í þús. kr.

5.2 Hreinar tekjur af skuldabréfum sundurliðast þannig:

Skuldabréf sem haldið er til gjalddaga

	Vaxtatekjur og verðbætur	Áhrif gjaldmiðils	Breyting á niðurfærslu	Samtals 2021	Samtals 2020
Skuldabréf með ríkisábyrgð	3.872.864	0	0	3.872.864	3.647.193
Skuldabréf banka	426.787	0	0	426.787	356.169
Skuldabréf sveitarfélaga.....	1.014.364	0	0	1.014.364	798.643
Skuldabréf fyrirtækja	1.129.093	1.050	0	1.130.143	792.683
Veðlán sjóðfélaga	1.360.412	0	6.801	1.380.970	1.301.059
Veðlán fyrirtækja	0	0	0	0	0
Samtals	7.803.520	1.050	6.801	7.825.128	6.895.747

Skuldabréf færð á gangvirði

	Gangvirðis- breyting	Áhrif gjaldmiðils	Breyting á niðurfærslu	Samtals 2021	Samtals 2020
Skuldabréf með ríkisábyrgð	99.405	0	0	99.405	(11.016)
Skuldabréf banka	37.206	0	0	37.206	34.771
Skuldabréf sveitarfélaga	9.116	0	0	9.116	4.700
Skuldabréf fyrirtækja	6.399	0	0	6.399	6.665
Samtals	152.126	0	0	152.126	35.120
Samtals	7.955.646	1.050	6.801	7.977.254	6.930.867

Breytingar á niðurfærslu

	2021	2020
Niðurfærsla í ársbyrjun	213.380	240.739
Niðurfærsla ársins vegna veðlána	(20.558)	(27.359)
Niðurfærsla ársins vegna markaðsskuldabréfa	0	0
Niðurfærsla í árslok	192.822	213.380

Skýringar

Allar fjárhæðir í þús. kr.

6. Fjárfestingargjöld

Neðangreind tafla sýnir bein fjárfestingargjöld og þóknanir sem reiknast á undirliggjandi sjóði sem lífeyrissjóðurinn hefur fjárfest í. Þessar þóknanir koma almennt ekki til greiðslu heldur eru þær dregnar frá ávöxtun ólíkt beinum fjárfestingargjöldum sem eru greidd hverju sinni. Fjárhæðir eru sýndar í þús. króna.

Árið 2021	Bein	Áætluð og	Fjárfest.	Heildareign í	Hlutfall fjár-
Fjárfestingargjöld samtrygging	fjárfest.gjöld	reiknuð	gjöld	sjóðum að	festingargjalda
		fjárfest.gjöld	samtals	meðaltali á árinu	alls af meðaleign
Vegna innlendra verðbréfasjóða	0	2.400	2.400	2.420.167	0,1%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða	0	0	0	0	0,0%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða	0	67.977	67.977	7.452.464	0,9%
Vegna erlendra verðbréfasjóða	0	324.945	324.945	70.565.621	0,5%
Vegna erl. sjóða um sameig. fjárf.	0	310.500	310.500	20.164.516	1,5%
Kaup- og sölup. vegna verðbr.viðsk.	2.322	0	2.322	30.671.659	0,0%
Vörsluþóknanir	17.324	0	17.324	100.423.160	0,0%
Umsýsluþóknanir vegna útvistunar	1.004	0	1.004	0	0,0%
Önnur fjárfestingargjöld	468	0	468	0	0,0%
Samtals	21.118	705.822	726.940	231.697.587	0,3%

Árið 2020	Bein	Áætluð og	Fjárfest.	Heildareign í	Hlutfall fjár-
Fjárfestingargjöld samtrygging	fjárfest.gjöld	reiknuð	gjöld	sjóðum að	festingargjalda
		fjárfest.gjöld	samtals	meðaltali á árinu	alls af meðaleign
Vegna innlendra verðbréfasjóða	0	2.965	2.965	1.658.056	0,2%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða	0	0	0	0	0,0%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða	0	51.484	51.484	6.927.287	0,7%
Vegna erlendra verðbréfasjóða	0	262.834	262.834	55.417.839	0,5%
Vegna erl. sjóða um sameig. fjárf.	0	355.873	355.873	13.876.538	2,6%
Kaup- og sölup. vegna verðbr.viðsk.	2.527	0	2.527	26.800.199	0,0%
Vörsluþóknanir	19.498	0	19.498	77.288.988	0,0%
Umsýsluþóknanir vegna útvistunar	1.827	0	1.827	0	0,0%
Önnur fjárfestingargjöld	231	0	231	0	0,0%
Samtals	24.083	673.156	697.239	181.968.907	0,4%

Skýringar

Allar fjárhæðir í þús. kr.

Árið 2021 Fjárfestingargjöld Söfnunarleið I	Bein fjárfest.gjöld	Áætluð og reiknuð fjárfest.gjöld	Fjárfest. gjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjár- festingargjalda alls af meðaleign
Vegna innlendra verðbréfasjóða	0	0	0	0	0,0%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða	0	0	0	0	0,0%
Vegna innlendra fagfjárfestingsjóða	0	0	0	0	0,0%
Vegna erlendra verðbréfasjóða	0	0	0	0	0,0%
Vegna erl. sjóða um sameig. fjárf.	0	0	0	0	0,0%
Kaup- og sölub. vegna verðbr.viðsk.	0	0	0	0	0,0%
Vörslubóknanir	253	0	253	1.201.565	0,0%
Umsýslubóknanir vegna útvistunar	0	0	0	0	0,0%
Önnur fjárfestingargjöld	0	0	0	0	0,0%
Samtals	253	0	253	1.201.565	0,0%

Árið 2020 Fjárfestingargjöld Söfnunarleið I	Bein fjárfest.gjöld	Áætluð og reiknuð fjárfest.gjöld	Fjárfest. gjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjár- festingargjalda alls af meðaleign
Vegna innlendra verðbréfasjóða	0	10	10	0	0,0%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða	0	0	0	0	0,0%
Vegna innlendra fagfjárfestingsjóða	0	0	0	0	0,0%
Vegna erlendra verðbréfasjóða	0	0	0	0	0,0%
Vegna erl. sjóða um sameig. fjárf.	0	0	0	0	0,0%
Kaup- og sölub. vegna verðbr.viðsk.	0	0	0	0	0,0%
Vörslubóknanir	121	0	121	630.270	0,0%
Umsýslubóknanir vegna útvistunar	0	0	0	0	0,0%
Önnur fjárfestingargjöld	0	0	0	0	0,0%
Samtals	121	10	131	630.270	0,0%

Skýringar

Allar fjárhæðir í þús. kr.

Árið 2021 Fjárfestingargjöld Söfnunarleið II	Bein fjárfest.gjöld	Áætluð og reiknuð fjárfest.gjöld	Fjárfest. gjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjár- festingargjalda alls af meðaleign
Vegna innlendra verðbréfasjóða	0	61	61	30.384	0,2%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða	0	0	0	0	0,0%
Vegna innlendra fagfjárfestingsjóða	0	0	0	0	0,0%
Vegna erlendra verðbréfasjóða	0	1.803	1.803	321.425	0,6%
Vegna erl. sjóða um sameig. fjárf.	0	0	0	0	0,0%
Kaup- og sölub. vegna verðbr.viðsk.	0	0	0	0	0,0%
Vörslubóknanir	36	0	36	477.167	0,0%
Umsýslubóknanir vegna útvistunar	0	0	0	0	0,0%
Önnur fjárfestingargjöld	0	0	0	0	0,0%
Samtals	36	1.864	1.900	828.976	0,2%

Árið 2020 Fjárfestingargjöld Söfnunarleið II	Bein fjárfest.gjöld	Áætluð og reiknuð fjárfest.gjöld	Fjárfest. gjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjár- festingargjalda alls af meðaleign
Vegna innlendra verðbréfasjóða	0	32	32	16.216	0,2%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða	0	0	0	0	0,0%
Vegna innlendra fagfjárfestingsjóða	0	0	0	0	0,0%
Vegna erlendra verðbréfasjóða	0	1.315	1.315	247.413	0,5%
Vegna erl. sjóða um sameig. fjárf.	0	0	0	0	0,0%
Kaup- og sölub. vegna verðbr.viðsk.	165	0	165	362.208	0,0%
Vörslubóknanir	20	0	20	974.736	0,0%
Umsýslubóknanir vegna útvistunar	0	0	0	0	0,0%
Önnur fjárfestingargjöld	0	0	0	0	0,0%
Samtals	185	1.347	1.532	1.600.573	0,1%

Árið 2021 Fjárfestingargjöld Söfnunarleið III	Bein fjárfest.gjöld	Áætluð og reiknuð fjárfest.gjöld	Fjárfest. gjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjár- festingargjalda alls af meðaleign
Vegna innlendra verðbréfasjóða	0	80	80	10.268	0,8%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða	0	0	0	0	0,0%
Vegna innlendra fagfjárfestingsjóða	0	0	0	0	0,0%
Vegna erlendra verðbréfasjóða	0	16	16	4.172	0,4%
Vegna erl. sjóða um sameig. fjárf.	0	0	0	0	0,0%
Kaup- og sölub. vegna verðbr.viðsk.	0	0	0	0	0,0%
Vörslubóknanir	17	0	17	24.413	0,0%
Umsýslubóknanir vegna útvistunar	0	0	0	0	0,0%
Önnur fjárfestingargjöld	0	0	0	0	0,0%
Samtals	17	96	113	38.853	0,3%

Söfnunarleið III var stofnuð á árinu 2021 og því ekki samanburðar ári fyrir að fara.

Skýringar

Allar fjárhæðir í þús. kr.

7. Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður

Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður greinist þannig:

	2021	2020
Laun og launatengd gjöld	260.896	250.523
Tölvu- og hugbúnaðarkostnaður	81.785	72.884
Póstburðargjöld, ritföng og fundarkostnaður	30.285	21.445
Lögfræðikostnaður og innheimtuþjónusta	11.754	9.772
Endurskoðun og tryggingafræðingur	20.727	12.527
Fjármálaeftirlitið árgjald	16.036	15.678
Árgjald til Landssamtaka lífeyrissjóða og Umboðsmanns skuldara	6.924	6.488
Rekstur fasteignar og afskriftir búnaðar	25.462	28.236
Ýmis annar skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	39.612	34.621
Endurgreiddur kostnaður vegna innheimtu	(20.221)	(23.079)
	473.260	429.095

Hjá sjóðnum voru 15,7 stöðugildi árið 2021. Í stjórn eru sjö einstaklingar, tveir í varastjórn og þrír í endurskoðunarnefnd.

Laun og hlunnindi stjórnarmanna, endurskoðunarnefndar og stjórnenda sundurliðast þannig:

	2021	2020
Tómas Brynjólfsson formaður stjórnar	2.050	0
Guðmundur Árnason, fv. formaður stjórnar	230	2.721
Hrafn Magnússon, fv. varaformaður stjórnar	0	1.052
Aðalbjörg Lúthersdóttir, stjórn og endurskoðunarnefnd	2.142	2.041
Þórunn H. Sveinbjörnsdóttir, stjórn og endurskoðunarnefnd	2.142	2.041
Sigurður Þórðarson, fv. formaður endurskoðunarnefndar	0	670
Sveinn Arason, formaður endurskoðunarnefndar	1.428	691
Svana H. Björnsdóttir, varaformaður stjórnar	2.314	1.706
Einar Sveinbjörnsson, stjórn	1.428	1.360
Reynir Þorsteinsson, stjórn	1.428	1.360
Þorvaldur Ingi Jónsson, stjórn	1.428	691
Varamenn í stjórn	294	111
Sigurbjörn Sigurbjörnsson, framkvæmdastjóri	23.088	22.620
Sviðsstjóri eignastýringarsviðs	20.830	19.804
Sviðsstjóri áhættustýringarsviðs	20.830	19.804
Fv. sviðsstjóri bókhaldssviðs	0	9.134
Sviðsstjóri bókhaldssviðs	16.605	9.524
	96.237	95.330

Sviðsstjóri eignastýringarsviðs fékk greiðslur fyrir þátttöku í fjárfestingarráðum samtals 2.600 þús. á árinu 2021.

Skýringar

Allar fjárhæðir í þús. kr.

Þóknun til ytri endurskoðenda sjóðsins greinist þannig:

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Endurskoðun fyrir árið 2020	7.130	4.563
Endurskoðun fyrir árið 2021 greitt árið 2021	1.363	0
Önnur þjónusta	0	211
	<u>8.493</u>	<u>4.774</u>

Þóknun til innri endurskoðenda sjóðsins greinist þannig:

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Innri endurskoðun fyrir árið 2020	2.799	2.404
Innri endurskoðun fyrir árið 2021	2.128	0
Önnur þjónusta	0	0
	<u>4.927</u>	<u>2.404</u>

Þóknun til tryggingastærðfræðings sjóðsins greinist þannig:

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Útreikningur á tryggingafræðilegri stöðu	2.925	2.930
Önnur þjónusta	2.674	1.486
	<u>5.599</u>	<u>4.416</u>

8. Fjárfestingar

Fjárfestingar sjóðsins árið 2021 greinast þannig:

	<u>Innlend</u>	<u>Erlend</u>	<u>Samtals</u>
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	32.506.850	102.141.222	134.648.072
Skuldabréf án veðlána	85.268.854	338.827	85.607.681
Veðlán	19.271.322	0	19.271.322
Bundnar bankainnstæður	710.615	0	710.615
	<u>137.757.641</u>	<u>102.480.049</u>	<u>240.237.690</u>

Fjárfestingar sjóðsins árið 2020 greinast þannig:

	<u>Innlend</u>	<u>Erlend</u>	<u>Samtals</u>
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	24.764.042	79.412.935	104.176.977
Skuldabréf án veðlána	79.195.103	904.101	80.099.204
Veðlán	21.338.001	0	21.338.001
Bundnar bankainnstæður	676.925	0	676.925
	<u>125.974.071</u>	<u>80.317.036</u>	<u>206.291.107</u>

Skýringar

Allar fjárhæðir í þús. kr.

9. Eignarhlutir í félögum og sjóðum

Eignarhlutir í félögum og sjóðum árið 2021 greinast þannig:

	Skráð	Óskráð	Samtals
Eignarhlutir í innlendum félögum	22.939.651	36.541	22.976.192
Eignarhlutir í erlendum félögum	0	14.675	14.675
Hlutdeildarskírteini í innl. verðbréfasjóðum	998.264	8.532.394	9.530.658
Hlutdeildarskírteini í erl. verðbréfasjóðum	78.110.504	24.016.043	102.126.547
	<u>102.048.419</u>	<u>32.599.653</u>	<u>134.648.072</u>

Eignarhlutir í félögum og sjóðum árið 2020 greinast þannig:

	Skráð	Óskráð	Samtals
Eignarhlutir í innlendum félögum	15.237.625	23.071	15.260.696
Eignarhlutir í erlendum félögum	78.362	15.520	93.882
Hlutdeildarskírteini í innl. verðbréfasjóðum	3.205.945	6.297.401	9.503.346
Hlutdeildarskírteini í erl. verðbréfasjóðum	63.020.738	16.298.315	79.319.053
	<u>81.542.670</u>	<u>22.634.307</u>	<u>104.176.977</u>

	31.12.2021		31.12.2020		
	Hlutdeild	Kostnaðarverð	Gangvirði	Kostnaðarverð	
Skráð hlutafélög:					
Marel hf.	0,7%	785.667	4.456.745	785.667	4.096.572
Síminn hf.	3,3%	844.855	3.018.905	906.097	2.232.761
Brim hf.	1,6%	947.213	2.419.497	947.213	1.554.062
Hagar hf.	2,9%	1.373.780	2.251.575	1.340.217	1.973.003
Festi hf.	2,9%	827.948	2.093.343	790.383	1.561.570
Reitir hf.	2,6%	1.363.620	1.723.612	1.068.682	1.152.468
Arion banki hf.	0,5%	1.574.657	1.678.346	0	0
Reginn hf.	2,8%	729.088	1.672.210	726.095	1.145.877
Eimskip hf.	1,6%	663.300	1.413.371	790.317	852.128
Íslandsbanki hf.	0,5%	843.088	1.241.592	0	0
Icelandair hf.	1,4%	1.386.252	869.877	1.353.386	736.146
Síldarvinnslan hf.	0,1%	50.608	85.620	0	0
Sjóvá hf.	0,0%	2.539	6.966	2.672	5.277
VÍS hf.	0,0%	2.333	4.700	2.333	3.320
Icelandic seafood international hf.	0,0%	1.935	3.292	1.935	2.803
		<u>11.396.883</u>	<u>22.939.651</u>	<u>8.714.997</u>	<u>15.315.987</u>

	31.12.2021		31.12.2020		
	Hlutdeild	Kostnaðarverð	Gangvirði	Kostnaðarverð	
Skráðir innlendir sjóðir:					
Aðrir skráðir sjóðir	0,0%	943.498	998.264	3.162.722	3.205.945
		<u>943.498</u>	<u>998.264</u>	<u>3.162.722</u>	<u>3.205.945</u>

Skýringar

Allar fjárhæðir í þús. kr.

	31.12.2021			31.12.2020	
	Hlutdeild	Kostnaðarverð	Gangvirði	Kostnaðarverð	Gangvirði
Óskráð innlend félög og sjóðir:					
Alda I slhf.	6,6%	104.000	136.900	104.000	132.800
Alda II slhf.	6,8%	100.000	122.800	100.000	118.600
Alda III slhf.	2,6%	100.000	106.200	82.757	82.757
Auður I framtakssjóður	4,7%	(14.712)	21.077	(12.837)	31.994
Blávarmi slhf.	8,2%	1.514.255	1.750.430	1.172.706	950.236
Brunnur I slhf.	9,4%	246.150	337.152	173.400	237.090
Brunnur II slhf.	4,3%	27.325	20.084	0	0
Crowberry I slhf.	7,3%	216.362	264.148	146.558	162.093
Fí fasteignafélag slhf.	7,1%	116.561	336.795	116.561	320.108
Framtakssjóður Íslands slhf.	0,0%	(3.269.589)	0	(3.269.589)	18.827
Frumtak I	2,5%	28.257	56.029	90.228	69.873
Frumtak II slhf.	6,1%	293.397	661.948	299.528	320.874
Frumtak III slhf.	4,3%	17.400	9.915	0	0
Horn II slhf.	5,9%	58.570	12.130	87.830	38.970
Horn III slhf.	3,3%	339.333	303.126	339.333	226.335
Hvatning slhf.	7,8%	659.768	843.513	659.768	554.205
Iðunn slhf.	3,0%	59.184	57.201	0	0
ITF ferðasjóður slhf.	7,3%	230.868	234.117	188.150	182.983
Jarðvarmi slhf.	8,1%	1.357.627	2.425.720	1.357.627	2.182.702
Kjölfesta slhf.	6,3%	107.542	115.102	107.542	108.725
Stefnir SÍA I slhf.	3,0%	(1.342)	7.155	(1.342)	10.680
Stefnir SÍA II slhf.	4,0%	(201.650)	11.939	(137.644)	43.125
Stefnir SÍA III slhf.	3,1%	244.109	330.772	244.109	282.353
Stefnir SÍA IV slhf.	2,0%	44.800	40.971	0	0
Veðskuldabréfasjóður Landsbréfa II hs.	7,0%	252.350	258.205	73.150	73.150
Vex I slhf.	3,7%	73.188	68.965	0	0
Aðrir sjóðir	0,0%	0	0	200.891	148.921
Önnur félög	0,0%	26.509	36.541	37.515	38.591
		<u>2.730.262</u>	<u>8.568.935</u>	<u>2.160.241</u>	<u>6.335.992</u>
Eignarhlutir í félögum og innlendum sjóðum samtals			32.506.850		24.857.924

Skýringar

Allar fjárhæðir í þús. kr.

	Hlutdeild	31.12.2021		31.12.2020	
		Kostnaðarverð	Gangvirði	Kostnaðarverð	Gangvirði
Skráðir erlendir sjóðir:					
Vanguard Global Index fund	0,6%	4.318.008	10.698.806	4.331.642	8.582.942
Vanguard ESG Devel. W. All Cap Eq. Index F.	1,3%	3.156.264	3.682.911	2.522.204	2.619.973
MS AEA Global Cons. Portfolio	0,2%	3.165.843	6.930.340	3.041.948	5.608.160
MFS Global Fund	4,1%	2.463.130	6.098.260	2.463.807	4.987.446
MFS Low Volatility Equity Fund	6,1%	(765.738)	0	1.835.850	2.307.754
Blackrock Global Fund Index Fund	0,3%	4.282.908	9.926.777	4.117.107	7.764.425
Wellington Global Research Equity	9,8%	1.739.521	5.564.280	1.739.521	4.585.410
Capital Group New Perspective Fund	0,5%	3.593.144	8.741.596	3.405.944	7.057.892
Morgan Stanley Global Opportunity Fund ..	0,3%	2.651.346	8.210.860	2.651.346	7.940.888
LGT Sustainable Equity Fund Global	0,5%	3.882.860	5.507.354	3.635.030	4.520.656
Seilern World Growth Fund	0,0%	4.012.970	4.312.737	0	0
State Street World Equity Fund	0,9%	5.150.693	7.560.705	5.150.693	6.148.953
Schroder Private Equity Fund of Funds IV ..	1,9%	(672.507)	404.881	(462.562)	466.836
Schroder Private Equity Fund of Funds III ..	0,9%	(481.385)	167.281	(433.559)	203.751
Schorder Private Equity Fund of Fund II ...	0,2%	(644.005)	36.545	(611.247)	30.787
Aðrir sjóðir	0,0%	(358.429)	267.171	(400.029)	194.865
		<u>35.494.623</u>	<u>78.110.504</u>	<u>32.987.695</u>	<u>63.020.738</u>

Skýringar

Allar fjárhæðir í þús. kr.

	Hlutdeild	31.12.2021	31.12.2020		
		Kostnaðarverð	Gangvirði	Kostnaðarverð	Gangvirði
Óskráðir erlendir sjóðir:					
Aberdeen Svg Private Equity Fund	4,2%	297.882	1.117.325	465.478	864.511
Adam Street Global Funds of Fund 2016	0,7%	307.567	839.507	335.892	489.854
Adam Street Global Funds of Fund 2017	0,7%	371.645	839.314	344.567	440.053
Adam Street Global Funds of Fund 2019	0,7%	189.870	395.024	54.497	75.838
Alpinvest Co-Investment Fund VII	0,2%	478.526	847.396	431.376	526.085
Blackrock Diversif. Private Equity Progr. III ...	0,3%	(339.373)	17.619	(328.767)	25.710
Blackrock Diversif. Private Equity Progr. IV ..	0,6%	(298.846)	70.359	(184.478)	158.118
Blackrock Diversif. Private Equity Progr. V ...	1,6%	196.702	724.008	371.297	611.122
Blackrock Diversif. Private Equity Progr. VII ..	0,6%	303.080	697.267	371.464	507.366
Blackrock Global Infrastr. Solutions III	0,8%	535.359	707.689	467.799	591.176
Blackrock Global Infrastr. Solutions IV ...	1,4%	189.837	180.329	162.488	151.852
Blackrock Private Opportunity Fund III.....	0,5%	144.765	522.309	261.802	455.803
Brookfield Infrastructure Fund IV	0,1%	978.814	1.099.836	786.949	760.769
Hamilton Lane Co Investment V	0,3%	332.046	814.879	466.583	568.707
Hamilton Lane Strategic Opp. Fund V	0,7%	367.763	435.714	421.619	411.306
Hamilton Lane Private Equity Fund IX	1,9%	341.007	1.322.194	640.942	1.017.129
KKR Global Infrastructure Fund III	0,8%	332.289	369.116	293.338	296.275
LEM Multifamily fund, V,LP.	4,6%	1.233.536	1.776.875	665.590	688.905
LGT Crown Asia-Pasific Priv,Eq. III	0,9%	214.139	1.054.786	342.041	857.475
LGT European Market IV	1,3%	248.835	283.449	108.346	94.364
LGT Global Secondaries IV	0,2%	122.381	507.946	286.920	434.732
LPE II	1,2%	38.945	153.578	49.032	138.836
Morgan Stanley Emerging Market Fund I ..	0,7%	(97.974)	27.180	(39.141)	109.342
MS AIP Private Markets Fund III	1,0%	(893.031)	157.238	(844.471)	164.759
MS AIP Private Markets Fund VI	0,9%	246.247	1.337.423	631.901	1.105.305
MS AIP Private Markets Fund VII	1,3%	443.359	1.176.575	651.715	776.551
MS North Haven Private Equity Asia V	1,6%	261.360	264.440	100.328	87.484
Partners Gr.Direct Private Eq.2016 S.C.A ...	0,3%	137.867	851.544	541.073	989.193
Partners Gr.Direct Eq.2019 S.C.A	0,9%	325.268	360.121	122.578	124.078
Partners Group Direct Infra 2020	0,2%	230.288	213.710	39.464	30.110
Partners Group Gr.Real.Est.Opportu 2019 .	0,9%	169.184	166.676	93.792	90.130
Partners Group Private Debt	0,9%	414.549	465.603	395.910	431.662
Schorder Adveq Global LP	1,4%	209.403	841.306	392.480	720.458
Schroder Adveq Global II S.C.S	1,9%	400.061	806.737	394.018	546.819
Schroder Adveq Global III S.C.S	2,5%	99.048	114.983	0	0
Schroder Asia Private Equity Fund	0,8%	5.771	97.633	31.350	110.647
Standard Life Secondary Opport. Fund II	2,6%	(134.679)	4.451	13.840	192.283
Standard Life Secondary Opport. Fund III ...	1,2%	280.149	682.168	334.723	530.274
Aberdeen Standard Life Sec. Opport. Fund IV	1,3%	68.495	174.131	95.513	123.234
Aðrir sjóðir	0,0%	1.439.490	1.512.280	0	0
		<u>10.191.624</u>	<u>24.030.718</u>	<u>9.769.848</u>	<u>16.298.315</u>
Eignarhlutir í sjóðum samtals			<u>102.141.222</u>		<u>79.319.053</u>
Eignarhlutir í félögum og sjóðum samtals			<u>134.648.072</u>		<u>104.176.977</u>

Kostnaðarverð miðast við inngreiddar fjárhæðir að teknu tilliti til þeirra greiðslna sem hafa verið greiddar til baka. Neikvæð fjárhæð í kostnaðarverði sjóða þýðir að sjóðurinn hefur fengið meira greitt en hann lagði í viðkomandi sjóð. Allar fjárhæðir erlendra sjóða miðast við gengi eins og það var í árslok 2021. Kostnaðarverð innlendra hlutabréfa miðast við kaupverð að teknum tilliti til sölu sömu hluta.

Skýringar

Allar fjárhæðir í þús. kr.

10. Skuldabréf**Skuldabréf metin á gangvirði:**

	2021	2020
Skuldabréf með ríkisábyrgð	3.005.319	2.861.629
Skuldabréf banka	625.312	508.269
Skuldabréf sveitarfélaga	111.747	80.062
Skuldabréf fyrirtækja	94.758	99.811
Veðlán fyrirtækja	0	0
	<u>3.837.136</u>	<u>3.549.771</u>

Skuldabréf haldið til gjalddaga:

Skuldabréf með ríkisábyrgð	49.330.731	48.685.815
Skuldabréf banka	5.571.212	5.632.219
Skuldabréf sveitarfélaga	13.146.005	11.932.553
Skuldabréf fyrirtækja	13.722.601	10.298.846
Veðlán sjóðfélaga	19.271.318	21.338.001
Veðlán fyrirtækja	0	0
	<u>101.041.867</u>	<u>97.887.434</u>

Skuldabréf alls	<u>104.879.003</u>	<u>101.437.205</u>
-----------------------	--------------------	--------------------

Áætlað gangvirði skuldabréfa haldið til gjalddaga	<u>120.043.953</u>	<u>118.064.967</u>
---	--------------------	--------------------

Skýringar

Allar fjárhæðir í þús. kr.

11. Skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum

Fjárfestingar skiptast þannig eftir gjaldmiðlum fyrir árið 2021:

	Í íslenskum krónum	Í erlendum gjaldmiðlum	Samtals
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	32.505.858	102.142.213	134.648.072
Skuldabréf án veðlana	85.268.854	338.827	85.607.681
Veðlán	19.271.322	0	19.271.322
Bundin innlán hjá innlánsstofnunum	710.615	0	710.615
	<u>137.756.649</u>	<u>102.481.041</u>	<u>240.237.690</u>
Hlutfallsleg skipting	57,3%	42,7%	100%

Skipting fjárfestinga eftir helstu gjaldmiðlum fyrir árið 2021:

ISK	137.756.649
EUR	14.075.796
USD	86.753.833
GBP	1.640.240
Aðrir gjaldmiðlar	11.172
	<u>240.237.690</u>

Fjárfestingar skiptast þannig eftir gjaldmiðlum fyrir árið 2020:

	Í íslenskum krónum	Í erlendum gjaldmiðlum	Samtals
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	24.764.042	79.412.935	104.176.977
Skuldabréf án veðlana	79.195.103	904.101	80.099.204
Veðlán	21.338.001	0	21.338.001
Bundin innlán hjá innlánsstofnunum	676.925	0	676.925
	<u>125.974.071</u>	<u>80.317.036</u>	<u>206.291.107</u>
Hlutfallsleg skipting	61,1%	38,9%	100%

Skipting fjárfestinga eftir helstu gjaldmiðlum fyrir árið 2020:

ISK	125.974.071
EUR	11.253.236
USD	67.739.414
GBP	1.313.988
Aðrir gjaldmiðlar	10.398
	<u>206.291.107</u>

Skýringar

Allar fjárhæðir í þús. kr.

12. Varanlegir rekstrarfjármunir

Bókfært verð varanlegra rekstrarfjármuna greinist þannig:

	Fasteign til eigin nota	Rekstrar- fjármunir	Samtals 2021	Samtals 2020
Heildarverð í ársbyrjun	143.259	73.354	216.613	198.066
Viðbætur á árinu	0	10.870	10.870	21.562
Afskrifað í ársbyrjun	(12.684)	(30.235)	(42.919)	(31.894)
Afskrifað á árinu	(1.306)	(11.246)	(12.552)	(14.040)
Bókfært verð í árslok	<u>129.269</u>	<u>42.743</u>	<u>172.012</u>	<u>173.694</u>

Fasteignamat og váttryggingarverðmæti greinast þannig:

	Fasteignamat	Váttryggingamat	Bókfært verð
Fasteign til eigin nota	167.650	189.150	129.269

13. Aðrar skuldir

	2021	2020
Ógreiddir gjaldfærðir reikningar í árslok	10.562	9.347
Inneign launagreiðenda vegna skilagreina	9.542	5.510
Ónýtt áunnið orlof starfsmanna	27.645	26.132
Vegna séreignardeildar sjóðsins	14.576	14.000
	<u>62.325</u>	<u>54.989</u>

Skýringar

Allar fjárhæðir í þús. kr.

14. Tryggingafræðileg staða

Útreikningur á tryggingafræðilegri stöðu byggir á 39. gr. laga nr. 129/1997. Útreikningurinn er framkvæmdur af tryggingastærðfræðingi sem hefur fengið tilskilda staðfestingu frá Fjármálaeftirliti Seðlabanka Íslands og starfar sjálfstætt utan sjóðsins. Helstu forsendur byggja á IV. kafla reglugerðar nr. 391/1998 með síðari breytingum. Miða skal við nýjustu dánar- og eftirlifanditöflur, sem útgefnar eru af ráðherra að fengnum tillögum Félags Íslenskra tryggingastærðfræðinga. Núvirða skal miðað við 3,5% vaxtaviðmið umfram vísitölu neysliverðs til verðtryggingar væntanlegan lífeyri og framtíðar iðgjöld. Útreikningur tryggingastærðfræðingsins miðaði í árslok 2021 við sértækar lífs- og örorkulíkur sjóðsins. Lífslíkur eru nú byggðar á spá um framtíðarlífslíkur og er sú aðferð talin líklegri til að sýna réttari niðurstöðu til framtíðar. Þessi aðferð leiðir til hærri skuldbindinga en á móti kemur að ekki er lengur frádrag vegna hlutabréfa eins og áður. Heildaráhrifin eru þó til hækkunnar. Er samanburðarárið leiðrétt til samræmis þar sem aðrar aðferðir voru notaða til útreiknings.

Yfirlit um breytingu á tryggingafræðilegri stöðu samtryggingardeildar:

Eignir	2021	2020
Endurmetin eign til tryggingafræðilegs uppgjors í árslok	301.432.904	267.808.157
Endurmetin eign til tryggingafræðilegs uppgjors í ársbyrjun	267.808.157	238.406.848
Hækkun (lækkun) endurmetinnar eignar á árinu	33.624.747	29.401.309

Skuldbindingar

Skuldbindingar í árslok	294.192.862	257.021.579
Skuldbindingar í ársbyrjun	257.021.579	248.974.874
Hækkun (lækkun) skuldbindinga á árinu	37.171.283	8.046.705
Breyting á tryggingafræðilegri stöðu á árinu	(3.546.536)	21.354.604

Yfirlit um breytingu á áföllnum lífeyrisskuldbindingum samtryggingardeildar:

	2021	2020
Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í ársbyrjun	189.265.528	177.103.583
Hækkun lífeyrisskuldbindinga vegna vaxta og verðbóta	15.559.027	12.206.637
Hækkun áunninna réttinda vegna iðgjalda ársins	4.916.308	4.842.737
Lækkun vegna greidds lífeyris á árinu	(6.076.488)	(5.484.441)
Hækkun vegna nýrra lífslíkatafna	13.494.929	0
Hækkun á núvirði framtíðarrekkstrarkostnaðar	658.155	0
Hækkun (lækkun) vegna annarra breytinga	(53.131)	597.012
Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í árslok	217.764.328	189.265.528

Skýringar

Allar fjárhæðir í þús. kr.

15. Skuldbindingar utan efnahags

Sjóðurinn hefur skuldbundið sig til þess að fjárfesta í innlendum og erlendum óskráðum sjóðum á næstu árum. Ógreidd fjárhæð nemur um 21.020 m.kr. m.v. gengi í árslok 2021. Þessi fjárhæð getur komið til greiðslu á næstu árum.

16. Fjármálagerningar

16.1 Flokkar fjármálagerninga

Fjárfestingar lífeyrissjóðsins skiptast í eftirfarandi flokka fjármálagerninga:

Fjárfestingar í árslok 2021

	Fjárfestingar á gangvirði	Útlán	Haldið til gjaldþaga	Samtals
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	134.648.072	0	0	134.648.072
Skuldabréf	3.837.136	19.271.318	81.770.549	104.879.003
Bundnar bankainnstæður	0	0	710.615	710.615
Fjárfestingar í íbúðarhúsnæði	0	0	0	0
Aðrar fjárfestingar	0	0	0	0
Fjárfestingar samtals	<u>138.485.208</u>	<u>19.271.318</u>	<u>82.481.164</u>	<u>240.237.690</u>

Gangvirði skuldabréfa sem haldið er til gjaldþaga var í árslok 2021, 120,1 ma.kr. Heildargangvirði fjárfestinga samtals var 255,4 ma.kr. í árslok.

Fjárfestingar í árslok 2020

	Fjárfestingar á gangvirði	Útlán	Haldið til gjaldþaga	Samtals
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	104.176.977	0	0	104.176.977
Skuldabréf	3.549.771	21.338.001	76.549.433	101.437.205
Bundnar bankainnstæður	0	0	676.925	676.925
Fjárfestingar í íbúðarhúsnæði	0	0	0	0
Aðrar fjárfestingar	0	0	0	0
Fjárfestingar samtals	<u>107.726.748</u>	<u>21.338.001</u>	<u>77.226.358</u>	<u>206.291.107</u>

Gangvirði skuldabréfa sem haldið er til gjaldþaga var í árslok 2020, 116,7 ma.kr. Heildargangvirði fjárfestinga samtals var 246,4 ma.kr. í árslok 2020.

Skýringar

Allar fjárhæðir í þús. kr.

16.2 Stigskipting gangvirðis

Taflan hér að neðan sýnir fjármálagerninga, færða á gangvirði, flokkaða eftir verðmatsaðferð. Matsaðferðum er skipt í þrjú stig sem endurspeglar áreiðanleika þeirra forsenda sem lagðar eru til grundvallar við ákvörðun gangvirðis. Stigin eru eftirfarandi:

Stig 1: Gangvirðismat byggir á uppgefnu verði á virkum markaði fyrir samskonar eignir og skuldir.

Stig 2: Gangvirðismatið byggir ekki á uppgefnu verði á virkum markaði (stig 1) heldur á upplýsingum sem eru sannreynanlegar fyrir eignina eða skuldina, annað hvort beint (t.d. verð) eða óbeint (t.d. afleiddar af verðum).

Stig 3: Gangvirðismatið byggir á mikilvægum upplýsingum öðrum en markaðsupplýsingum.

Sjóðurinn metur í lok hvers árs hvort eignir og skuldir sem reglulega eru metnar til gangvirðis hafi færst milli þrepa. Það er gert með því að yfirfara flokkunina og er þá byggt á uppruna þeirra breyta sem hafa mikil áhrif á gangvirðismat eignanna.

31. desember 2021	Stig 1	Stig 2	Stig 3	2021
Fjárfestingar á gangvirði	106.248.043	0	32.714.225	138.962.268
31. desember 2020	Stig 1	Stig 2	Stig 3	2020
Fjárfestingar á gangvirði	85.652.924	0	22.750.749	108.403.673

Við mat á fjáreignum sem falla undir 2. stig eru notaðar eftirfarandi aðferðir:

Í 2. stigs fjárfestingum er ekki virkur markaður til staðar. Matið byggir á nýlegum viðskiptum ótengdra aðila eða kaupþilboði frá ótengdum aðilum.

Við mat á fjáreignum sem falla undir 3. stig eru notaðar eftirfarandi aðferðir:

Í 3. stigs fjárfestingar eru færðar fjárfestingar í óskráðum framtakssjóðum og félögum. Við mat á virði eru notuð gögn frá rekstraráðilum sjóðanna, s.s. verðmat, söluréttur eða verðmat undirliggjandi félaga í sjóðunum. Við mat á óskráðum félögum er byggt á afkomu þeirra eða samanburði við sambærileg félög sem skráð eru á opinberum markaði.

Breytingar sem falla undir 3. stig á árinu eru eftirfarandi:

Staða 1.1.2021	22.750.749
Keypt á árinu	5.040.919
Selt á árinu	(4.659.647)
Arðgreiðslur	179.724
Flutt af stigi 3 á stig 2	0
Matsbreyting	9.402.480
Staða 31.12.2021	32.714.225

Skýringar

Allar fjárhæðir í þús. kr.

17. Áhættuþættir í starfsemi og áhættustýring

Markmið sjóðsins með áhættustýringu er að setja mælanleg viðmið um áhættutöku, að hafa eftirlit með því að áhættan sé innan settra viðmiða og bregðast við ef hún fer út fyrir þau. Þessi mælanlegu viðmið eru því grundvöllur áhættustýringarinnar og eru þau sett fram bæði í áhættustefnu og fjárfestingarstefnu sjóðsins.

Stjórn lífeyrissjóðsins hefur mótað og skilgreint áhættustefnu fyrir sjóðinn sem er yfirfarin og uppfærð árlega. Stefnan grundvallast á lagafyrirmælum, leiðbeinandi tilmælum FME og stefnumótun sjóðsins. Áhættustefnan er hluti af innra skipulagi sjóðsins og inniheldur sundurliðaða greiningu áhættuþátta og mat stjórnenda á mikilvægi hvers áhættuþátta í rekstri sjóðsins. Í áhættustefnunni eru sett fram viðmið fyrir hverja skilgreinda áhættu sem lýsa því hvað stjórnendur meta sem ásættanlega áhættu og hvernig eftirliti er háttað til sannprófunar á hlítingu viðmiðanna. Eftirlitið felur í sér framkvæmd tímasettra eftirlitsaðgerða sem hver og ein hefur tilgreindan umsjónaraðila.

Í lögum um starfsemi lífeyrissjóða eru skilgreindar heimildir sjóðsins til fjárfestinga og hámark fjárfestinga í einstökum eignaflokkum. Fjárfestingarstefna sjóðsins verður alltaf að lágmarki að vera innan þessara marka laganna en svo er það stjórnenda sjóðsins að setja frekari skorður á fjárfestingar sem miða að því að finna ásættanlegt jafnvægi milli ávöxtunar og áhættu. Fjárfestingarstefnan er yfirfarin árlega og ný útgáfa gefin út fyrir hvert rekstrarár.

Hér á eftir verður fjallað um helstu tegundir áhættu sem sjóðurinn stendur frammi fyrir í daglegri starfsemi sinni. Allar tölur miðast við heildarvirði samtryggingar- og séreignardeilda nema þegar verið er að kanna áhrif utanaðkomandi þátta á eignasafnið og tryggingafræðilega stöðu þess. Þá er alltaf miðað við eignir samtryggingardeildar enda tekur tryggingafræðileg staða sjóðsins eingöngu til samtryggingardeildar.

17.1 Fjárhagsleg áhætta

Fjárhagsleg áhætta felst í hættunni á fjárhagslegu tapi vegna breytinga á vöxtum, gengi gjaldmiðla eða virði verðbréfa. Fjárhagslegri áhættu má skipta niður í nokkrar lykilhættur sem fjallað er ítarlega um hér að neðan.

Vaxtaáhætta:

Hættan á að breytingar á vöxtum og lögun vaxtaferils leiði til lækkunar á virði skuldabréfa. Næmi skuldabréfaverðs fyrir breytingum á markaðsvöxtum er jafnan mælt í meðaltíma skuldabréfs, í því samhengi lækkar skuldabréfi með langan meðaltíma meira í verði þegar markaðsvextir hækka heldur en skuldabréfi með styttri meðaltíma.

Því er ljóst að ef vextir hækka getur sjóðurinn þurft að innleysa gengistap við sölu á skuldabréfum sem keypt voru á lægri vöxtum. Eins getur lækkandi vaxtaumhverfi leitt til lægri ávöxtunarkröfu við kaup nýrra skuldabréfa þegar núverandi skuldabréfi eru á gjalddaga og þegar fjárfest er fyrir innflæði (endurfjárfestingaráhætta).

Um áramótin 2015/2016 tóku gildi nýjar reglur Fjármálaeftirlitsins, nr. 335/2015, um ársreikninga lífeyrissjóða. Samkvæmt þeim skal almennt meta fjármálagerninga á gangvirði þeirra. Hins vegar er heimilt að miða verðmat skuldabréfs við kaupávöxtunarkröfu ef það er markmið sjóðsins að halda skuldabréfi til gjalddaga. Sjóðurinn hefur mótað sér þá stefnu um matsaðferð skuldabréfa að óverðtryggð skuldabréfi með ábyrgð ríkisins eru metin á gangvirði/markaðsávöxtunarkröfu frá og með 31.12.2016 en öll önnur skuldabréfi eru metin á kaupávöxtunarkröfu.

Hér að neðan má sjá hvaða áhrif breytingar á ávöxtunarkröfu hafa á gangvirði skuldabréfa sem færð eru til bókar á gangvirði, hreina eign og tryggingafræðilega stöðu. Annars vegar er gert ráð fyrir að ávöxtunarkrafa verðtryggðra og óverðtryggðra markaðsskuldabréfa lækki um 100 punkta og hins vegar að ávöxtunarkrafa hækki um 100 punkta.

Skýringar

Allar fjárhæðir í þús. kr.

Áhrif á hreina eign til greiðslu lífeyris:

(á við um eignir samtryggingardeildar)

	31.12.2021	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2020
Breyting á ávöxtunarkröfu:	100 punkta lækkun	100 punkta hækkun	100 punkta lækkun	100 punkta hækkun
Verðtryggð skuldabréf færð á gangvirði	0	0	0	0
Óverðtryggð skuldabréf færð á gangvirði	48.760	(45.055)	24.483	(24.058)
Samtals gangvirðisbreyting	48.760	(45.055)	24.483	(24.058)
Hrein eign til greiðslu lífeyris	238.978.848	238.978.848	205.097.527	205.097.527
Breyting á hreinni eign	48.760	(45.055)	24.483	(24.058)
Hrein eign eftir breytingu	239.027.608	238.933.793	205.122.010	205.073.469

Áhrif á tryggingafræðilega stöðu:

(á við um eignir samtryggingardeildar)

	31.12.2021	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2020
Breyting á ávöxtunarkröfu:	100 punkta lækkun	100 punkta hækkun	100 punkta lækkun	100 punkta hækkun
Verðtryggð skuldabréf á gangvirði	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Óverðtryggð skuldabréf á gangvirði	0,0%	(0,0%)	0,0%	(0,0%)
Samtals áhrif á tryggingafræðilega stöðu	0,0%	(0,0%)	0,0%	(0,0%)
Tryggingafræðileg staða	2,5%	2,5%	2,6%	2,6%
Breyting á tryggingafræðilegri stöðu	0,0%	(0,0%)	0,0%	(0,0%)
Tryggingafræðileg staða eftir breytt gangvirði	2,5%	2,4%	2,6%	2,6%

Uppgreiðsluáhætta:

Hluti af skuldabréfaeign sjóðsins er með uppgreiðsluheimild. Í því er fólgin uppgreiðsluáhætta því ef skuldabréf er greitt upp fyrir lokagjaldþaga getur lífeyrissjóðurinn þurft að endurfjárfesta á lægri vöxtum.

Markaðsáhætta:

Hættan á að breytingar á markaðsverði vaxta, gengis hlutabréfa og erlendra gjaldmiðla hafi áhrif á afkomu sjóðsins og virði fjárfestinga hans. Markmið með stýringu markaðsáhattu er að stýra og takmarka áhættu við skilgreind mörk, jafnframt því sem ávöxtun sjóðsins miðað við áhættu er hámarks. Markaðsáhattu er m.a. stýrt með takmörkunum í fjárfestingarstefnu, fjárfestingarheimildum og áhættuviðmiðum.

Til að meta líkur á tilteknu tapi miðað við eignasafn sjóðsins og söguleg markaðsgögn er notast við VaR (Value at Risk). Oftast er svo bætt staðalfráviki við þessar líkur til að meta flókt/sveiflu í eignasafninu.

	Fjárhæðir		Hlutfall af eignum	
Innlend og erlend hlutabréf og hlutabréfasjóðir	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020
Innlend hlutabréf og hlutabréfasjóðir á gangvirði ...	32.999.760	21.585.734	13,9%	10,6%
Erlend hlutabréf og hlutabréfasjóðir á gangvirði	101.751.080	79.029.699	42,8%	38,7%
Samtals:	134.750.840	100.615.433	56,6%	49,3%

Áhrif 5% og 10% lækkunar á gangvirði eignarhluta í félögum og sjóðum á eignir sjóðsins og tryggingafræðilega stöðu eru sýnd hér að neðan. Tekið skal fram að 5% og 10% hækkun á gangvirði hefur sömu áhrif en í gagnstæða átt, þ.e. til hækkunar á hreinni eign til greiðslu lífeyris og til bætingar á tryggingafræðilegri stöðu sjóðsins.

Skýringar

Allar fjárhæðir í þús. kr.

Áhrif á hreina eign til greiðslu lífeyris:

(á við um eignir samtryggingardeildar)

	31.12.2021	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2020
Breyting á gangvirði:	-5%	-10%	-5%	-10%
Áhrif á innlend hlutabréf og hlutabréfasjóði á gangvirði ..	(1.649.988)	(3.299.976)	(1.238.074)	(2.476.149)
Áhrif á erlend hlutabréf og hlutabréfasjóði á gangvirði	(5.087.554)	(10.175.108)	(3.951.485)	(7.902.970)
Samtals gangvirðisbreyting:	(6.737.542)	(13.475.084)	(5.189.559)	(10.379.119)
Hrein eign til greiðslu lífeyris	238.978.848	238.978.848	205.097.527	205.097.527
Breyting á hreinni eign	(6.737.542)	(13.475.084)	(5.189.559)	(10.379.118)
Hrein eign til greiðslu lífeyris eftir breytingu á gangvirði .	232.241.306	225.503.764	199.907.968	194.718.409

Áhrif á tryggingafræðilega stöðu:

(á við um eignir samtryggingardeildar)

	31.12.2021	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2020
Breyting á gangvirði:	-5%	-10%	-5%	-10%
Áhrif vegna innlendra hlutabréfa og hlutabréfasjóða	(0,6%)	(1,1%)	(0,5%)	(1,0%)
Áhrif vegna erlendra hlutabréfa og hlutabréfasjóða	(1,7%)	(3,5%)	(1,6%)	(3,2%)
Samtals gangvirðisbreyting:	(2,3%)	(4,6%)	(2,1%)	(4,2%)
Tryggingafræðileg staða	2,5%	2,5%	2,6%	2,6%
Breyting á tryggingafræðilegri stöðu	(2,3%)	(4,6%)	(2,1%)	(4,2%)
Tryggingafræðileg staða eftir breytingar á gangvirði	0,2%	(2,1%)	0,5%	(1,6%)

Gjaldmiðlaáhætta:

Hættan á að styrking krónunnar gagnvart erlendum gjaldmiðlum rýri verðmæti erlendra eigna sjóðsins, mælt í íslenskum krónum. Erlendar eignir eru nú 44,2% af eignasafni samtryggingadeildar sjóðsins. Sjóðurinn hafði fyrir tilkomu gjaldeyrishafta stýrt gjaldeyrísáhættunni á virkan hátt með framvirkum samningum og valréttum. Í dag er búið að afnema höftin og því aftur orðið mögulegt að stýra þessari áhættu með afleiðusamningum þó að það sé afstaða sjóðsins í dag að gera slíkt ekki. Að eiga erlendar eignir er góð vörn gegn gengislækkun krónu og því mikilvægur hluti af áhættuvörnum sjóðsins.

Hér að neðan er fjallað um þá gjaldmiðla sem mest áhrif hafa á rekstur samtryggingardeildar sjóðsins. Upplýsingar um gengi miðast við miðgengi Seðlabanka Íslands.

Mynt	Árslokagengi		Ársflökt	
	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020
USD	130,38	127,21	2,3%	4,9%
EUR	147,60	156,10	2,0%	4,0%
GBP	175,73	173,55	1,4%	5,8%

Skipting eigna eftir myntum:

	Fjárhæðir		Hlutfall af eignum	
	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020
USD	86.967.869	67.619.087	36,5%	37,3%
EUR	14.096.529	11.269.145	5,9%	5,5%
GBP	1.640.241	1.314.588	0,7%	0,6%
Aðrir erlendir gjaldmiðlar	0	0	0,0%	0,0%
Samtals	102.704.639	80.202.821	43,2%	43,5%

Skýringar

Allar fjárhæðir í þús. kr.

Í töflunni hér að neðan er sýnt hvaða áhrif 5% og 10% styrking á gengi íslensku krónunnar gagnvart viðkomandi gjaldmiðlum hefði á gangvirði eigna í erlendri mynt, hreina eign til greiðslu lífeyris og tryggingafræðilega stöðu miðað við stöðu eigna í viðkomandi gjaldmiðli á reikningsskiladegi. 5% og 10% veiking á gengi íslensku krónunnar hefði sambærileg öfug áhrif.

Áhrif á hreina eign til greiðslu lífeyris:

(á við um eignir samtryggingardeildar)

	31.12.2021	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2020
Styrking á gengi krónunnar:	5%	10%	5%	10%
USD	(4.348.393)	(8.696.787)	(3.380.954)	(6.761.909)
EUR	(704.826)	(1.409.653)	(563.457)	(1.126.915)
GBP	(82.012)	(164.024)	(65.729)	(131.459)
Aðrir erlendir gjaldmiðlar	0	0	(0)	(0)
Samtals gangvirðisbreyting	<u>(5.135.232)</u>	<u>(10.270.464)</u>	<u>(4.010.141)</u>	<u>(8.020.282)</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris	238.978.848	238.978.848	205.097.527	205.097.527
Breyting á hreinni eign	<u>(5.135.232)</u>	<u>(10.270.464)</u>	<u>(4.010.141)</u>	<u>(8.020.282)</u>
Hrein eign eftir breytingu á gangvirði	<u>233.843.616</u>	<u>228.708.384</u>	<u>201.087.386</u>	<u>197.077.245</u>

Áhrif á tryggingafræðilega stöðu:

(á við um eignir samtryggingardeildar)

	31.12.2021	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2020
Styrking á gengi krónunnar:	5%	10%	5%	10%
USD	(1,5%)	(3,0%)	(1,4%)	(2,7%)
EUR	(0,2%)	(0,5%)	(0,2%)	(0,5%)
GBP	(0,0%)	(0,1%)	(0,0%)	(0,1%)
Aðrir erlendir gjaldmiðlar	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Samtals gangvirðisbreyting	(1,7%)	(3,5%)	(1,6%)	(3,2%)
Tryggingafræðileg staða	2,5%	2,5%	2,6%	2,6%
Breyting á tryggingafræðilegri stöðu	<u>(1,7%)</u>	<u>(3,5%)</u>	<u>(1,6%)</u>	<u>(3,2%)</u>
Tryggingafræðil. staða e. breytingu á gangvirði ..	<u>0,7%</u>	<u>(1,0%)</u>	<u>1,0%</u>	<u>(0,6%)</u>

Ósamræmisáhætta:

Ósamræmisáhætta vísar til ósamræmis í breytingum á gangvirði eigna annars vegar og skuldbindinga hins vegar. Dæmi um áhættuþátt er verðtrygging. Lífeyrisréttindi eru verðtryggðar skuldbindingar en eignir sjóðsins eru hins vegar ekki verðtryggðar að fullu. Ýmsar eignir hafa þó eiginleika óbeinnar verðtryggingar. Álagsprófum og næmnigreiningum er beitt á eignir og skuldbindingar til þess að meta næmni þeirra fyrir breytingum á vöxtum, verðbólgu og öðrum þáttum sem eru sameiginlegir eignum og skuldbindingum.

Verðbólguáhætta:

Verðbólguáhætta er sú hættu að verðbólga valdi hækkun á lífeyrisskuldbindingum umfram raunávöxtun óverðtryggðra eigna. Verðbólguáhætta er viðvarandi í rekstri sjóðsins þar sem skuldbindingar eru að fullu verðtryggðar en eignasafnið er hins vegar að hluta ávaxtað í óverðtryggðum verðbréfum.

Skýringar

Allar fjárhæðir í þús. kr.

Verðtryggðar eignir:	Fjárhæðir		Hlutfall af eignum	
	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020
Skuldabréf með ábyrgð ríkisins	49.011.803	47.590.794	20,6%	23,3%
Útlán til sjóðfélaga og annarra	14.702.070	16.356.054	6,2%	8,0%
Önnur skuldabréf	31.146.365	26.722.443	13,1%	13,1%
Innlán	0	0	0,0%	0,0%
Samtals	<u>94.860.238</u>	<u>90.669.291</u>	<u>39,9%</u>	<u>44,4%</u>

Áhætta vegna eigna utan efnahagsreiknings:

Hætta á breytingum á undirliggjandi eignum eða skuldbindingum utan efnahags. Framvirkir gjaldmiðlasamningar, afleiður og skuldbindandi samningar um greiðslur í framtakssjóði eru dæmi um eignir og skuldbindingar utan efnahagsreiknings. Ekki eru til staðar opnir og útstandandi framvirkir gjaldmiðlasamningar og afleiður hjá sjóðnum. Upplýsingar um skuldbindingar vegna framtakssjóða er að finna í skýringu nr. 15.

17.2 Mótaðilaáhætta

Mótaðilaáhætta er hættan á fjárhagslegu tapi sjóðsins ef mótaðili eða viðskiptamaður í fjármálagerningi getur ekki staðið við umsamdar skuldbindingar sínar. Helsta mótaðilaáhætta sjóðsins verður til við kaup á verðbréfum og með veitingu veðlána.

Stærsta einstaka mótaðilaáhætta sjóðsins er á ríkissjóð Íslands en 21,4% af eignum sjóðsins eru skuldabréf með ríkisábyrgð. Ef horft er fram hjá ríkissjóði þá hefur sjóðurinn sett sér þá stefnu að enginn mótaðili vegi meira en 5% af hreinni eign sjóðsins. Sjóðurinn gengur þar lengra en lagaramminn um fjárfestingar lífeyrissjóða segir til um. Eftirlit með mótaðilaáhattu er í stöðugri þróun hjá sjóðnum en undir hana falla m.a. útlánaáhætta, samþjöppunaráhætta, landsáhætta og afhendingar-/uppgjörsáhætta.

Útlánaáhætta er sú áhætta að mótaðilar standi ekki skil á greiðslum af fjármálagerningum. Dæmi um slíka fjármálagerninga eru skuldabréf, víxlar, skuldaviðurkenningar og innlán en dæmi um aðra samninga sem geta falið í sér útlánaigildi eru afleiðusamningar. Útlánaáhætta er m.a. metin á grundvelli mats á lánshæfi stærstu útgefenda ásamt því að fylgjast með þróun vanskila.

Þeir mótaðilar sjóðsins sem hafa opinbera lánshæfiseinkunn eru ríkissjóður, Arion banki hf., Landsbankinn hf. og Íslandsbanki hf. Ríkissjóður er með einkunnirnar A2/A/A (Moody's/Fitch/Standard & Poor's) þegar kemur að langtíma skuldbindingum í innlendri mynt. Lánshæfiseinkunn ríkissjóðs var hækkuð undir lok árs 2019. Arion banki er með lánshæfiseinkunn BBB+ frá Standard & Poor's á skuldbindingum til langs tíma. Íslandsbanki er með BBB frá bæði Fitch og Standard and Poor's á skuldbindingum til langs tíma. Landsbankinn er með lánshæfiseinkunn BBB frá Standard and Poor's.

Útlánaáhætta:	Fjárhæðir		Hlutfall af eignum	
	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020
Skuldabréf með ríkisábyrgð (A)	50.822.206	49.567.784	21,4%	24,3%
Mótaðilar (BBB)	5.526.946	5.568.638	2,3%	2,7%
Útlán til sjóðfélaga	19.271.322	21.338.002	8,1%	10,5%
Önnur skuldabréf	26.912.871	22.816.386	11,3%	11,2%
Varúðarniðurfærsla skuldabréfa	(192.712)	(213.380)	-0,1%	-0,1%
Samtals	<u>102.340.633</u>	<u>99.077.430</u>	<u>43,0%</u>	<u>48,5%</u>

Skýringar

Allar fjárhæðir í þús. kr.

Yfir 90 daga vanskil	Fjárhæð		Hlutfall af eignum	
	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020
Útlán til sjóðfélaga	2.225	71.408	0,0%	0,0%
Önnur útlán	0	0	0,0%	0,0%
Samtals	2.225	71.408	0,0%	0,0%

Varúðarniðurfærsla vegna útlána og skuldabréfa

Í árslok 2021	(192.712)
Í árslok 2020	(213.380)
Breyting á niðurfærslu	20.668

17.3 Lífeyrstryggingaráhætta

Lífeyrstryggingaráhætta er hættan á því að lífeyrissjóður geti ekki staðið við lífeyrisskuldbindingar sínar að fullu. Lífeyrstryggingaráhættu má skipta í skerðingaráhættu, iðgjaldaáhættu, umhverfisáhættu, lýðfræðilega áhættu og réttindaflutningsáhættu. Til þess að meta lífeyrstryggingaráhættu er m.a. horft á hlutfall lífeyris á móti iðgjöldum, aldurs samsetningu sjóðfélaga og fleira.

Álagspróf með hliðsjón af leiðbeinandi tilmælum FME nr. 1/2013

Sjóðurinn framkvæmir reglulega álagspróf með hliðsjón af leiðbeinandi tilmælum FME nr. 1/2013. Markmiðið með framkvæmd álagsprófsins er að meta hvort munur á lífeyrisskuldbindingum sjóðsins og eignasafninu fari í einhverjum tilvikum yfir 10% miðað við mismunandi álagsþætti, þ.e. það vantar 10% upp á eignasafnið til að standa við lífeyrisskuldbindingarnar.

Þetta er gert þar sem að í 39. gr. laga nr. 129/1997 er kveðið á um að ef heildar tryggingafræðileg staða lífeyrissjóða án ábyrgðar leiðir í ljós að meira en 10% munur er á milli eignaliða og lífeyrisskuldbindinga er skylt að gera nauðsynlegar breytingar á samþykktum. Með sama hætti þarf að gera breytingar á samþykktum ef munurinn hefur haldist 5% eða meiri síðastliðin fimm ár. Enginn einn þáttur í álagsprófinu setur tryggingafræðilega stöðu sjóðsins niður fyrir -10% viðmiðið.

Niðurstöður álagsprófs:

(á við um eignir samtryggingardeildar)

	Tryggingafræðileg staða		Breyting á tryggingafr.l. stöðu	
	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020
Núverandi staða	2,5%	2,6%		
Tryggingafræðileg krafa lækkuð úr 3,5% í 3,0% .	-5,4%	-5,0	-7,9%	-7,6%
Líftölur hliðrast um 2 ár	-2,9%	-3,3%	-5,3%	-5,9%
Örorkulíkur auknar um 10%	1,8%	2,2%	-0,6%	-0,4%
Hækkun á vísitölu neysluverðs aukin um 0,5% .	1,9%	2,2%	-0,6%	-0,4%
Lækkun á gengisvísitölu um 10%	-1,0%	-0,6%	-3,5%	-3,2%
Lækkun sjóðfélagalána um 10%	1,8%	1,7%	-0,7%	-0,9%
Markaðsskuldabréf lækka um 10%	2,4%	2,6%	-0,1%	-0,1%
Erlend hlutabréf lækka um 10%	-1,0%	-0,6%	-3,5%	-3,2%
Innlend hlutabréf lækka um 10%	1,3%	1,7%	-1,1%	-0,9%

Skýringar

17.4 Lausafjárahætta

Lausafjárahætta er hættan á að lífeyrissjóður hafi ekki nægjanlegt laust fé til að mæta greiðsluskuldbindingum. Skipta má lausafjárahættu í seljanleikaáhættu og útstreymisáhættu. Seljanleikaáhætta lýtur að því að ekki sé unnt að selja tiltekna fjármálagerninga innan tiltekins tíma. Stærsti hluti eigna sjóðsins eru skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs og skráð verðbréf sem almennt teljast til seljanlegra eigna.

Hlutfall innlána, ríkisskuldabréfa og skráðra verðbréfa af heildareignum samtryggingardeildar:

	2021	2020
Innlán	0,6%	0,5%
Ríkisskuldabréf	21,4%	24,3%
Innlend skráð hlutabréf	9,6%	7,5%
Skráð skuldabréf sveitarfélaga, lánastofnana og fyrirtækja	12,8%	13,6%
Erlend skráð hlutabréf	0,0%	0,0%
Erlend skráð hlutdeildarskráteini í verðbréfasjóðum	33,8%	30,4%
Samtals	78,1%	76,2%

Útstreymisáhætta vísar til hættunnar á því að ekki sé unnt að standa við greiðslur vegna lífeyrisskuldbindinga eða uppgjörs samninga sem sjóðurinn hefur undirgengist, t.d. vegna verðbréfavíðskipta.

Til að lágmarka útstreymisáhættu er fylgst með útstreymi greidds lífeyris og innstreymi iðgjalda og afborgana/ arðgreiðslna af verðbréfum. Ef hlutfall milli lífeyris og iðgjalda er minna en 100% þýðir það að það er meira innstreymi iðgjalda til sjóðsins heldur en sjóðurinn greiðir í lífeyri, þ.e. nettó innstreymi fjármagns til sjóðsins.

Hlutfall lífeyris af iðgjöldum samtryggingardeildar:

	2021	2020
Lífeyrir	6.076.488	5.484.432
Iðgjöld	4.985.194	4.910.737
Lífeyrisbyrði	121,9%	111,7%

17.5 Rekstraráhætta

Rekstraráhætta er áhætta á að sjóðurinn verði fyrir tjóni sem stafar af ófullnægjandi eða gölluðum innri verkferlum, mistökum og aðgerðum eða aðgerðaleyfi starfsmanna, ófullnægjandi upplýsingakerfum eða vegna ytri atburða í rekstrarumhverfi sjóðsins.

Við daglegan rekstur lífeyrissjóðsins eru ótal áhættuþættir sem geta haft áhrif á starfsemi hans og leitt til tjóns fyrir sjóðfélaga. Skipta má rekstraráhættu upp í starfsmannaáhættu, áhættu vegna svika, áhættu vegna upplýsingataekni, orðsporsáhættu, skjalaáhættu, áhættu vegna útvistunar og upplýsingaáhættu.

Til að draga úr rekstraráhættu er unnið eftir verkferlum, vinnureglum og starfslýsingum og eftirlit haft með að þeim sé fylgt, ásamt öðrum reglum sem settar hafa verið fram um starfsemi sjóðsins í sérstakri rekstrarhandbók. Stjórn sjóðsins hefur sett sér samskipta- og starfsreglur og starfsmenn hafa sett sér siðareglur. Í áhættustefnu sjóðsins er skilgreint hvernig eftirliti með rekstraráhættu er háttað. Innri endurskoðandi sjóðsins fylgist með innra eftirliti sjóðsins auk þess sem endurskoðunarnefnd hefur eftirlit með fyrirkomulagi og virkni eftirlitsins.

Skýringar

18. Kennitölur

Samtryggingardeild

	2021	2020	2019	2018	2017
Ávöxtun					
Hrein nafnávöxtun	17,1%	13,5%	13,7%	5,5%	7,2%
Hrein raunávöxtun	11,7%	9,7%	10,7%	2,2%	5,3%
Hrein raunávöxtun (5 ára meðaltal)	7,9%	5,5%	4,9%	4,1%	4,9%
Hrein raunávöxtun (10 ára meðaltal)	6,6%	5,8%	5,1%	4,4%	2,8%
Hrein raunávöxtun (20 ára meðaltal)	5,4%	4,8%	4,4%	4,2%	4,4%
Staða skuldbindinga - tryggingafræðileg staða					
Hrein eign umfram heildarskuldbindingar	2,5%	4,2%	-0,7%	-1,3%	-0,8%
Hrein eign umfram áfallnar skuldbindingar	8,0%	7,0%	0,1%	-1,7%	-0,6%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	44,8%	41,2%	33,4%	29,4%	31,1%
Skráð skuldabréf	42,7%	47,8%	55,7%	61,2%	60,1%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	11,8%	10,2%	10,1%	8,7%	7,3%
Óskráð skuldabréf	0,0%	0,3%	0,2%	0,3%	1,1%
Afleiðusamningar	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Bankainnstæður	0,6%	0,5%	0,6%	0,4%	0,4%
Fjárfestingar í íbúðarhúsnæði	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Aðrar fjárfestingar	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Eignir í íslenskum krónum samtals	57,3%	61,1%	67,0%	71,7%	73,4%
Eignir í erl. gjaldm. samtals	42,7%	38,9%	33,0%	28,3%	26,6%
Sjóðfélagar og lífeyrisþegar					
Fjöldi virkra sjóðfélaga	5.923	6.376	6.377	6.564	6.532
Fjöldi sjóðfélaga í árslok	146.729	145.308	143.420	141.518	139.350
Fjöldi lífeyrisþega	17.990	17.131	16.364	15.576	14.700
Hlutfallsleg skipting lífeyris					
Ellilífeyrir	80,1%	80,2%	79,5%	79,1%	78,2%
Örorkulífeyrir	12,3%	11,7%	11,7%	11,7%	12,2%
Makalífeyrir	7,3%	7,8%	8,4%	8,8%	9,2%
Barnalífeyrir	0,3%	0,3%	0,3%	0,4%	0,4%
Lífeyrisþyrði	121,9%	111,7%	98,2%	93,7%	95,8%

Skýringar

	2021	2020	2019	2018	2017
Rekstrartölur á föstu verðlagi (í milljónum króna)					
Iðgjöld	5.123	5.271	5.609	5.565	5.069
Lífeyrir	6.225	5.887	5.512	5.216	4.853
Hreinar fjárfestingartekjur	36.454	26.695	24.416	9.926	12.293
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	471	446	417	428	396
Hækkun (lækkun) á hreinni eign	34.820	25.596	24.050	9.792	11.910
Rekstrartölur í hlutföllum					
Skrifst. og stjórn.kostn. sem hlutfall iðgjalda	9,2%	8,4%	7,4%	7,7%	7,8%
Hreinar fjárfestingartekjur sem hlutfall meðalstöðu eigna ..	16,0%	12,9%	13,0%	5,1%	2,1%
Skrifst. og stjórn.kostn. sem hlutfall meðalstöðu eigna ..	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%
Stöðugildi	15,7	15,1	14,2	13,9	13,8
Séreignardeild - Söfnunarleið I varfærin stefna					
Hrein nafnávöxtun	5,4%	5,0%	4,5%	4,9%	4,0%
Hrein raunávöxtun	0,5%	1,5%	1,8%	1,6%	2,2%
Hrein raunávöxtun (5 ára meðaltal)	1,7%	1,8%	1,8%	2,0%	2,0%
Fjöldi virkra sjóðfélaga	326	316	322	170	170
Fjöldi sjóðfélaga í árslok	1.748	1.701	1.644	1.422	1.395
Fjöldi lífeyrisþega	52	74	52	67	20
Séreignardeild - Söfnunarleið II blandaðar eignir					
Hrein nafnávöxtun	10,2%	8,7%	10,8%	6,2%	8,2%
Hrein raunávöxtun	5,1%	5,1%	7,9%	2,8%	6,3%
Hrein raunávöxtun (5 ára meðaltal)	5,4%	4,3%	5,3%	4,3%	4,3%
Fjöldi virkra sjóðfélaga	267	256	227	142	134
Fjöldi sjóðfélaga í árslok	5.843	5.785	5.726	5.670	5.589
Fjöldi lífeyrisþega	45	47	36	40	142
Séreignardeild - Söfnunarleið III áhættusöm stefna					
Hrein nafnávöxtun	13,8%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Hrein raunávöxtun	8,6%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Hrein raunávöxtun (5 ára meðaltal)	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Fjöldi virkra sjóðfélaga	29	0	0	0	0
Fjöldi sjóðfélaga í árslok	42	0	0	0	0
Fjöldi lífeyrisþega	2	0	0	0	0

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris 2021

Samtryggingardeild - Allar fjárhæðir í þús. kr.

	2021	2020
Iðgjöld		
Iðgjöld sjóðfélaga	1.411.144	1.378.170
Iðgjöld launagreiðenda	3.556.049	3.490.240
Réttindaflutningur og endurgreiðslur	(50.885)	(25.673)
	<u>4.916.308</u>	<u>4.842.737</u>
Sérstök aukaframlög	68.886	68.000
	<u>4.985.194</u>	<u>4.910.737</u>
Lífeyrir		
Heildarfjárhæð lífeyris	6.076.488	5.484.432
Framlag til starfsendurhæfingarsjóðs	32.866	29.982
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris	6.780	5.211
	<u>6.116.134</u>	<u>5.519.625</u>
Hreinar fjárfestingartekjur		
Hreinar tekjur af eignarhl. í félögum og sjóðum	27.579.665	18.182.763
Hreinar tekjur af skuldabréfum	7.829.070	6.813.075
Vaxtatekjur af handbæru fé	21.317	7.143
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum	61.959	65.437
Ýmsar fjárfestingartekjur	0	1.865
Fjárfestingargjöld	(21.118)	(24.083)
Niðurfærsla verðbréfa	52	(174.514)
	<u>35.470.945</u>	<u>24.871.686</u>
Rekstrarkostnaður		
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	458.684	415.095
	<u>458.684</u>	<u>415.095</u>
Hækkun á hreinni eign á tímabilinu	33.881.321	23.847.703
Hrein eign frá fyrra ári	<u>205.097.527</u>	<u>181.249.824</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris	<u>238.978.848</u>	<u>205.097.527</u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2021

Samtryggingardeild - Allar fjárhæðir í þús. kr.

Eignir

	2021	2020
Fjárfestingar		
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	134.128.989	103.791.075
Skuldabréf	102.533.346	99.290.920
Bundnar bankainnstæður	0	0
	<u>236.662.335</u>	<u>203.081.995</u>
Kröfur		
Kröfur á launagreiðendur	821.598	860.006
Aðrar kröfur	16.374	15.761
	<u>837.972</u>	<u>875.767</u>
Ýmsar eignir		
Varanlegir rekstrarfjármunir	172.012	173.694
	<u>172.012</u>	<u>173.694</u>
Handbært fé	1.350.108	1.007.060
	<u>1.350.108</u>	<u>1.007.060</u>
Eignir	<u>239.022.427</u>	<u>205.138.516</u>
Skuldir		
Aðrar skuldir	43.579	40.989
	<u>43.579</u>	<u>40.989</u>
Samtals hrein eign til greiðslu lífeyris	<u>238.978.848</u>	<u>205.097.527</u>

Sjóðstreymi 2021

Samtryggingardeild - Allar fjárhæðir í þús. kr.

	2021	2020
Inngreiðslur		
Iðgjöld	5.021.347	5.015.513
Innb. vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum	61.959	72.582
Aðrar inngreiðslur	21.317	32.988
	<u>5.104.623</u>	<u>5.121.083</u>
Útgreiðslur		
Lífeyrir	6.116.977	5.519.626
Rekstrarkostnaður	444.619	374.107
Fjárfesting í rekstrarfjármunum	10.870	21.563
Aðrar útgreiðslur	0	24.084
	<u>6.572.466</u>	<u>5.939.380</u>
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga	<u>(1.467.843)</u>	<u>(818.297)</u>
Kaup á verðbréfum og önnur fjárfesting		
Innb. tekjur af eignarhl. í félögum og sjóðum	401.049	149.013
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum	(15.199.427)	(16.300.780)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum	12.034.983	8.817.511
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa	17.169.182	18.198.039
Keypt skuldabréf	(15.472.412)	(10.499.417)
Seld skuldabréf	2.887.692	366.247
Ný bundin innlán	0	0
Endurgreidd bundin innlán	0	0
	<u>1.821.067</u>	<u>730.613</u>
Hækkun á handbæru fé	353.224	(87.684)
Gengismunur af handbæru fé	(10.176)	5.931
Handbært fé í byrjun árs	1.007.060	1.088.813
Handbært fé í lok tímabils	<u>1.350.108</u>	<u>1.007.060</u>

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris 2021

Séreignardeild - Allar fjárhæðir í þús. kr.

	2021	2020
Iðgjöld		
Iðgjöld sjóðfélaga	125.956	128.409
Iðgjöld launagreiðenda	160.843	166.785
Réttindaflutningur og endurgreiðslur	(57.154)	(75.960)
	<u>229.645</u>	<u>219.234</u>
Lífeyrir		
Heildarfjárhæð lífeyris	68.550	107.023
	<u>68.550</u>	<u>107.023</u>
Hreinar fjárfestingartekjur		
Hreinar tekjur af eignarhl. í félögum og sjóðum	82.951	60.093
Hreinar tekjur af skuldabréfum	148.184	117.792
Hreinar tekjur af afleiðusamningum	0	0
Vaxtatekjur af bundnum innstæðum	35.078	33.494
Vaxtatekjur af handbæru fé	196	212
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum	215	436
Ýmsar fjárfestingartekjur	0	0
Fjárfestingargjöld	(306)	(306)
	<u>266.318</u>	<u>211.721</u>
Rekstrarkostnaður		
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	14.576	14.000
	<u>14.576</u>	<u>14.000</u>
Hækkun á hreinni eign á tímabilinu	412.837	309.932
Hrein eign frá fyrra ári	<u>3.267.925</u>	<u>2.957.993</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris	<u>3.680.762</u>	<u>3.267.925</u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2021

Séreignardeild - Allar fjárhæðir í þús. kr.

Eignir	2021	2020
Fjárfestingar		
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	519.082	385.902
Skuldabréf	2.345.658	2.146.285
Bundnar bankainnstæður	710.615	676.925
	<u>3.575.355</u>	<u>3.209.112</u>
Kröfur		
Aðrar kröfur	2.296	1.497
	<u>2.296</u>	<u>1.497</u>
Ýmsar eignir		
Handbært fé	118.139	71.316
	<u>118.139</u>	<u>71.316</u>
Eignir	<u>3.695.790</u>	<u>3.281.925</u>
Skuldir		
Aðrar skuldir	15.028	14.000
	<u>15.028</u>	<u>14.000</u>
Samtals hrein eign til greiðslu lífeyris	<u><u>3.680.762</u></u>	<u><u>3.267.925</u></u>

Sjóðstreymi 2021

Séreignardeild - Allar fjárhæðir í þús. kr.

	2021	2020
Inngreiðslur		
Iðgjöld	242.117	218.869
Innb. vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum	276	641
Aðrar inngreiðslur	11.059	3.115
	<u>253.452</u>	<u>222.625</u>
Útgreiðslur		
Lífeyrir	71.188	107.023
Rekstrarkostnaður	14.575	14.000
Aðrar útgreiðslur	0	0
	<u>85.763</u>	<u>121.023</u>
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga	<u>167.689</u>	<u>101.602</u>
Kaup á verðbréfum og önnur fjárfesting		
Innb. tekjur af eignarhl. í félögum og sjóðum	1.261	0
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum	(62.314)	(142.522)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum	10.802	170.040
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa	661.557	359.286
Keypt skuldabréf	(631.522)	(849.956)
Seld skuldabréf	1.259	379.816
Uppgjör afleiðusamninga	0	0
Endurgreidd bundin innlán	(100.674)	(14.856)
	<u>(119.631)</u>	<u>(98.192)</u>
Hækkun (lækkun) á handbæru fé	48.058	3.410
Gengismunur af handbæru fé	(1.235)	0
Handbært fé í byrjun árs	71.316	67.906
Handbært fé í lok tímabils	<u>118.139</u>	<u>71.316</u>

Yfirlit um breytingu á hreinni eign deilda til greiðslu lífeyris

Sundurgreint yfirlit deilda - Allar fjárh. í þús. kr.

Iðgjöld	2021					2020				
	Sam- tryggingar- deild	Séreignardeildir			Samtals	Sam- tryggingar- deild	Séreignardeildir			Samtals
		Leið 1	Leið 2	Leið 3			Leið 1	Leið 2	Leið 3	
Iðgjöld sjóðfélaga	1.411.144	64.607	52.619	8.730	1.537.100	1.378.170	58.971	69.438	0	1.506.579
Iðgjöld launagreiðenda	3.556.049	68.955	75.920	15.968	3.716.892	3.490.240	91.863	74.922	0	3.657.025
Réttindaflutningur og endurgreiðslur	(50.885)	(26.186)	(29.993)	(975)	(108.039)	(25.673)	(24.235)	(51.725)	0	(101.633)
	4.916.308	107.376	98.546	23.723	5.145.953	4.842.737	126.599	92.635	0	5.061.971
Sérstök aukaframlög	68.886	0	0	0	68.886	68.000	0	0	0	68.000
Lífeyrir										
Heildarfjárhæð lífeyris	6.076.488	44.804	22.846	900	6.145.038	5.484.432	81.539	25.484	0	5.591.455
Framlag til starfsendur- hæfingarsjóðs	32.866	0	0	0	32.866	29.982	0	0	0	29.982
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris	6.780	0	0	0	6.780	5.211	0	0	0	5.211
	6.116.134	44.804	22.846	900	6.184.684	5.519.625	81.539	25.484	0	5.626.648
Fjárfestingartekjur										
Hreinar tekjur af eignarhl. í félögum og sjóðum	27.579.665	0	81.264	1.687	27.662.616	18.182.763	0	60.093	0	18.242.856
Hreinar tekjur af skuldabréfum	7.829.070	73.803	74.381	0	7.977.254	6.813.075	60.493	57.299	0	6.930.867
Hreinar tekjur af afleiðusamningum	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vaxtatekjur af bundnum innstæðum	0	35.078	0	0	35.078	0	33.494	0	0	33.494
Vaxtatekjur af handbæru fé	21.317	0	192	4	21.513	7.143	7	205	0	7.355
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum	61.959	80	122	13	62.174	65.437	91	345	0	65.873
Ýmsar fjárfestingartekjur	0	0	0	0	0	1.865	0	0	0	1.865
Niðurfærsla verðbréfa	52	0	0	0	52	(174.514)	0	0	0	(174.514)
Fjárfestingargjöld	(21.118)	(253)	(36)	(17)	(21.424)	(24.083)	(121)	(185)	0	(24.389)
	35.470.945	108.708	155.923	1.687	35.737.263	24.871.686	93.964	117.757	0	25.083.407
Rekstrarkostnaður										
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	458.684	7.910	6.569	97	473.260	415.095	7.876	6.124	0	429.095
	458.684	7.910	6.569	97	473.260	415.095	7.876	6.124	0	429.095
Hækkun á hreinni eign á árinu	33.881.321	163.370	225.054	24.413	34.294.158	23.847.703	131.148	178.784	0	24.157.635
Hrein eign frá fyrra ári	205.097.527	1.838.362	1.429.563	0	208.365.452	181.249.824	1.707.214	1.250.779	0	184.207.817
Hrein eign í árslok til greiðslu lífeyris	238.978.848	2.001.732	1.654.617	24.413	242.659.610	205.097.527	1.838.362	1.429.563	0	208.365.452

Efnahagsreikningur deilda

Sundurgreint yfirlit deilda - Allar fjárh. í þús. kr.

Fjárfestingar	31.12.2021					31.12.2020				
	Sam- tryggingar- deild	Séreignardeildir			Samtals	Sam- tryggingar- deild	Séreignardeildir			Samtals
		Leið 1	Leið 2	Leið 3			Leið 1	Leið 2	Leið 3	
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	134.128.989	0	498.814	20.268	134.648.071	103.791.075	0	385.902	0	104.176.977
Skuldabréf	102.533.346	1.261.375	1.084.283	0	104.879.004	99.290.920	1.141.756	1.004.529	0	101.437.205
Bundnar bankainnstæður	0	710.615	0	0	710.615	0	676.925	0	0	676.925
	236.662.335	1.971.990	1.583.097	20.268	240.237.690	203.081.995	1.818.681	1.390.431	0	206.291.107
Kröfur										
Kröfur á launagreiðendur	821.598	0	0	0	821.598	860.006	0	959	0	860.965
Aðrar kröfur	16.374	273	0	2.023	18.670	15.761	538	0	0	16.299
	837.972	273	0	2.023	840.268	875.767	538	959	0	877.264
Ýmsar eignir										
Varanlegir rekstrarfjármunir	172.012	0	0	0	172.012	173.694	0	0	0	173.694
Aðrar eignir	0	3.718	0	0	3.718	0	0	0	0	0
	172.012	3.718	0	0	175.730	173.694	0	0	0	173.694
Handbært fé	1.350.108	33.661	82.259	2.219	1.468.247	1.007.060	27.019	44.297	0	1.078.376
Eignir samtals	239.022.427	2.009.642	1.665.356	24.510	242.721.935	205.138.516	1.846.238	1.435.687	0	208.420.441
Skuldir										
Aðrar skuldir	43.579	7.910	10.739	97	62.325	40.989	7.876	6.124	0	54.989
Skuldir samtals	43.579	7.910	10.739	97	62.325	40.989	7.876	6.124	0	54.989
Hrein eign til greiðslu lífeyris	238.978.848	2.001.732	1.654.617	24.413	242.659.610	205.097.527	1.838.362	1.429.563	0	208.365.452

Sjóðstreymisyfirlit deilda

Sundurgreint yfirlit deilda - Allar fjárh. í þús. kr.

Inngreiðslur	2021					2020				
	Sam- tryggingar- deild	Séreignardeildir			Samtals	Sam- tryggingar- deild	Séreignardeildir			Samtals
		Leið 1	Leið 2	Leið 3			Leið 1	Leið 2	Leið 3	
lögjöld	5.021.347	122.495	96.590	23.032	5.263.464	5.015.513	130.385	88.484	0	5.234.382
Innb. vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum	61.959	80	192	4	62.235	72.582	91	550	0	73.223
Aðrar inngreiðslur	21.317	10.916	147	(4)	32.376	32.988	3.115	0	0	36.103
	5.104.623	133.491	96.929	23.032	5.358.075	5.121.083	133.591	89.034	0	5.343.708
Útgreiðslur										
Lífeyrir	6.116.977	44.804	25.484	900	6.188.165	5.519.626	81.539	25.484	0	5.626.649
Rekstrarkostnaður	444.619	7.909	6.569	97	459.194	374.107	7.876	6.124	0	388.107
Fjárfesting í rekstrarfjárumnum	10.870	0	0	0	10.870	21.563	0	0	0	21.563
Aðrar útgreiðslur	0	0	0	0	0	24.084	0	0	0	24.084
	6.572.466	52.713	32.053	997	6.658.229	5.939.380	89.415	31.608	0	6.060.403
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga ...	(1.467.843)	80.778	64.876	22.035	(1.300.154)	(818.297)	44.176	57.426	0	(716.695)
Innb. tekjur af eignarhl. í félögum og sjóðum	401.049	0	1.261	0	402.310	149.013	0	0	0	149.013
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum	(15.199.427)	0	(36.222)	(26.092)	(15.261.741)	(16.300.780)	0	(142.522)	0	(16.443.302)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum	12.034.983	0	3.291	7.511	12.045.785	8.817.511	0	170.040	0	8.987.551
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa	17.169.182	541.123	120.434	0	17.830.739	18.198.039	230.906	128.380	0	18.557.325
Keypt skuldabréf	(15.472.412)	(505.652)	(125.870)	0	(16.103.934)	(10.499.417)	(630.270)	(219.686)	0	(11.349.373)
Seld skuldabréf	2.887.692	1.259	0	0	2.888.951	366.247	379.816	0	0	746.063
Uppgjör afleiðusamninga	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ný bundin innlán	0	(110.866)	10.192	0	(100.674)	0	(10.937)	(3.919)	0	(14.856)
Endurgreidd bundin innlán	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	1.821.067	(74.136)	(26.914)	(18.581)	1.701.436	730.613	(30.485)	(67.707)	0	632.421
Hækkun (lækkun) á handbæru fé ...	353.224	6.642	37.962	3.454	401.282	(87.684)	13.691	(10.281)	0	(84.274)
Gengismunur af handbæru fé	(10.176)	0	0	(1.235)	(11.411)	5.931	0	0	0	5.931
Handbært fé í ársbyrjun	1.007.060	27.019	44.297	0	1.078.376	1.088.813	13.328	54.578	0	1.156.719
Handbært fé í árslok	1.350.108	33.661	82.259	2.219	1.468.247	1.007.060	27.019	44.297	0	1.078.376

Report of the Board of Directors

The role of the Pension Fund

The Fund has been active for 48 years, established on 26. September 1974. The General Pension Fund is a pension fund intended for all employees and self-employed persons who do not have a collective agreement with other pension funds. The Fund can therefore be a good option for those who can choose their pension fund. The Fund is based on mandatory and private contributions. It is an independent pension fund that does not work in conjunction with a union.

The annual accounts have been prepared in accordance with the Law on Annual Accounts no. 3/2006 and the Rules on Annual Accounts of Pension Funds no. 335/2015. The same accounting principles apply to the financial statements as in the previous year.

Return

The Fund comprises two divisions, a mandatory pension division and a private pension division. The net asset value of the mandatory division amounted to ISK 238,979 million at the end of 2021, an increase of 16.5% or ISK 33,881 million from the previous year. Net nominal return for the year 2021 was 17.1%, compared to 13.5% the year before. Net real return was 11.7%, compared with 9.7% the previous year. The five year average real rate of return was 7.9%, the ten year average real rate of return was 6.6% and the twenty year average real rate of return was 5.4%.

Number of pensioners and pension payments

The mandatory division's pension disbursements amounted to ISK 6,076 million, an increase of 10.7% from the previous year. The number of pensioners totaled 17,990 at the end of the year, having been 17,131 at the end of the previous year, an increase of 5.0%. A total of 80.1% of the Fund's pension payout was old age pensions or ISK 4,866 million.

Number of fund members, wage earners and premiums

In total, 2,422 companies paid premiums to the fund, a increase of 3,6% from the previous year. Total contributions paid for 12,392 persons amounted to ISK 4,916 million. This is a increase of 1.5% from the previous year. Fund members at the end of 2021 totaled 146,739.

Actuarial position

The Fund's actuarial position shows that the total assets are 2,5% higher than the total liabilities at the end of 2021. The position is almost the same from the previous year and is well within all limits set by laws and regulations.

Private pension division

Net assets of the private pension division amounted to ISK 3,681 million and increased by ISK 413 million. Payout from the private pension division totaled ISK 68,5 million in 2021. The Fund's private pension division is divided into Söfnunarleið I, which invests in deposits and short term bonds, with a net nominal rate of return of 5.4% and a net real rate of return of 0.5% and Söfnunarleið II, which is a mix of securities with a net nominal rate of return

Report of the Board of Directors

of 10,2% and net real rate of return of 5.1%. Söfnunarleið III that takes the highest risk delivers net nominal rate of return of 13.8% and a net real rate of return of 8.6%.

Governance

The Fund emphasizes good governance, thoroughly considering the principles of administrative law. Board members and employees should make decisions in accordance with their conviction, current laws and regulations with the interests of fund members as guiding principles, yet ensuring that the decision promotes the purpose and activities of the Fund. With the statement of the board, the Fund provides fund members, premium payers, supervisors, authorities, employees and other stakeholders with information about the Fund's governance. The statement is also intended to support good governance practices within the fund, thus promoting sound operations. The statement is based on the laws and regulations which apply at the time of the approval of the annual accounts by the board and the managing director. In particular, Act no. 129/1997, Act no. 155/1998, the provisions of the Fund's Articles of Association, Rules of the Financial Supervisory Authority no. 335/2015 on Annual Accounts and the general guidelines on corporate governance issued by the Icelandic Chamber of Commerce, Nasdaq OMX and the Confederation of Icelandic Employers. The statement is a part of this annual report and is presented here in its entirety. The Funds Annual Report covers it's historical development, Internal Controls and Risk Management as well as other information required by the 66. paragraph of the Icelandic law for Annual Accounts.

Events after the conclusion of the financial statements 2021

From the end of the fiscal year to the end of the endorsement day, there are events that have influence the fund's portfolio. Invasion Russia to Ukraine and the war that is taking place has effect the financial market a cross the globe. The fund's portfolio has reduced. The world has also been dealing with the Covid 19 virus. The virus has had a effect on the world economy and the financial markets for most of 2021. What the impact will be on the fund's portfolio for 2022 is hard to predict at this point but it looks like that there is no impact to note. However, it is worth noting that the pension fund is a long term investor with a diversified portfolio that can endure short term fluctuations in asset prices.

The General Pension Fund's board confirms the annual accounts of the Pension Fund for the period January 1. to December 31. 2021 with its signature.

Reykjavík, 25. April 2022

		
Svana Helen Björnsdóttir, vice chairman	Tómas Brynjólfsson, Chairman	Aðalbjörg Luthersdóttir
		
Einar Sveinbjörnsson	Reynir Þorsteinsson	
		
Þorvaldur Ingi Jónsson	Þórunn H. Sveinbjörnsdóttir	
		
	Sigurbjörn Sigurbjörnsson Managing Director	

Independent Auditor's Report

To the members of the board and members of SL lífeyrissjóður

Opinion

We have audited the financial statements of SL lífeyrissjóður, which comprises statement of change in net assets for pension payments, statement of financial position as at December 31, 2021, statement of cash flows, statement of actuarial position at year end and notes to the financial statements including a summary of significant accounting policies.

In our opinion, the accompanying financial statements give a true and fair view of the financial position of the Fund as at 31 December 2021, and its financial performance and its cash flows for the year then ended, in accordance with the Icelandic Financial Statements Act no. 3/2006 and the Rules governing the annual financial statements of pension funds no. 335/2015.

Our opinion in this report on the financial statements are consistent with the content of the additional report that has been submitted to the Fund's audit committee in accordance with the Audit Regulation (537/2014) Article 11.

Basis for opinion

We conducted our audit in accordance with the International Standards on Auditing (ISAs). Our responsibilities are further described in the Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements section of our report. We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Independence

We are independent of SL lífeyrissjóður in accordance with the International Ethics Standards Board for Accountants' Code of Ethics for Professional Accountants (IESBA Code) together with the ethical requirements that are relevant to our audit of the financial statements in Iceland, and we have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with these rules and requirements.

To the best of our knowledge, we have not provided any prohibited non-audit services as described in article 5(1) of Regulation (EU) no. 537/2014.

Appointment of auditor

We were initially appointed as auditor of SL lífeyrissjóður on November 12, 2013 for the financial year 2013. We have been reappointed every year since then.

Key audit matters

Key audit matters are those matters that, in our professional judgement, were of most significance in our audit of the financial statements for the financial year 2021. These matters were addressed during our audit of the financial statements as a whole and in forming our opinion thereon. We do not provide a separate opinion on these matters. For each matter below, our description of how our audit addressed the matter is provided in that context.

We have fulfilled our responsibilities described in the 'Auditor's responsibilities for the audit of the financial statements' section, including in relation to the key audit matters below. Accordingly, our audit included the design and performance of procedures to respond to our assessment of the risks of material misstatement of the financial statements. The results of our audit procedures, including the procedures performed to address the matters below, provide the basis for our audit opinion on the financial statements.

Independent Auditor's Report

Why significant	How our audit addressed the Key Audit Matter
-----------------	--

<p>Valuation of unlisted investments</p> <p>Unlisted investments amount to ISK 32,714 m. or 13.5% of total assets as of December 31, 2021 (ISK 22,750 m as of December 31, 2020). These assets are categorized as level 3 fair value assets in the notes to the financial statements.</p> <p>Among the above-mentioned investments are unlisted equities, investment funds and private equity funds. The value of these investments is based on management estimation and is affected by the assumptions and models used to calculate their value.</p> <p>Significant judgments were:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rate of return used for unlisted equities • Estimated future cash flows <p>Due to the size of the account and it being highly subjective and involving management judgment, we believe valuation of unlisted investments to be a key audit matter.</p>	<p>The following are some of the procedures that were performed to respond to the risk of the key audit matter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inspection of the valuation process. • For a risk-based sample we evaluated the methodology and significant assumptions used in the valuation of unlisted equities, investment funds and private equity funds as well as evaluation of supporting evidence used as basis for the valuation. • Inspection of the fair value categorization. <p>Additionally, an inspection of related notes was performed, see further in notes 2.1, 9 and 16.</p>
--	---

<p>Valuation of pension liability</p> <p>The fund's pension liability amounted to ISK 294,193 m. as of December 31, 2021 (ISK 257,022 m. as of December 31, 2020). Ratio of net assets to liabilities as of December 31, 2021 was 2.5% meaning that liabilities were greater than assets at year-end (4.2% as of year-end 2020). The pension liability is calculated by an actuary that is independent of the pension fund.</p> <p>Significant judgments were:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Determination of mortality rates • Determination of disability rates • Specific calculations <p>Due to the complexity of the calculations the size of the account and its importance to the fund, we believe that valuation of pension liability a key audit matter.</p>	<p>The following are some of the procedures that were performed to respond to the risk of the key audit matter, some included EY's own actuary:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evaluation of the actuary's objectivity and competency. • The process of the calculations was inspected • Analytical procedures were performed on specific mortality and disability rates that are used in calculations of standardized mortality and disability rates issued by the Icelandic actuaries' association. • Procedures were performed on a sample to confirm inputs and calculations • Analytical procedures were performed on the development of the liability, assumptions and results. • Sensitivity analysis was inspected by changing significant assumptions and evaluating the effects. <p>Additionally, an inspection of related notes was performed. See further in statement of actuarial position and notes 2.1, 14 and 17.3.</p>
--	--

Independent Auditor's Report

Other information in the annual report of SL lífeyrissjóður for 2021

Other information is information found in the annual report of SL lífeyrissjóður for 2021 other than the financial statements and our audit report. The Board of Directors and the Managing Director are responsible for this other information.

Our opinion on the financial statements does not cover the other information and we do not and will not express any form of assurance conclusion thereon except for confirmation regarding Directors' Report as stated below.

In connection with our audit of the financial statements, our responsibility is to read the information identified above and consider whether the information is materially inconsistent with the financial statements. In this procedure we also take into account our knowledge otherwise obtained in the audit and assess whether the information otherwise appears to be materially misstated. If we, based on the work performed concerning this information, conclude that there is a material misstatement of this other information, we are required to report that fact. We have nothing to report in this regard.

Responsibilities of Managing Director and Board of Directors for the Financial Statements

The Board of Directors and the Managing Director are responsible for the preparation and fair presentation of the financial statements in accordance with the Icelandic Financial Statements Act of pension funds. CEO and Board of Directors are responsible for such internal control as they determine is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the financial statements, the Board of Directors and Managing Director are responsible for assessing the Fund's ability to continue as a going concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting unless management either intends to liquidate the Fund or to cease operations, or has no realistic alternative but to do so.

The Board of Directors is responsible for overseeing the Fund's financial reporting process.

Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with the International Standards on Auditing (ISAs) will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements.

As part of an audit in accordance with the International Standards on Auditing (ISAs), we exercise professional judgment and maintain professional skepticism throughout the audit. We also:

- * Identify and assess the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.
- * Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the Fund's internal control.
- * Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.

Independent Auditor's Report

- * Conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the Fund's ability to continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report. However, future events or conditions may cause the Fund to cease to continue as a going concern.
- * Evaluate the overall presentation, structure and content of the financial statements, including the disclosures, and whether the financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation.

We communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

We also provide those charged with governance with a statement that we have complied with relevant ethical requirements regarding independence, and to communicate with them all relationships and other matters that may reasonably be thought to bear on our independence, and where applicable, related safeguards.

From the matters communicated with those charged with governance, we determine those matters that were of most significance in the audit of the financial statements of the current period and are therefore the key audit matters. We describe these matters in our auditor's report unless law or regulation precludes public disclosure about the matter or when, in extremely rare circumstances, we determine that a matter should not be communicated in our report because the adverse consequences of doing so would reasonably be expected to outweigh the public interest benefits of such communication.

Report on the Board of Directors report

Pursuant to the legal requirements of Article 104, Paragraph 2 of the Icelandic Financial Statement Act no. 3/2006, we confirm that, to the best of our knowledge, the report of the Board of Directors accompanying the financial statements includes the information required by the Icelandic Financial Statement Act if not disclosed elsewhere in the financial statements.

Reykjavík, April 25, 2022

Margrét Pétursdóttir
State Authorised Public Accountant

Ernst & Young ehf.
Borgartúni 30, 105 Reykjavík

Statement of Changes in Net Assets for Pension Payments

All numbers in thousands of ISK

	2021	2020
Premiums		
Members	1.537.100	1.506.579
Employers	3.716.892	3.657.025
Transfer of rights and repayments	(108.039)	(101.633)
	<u>5.145.953</u>	<u>5.061.971</u>
Special supplementary contributions	68.886	68.000
	<u>5.214.839</u>	<u>5.129.971</u>
Pensions		
Total amount of pensions	6.145.038	5.591.455
Contribution to Rehabilitation Fund	32.866	29.982
Direct expenses from disability pensions	6.780	5.211
	<u>6.184.684</u>	<u>5.626.648</u>
Net investment income		
Net income from holdings in companies and funds	27.662.616	18.242.856
Net income from bonds	7.977.254	6.930.867
Interest income from bank deposits	35.078	33.494
Interest income from cash equivalents	21.513	7.355
Interest income from premiums and other claims	62.174	65.873
Other investment income	0	1.865
Impaired investments	52	(174.514)
Investment expenses	(21.424)	(24.389)
	<u>35.737.263</u>	<u>25.083.407</u>
Operating expenses		
Office and management expenses	473.260	429.095
	<u>473.260</u>	<u>429.095</u>
Increase in net assets	34.294.158	24.157.635
Net assets from previous year-end	<u>208.365.452</u>	<u>184.207.817</u>
Net assets for pension payments at year-end	<u>242.659.610</u>	<u>208.365.452</u>

Balance Sheet as of December 31, 2021

All numbers in thousands of ISK

	2021	2020
Investments		
Holdings in companies and funds	134.648.071	104.176.977
Bonds	104.879.004	101.437.205
Bank deposits	710.615	676.925
	<u>240.237.690</u>	<u>206.291.107</u>
Claims		
Claims on employers	821.598	860.965
Other claims	18.670	16.299
	<u>840.268</u>	<u>877.264</u>
Other assets		
Fixed assets	172.012	173.694
Other assets	3.718	0
	<u>175.730</u>	<u>173.694</u>
Cash equivalents	<u>1.468.247</u>	<u>1.078.376</u>
Total assets	<u>242.721.935</u>	<u>208.420.441</u>
Liabilities		
Other liabilities	<u>62.325</u>	<u>54.989</u>
Total liabilities	<u>62.325</u>	<u>54.989</u>
Net assets for pension payments at year end	<u>242.659.610</u>	<u>208.365.452</u>

Statement of Cash Flows 2021

All numbers in thousands of ISK

	2021	2020
Inflow		
Premiums	5.263.464	5.234.382
Paid interest income on cash equivalents and claims	62.235	73.223
Other inflow	32.376	36.103
	5.358.075	5.343.708
Outflow		
Pensions	6.188.165	5.626.649
Operating expenses	459.194	388.107
Investment in operating assets	10.870	21.563
Other outflow	0	24.084
	6.658.229	6.060.403
New disposable resources for investments	(1.300.154)	(716.695)
Investment transactions		
Received income from holdings in companies and funds	402.310	149.013
Investments in holdings in companies and funds	(15.261.741)	(16.443.302)
Sold holdings in companies and funds	12.045.785	8.987.551
Installments on bond principals and interest	17.830.739	18.557.325
Purchased bonds	(16.103.934)	(11.349.373)
Sold bonds	2.888.951	746.063
New bank deposits	(100.674)	(14.856)
Repayment of bank deposits	0	0
	1.701.436	632.421
Increase (decrease) in cash equivalents	401.282	(84.274)
Exchange rate difference on cash equivalents	(11.411)	5.931
Cash equivalents at beginning of year	1.078.376	1.156.719
Cash equivalents at year-end	1.468.247	1.078.376

Financial Indicators

Mutual division

	2021	2020	2019	2018	2017
Return					
Net nominal rate of return	17,1%	13,5%	13,7%	5,5%	7,2%
Net real rate of return	11,7%	9,7%	10,7%	2,2%	5,3%
Average net real rate of return last 5 years	7,9%	5,5%	4,9%	4,1%	4,9%
Average net real rate of return last 10 years	6,6%	5,8%	5,1%	4,4%	2,8%
Average net real rate of return last 20 years	5,4%	4,8%	4,4%	4,2%	4,4%

Liabilities

Net assets in excess of total liabilities	2,5%	4,2%	-0,7%	-1,3%	-0,8%
Net assets in excess of accrued liabilities	8,0%	7,0%	0,1%	-1,7%	-0,6%

Investment securities

Listed holdings in companies and funds	44,8%	41,2%	33,4%	29,4%	31,1%
Listed bonds	42,7%	47,8%	55,7%	61,2%	60,1%
Unlisted holdings in companies and funds	11,8%	10,2%	10,1%	8,7%	7,3%
Unlisted bonds	0,0%	0,3%	0,2%	0,3%	1,1%
Derivatives	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Bank deposits	0,6%	0,5%	0,6%	0,4%	0,4%
Investments in real estate	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Other investments	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Assets in ISK	57,3%	61,1%	67,0%	71,7%	73,4%
Assets in foreign currencies	42,7%	38,9%	33,0%	28,3%	26,6%

Members and pensioners

Number of active fund members	5.923	6.376	6.377	6.564	6.532
Number of fund members at year end	146.729	145.308	143.420	141.518	139.350
Number of pensioners	17.990	17.131	16.3640	15.576	14.700

Specification of paid pensions

Old-age pension	80,1%	80,2%	79,5%	79,1%	78,2%
Disability pension	12,3%	11,7%	11,7%	11,7%	12,2%
Pension to surviving spouse	7,3%	7,8%	8,4%	8,8%	9,2%
Surviving children pension	0,3%	0,3%	0,3%	0,4%	0,4%
Pensions as percentage of premiums	121,9%	111,7%	98,2%	93,7%	95,8%

Financial Indicators

	2021	2020	2019	2018	2017
Amounts at fixed prices (in millions of Icelandic króna)					
Total premiums	5.123	5.271	5.609	5.565	5.069
Total pensions	6.225	5.887	5.512	5.216	4.853
Total net investment income	36.454	26.695	24.416	9.926	12.293
Total operating expenses	471	446	417	428	396
Increase in net assets for pension payments	34.820	25.596	24.050	9.792	11.910
Operating expences					
Operating expenses as percentage of premiums.....	9,2%	8,4%	7,4%	7,7%	7,8%
Net investment income as % of average asset position .	16,0%	12,9%	13,0%	5,1%	2,1%
Operating expenses as % of average asset position ..	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%
Staff (full-time equivalent position)	15,7	13,9	14,2	13,9	13,8
Private Pension - Söfnunarleið I Deposit division					
Net nominal rate of return	5,4%	5,0%	4,5%	4,9%	4,0%
Net real rate of return	0,5%	1,5%	1,8%	1,6%	2,2%
Average net real rate of return last 5 years	1,7%	1,8%	1,8%	2,0%	2,0%
Number of active fund members	326	316	322	170	170
Number of fund members at year end	1.748	1.701	1.644	1.422	1.395
Number of pensioners	52	74	52	67	20
Private Pension - Söfnunarleið II Securities division					
Net nominal rate of return	10,2%	8,7%	10,8%	6,2%	8,2%
Net real rate of return	5,1%	5,1%	7,9%	2,8%	6,3%
Average net real rate of return last 5 years	5,4%	4,3%	5,3%	4,3%	4,3%
Number of active fund members	267	256	227	142	134
Number of fund members at year end	5.843	5.785	5.726	5.670	5.589
Number of pensioners	45	47	36	40	142
Private Pension - Söfnunarleið III Securities division					
Net nominal rate of return	13,8%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Net real rate of return	8,6%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Average net real rate of return last 5 years	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Number of active fund members	29	0	0	0	0
Number of fund members at year end	42	0	0	0	0
Number of pensioners	2	0	0	0	0

Grafísk hönnun: Hunang

Prentun: Pixel

Mynd á forsíðu: Vígfús Birgisson

Ljósmyndir á bls. 4 og 42: Ása Steinars og á bls. 18: Gígja Einarsdóttir

